

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 6 - Telefon št. 8122, 8123, 8124, 8125, 8126.
Inseratni oddelak: Ljubljana, Selencurkova ul. 6 - Tel. 392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11 - Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2 - Telefon št. 190.
Račun pri post. ček zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga čisto 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.-
Za inozemstvo Din 40.-

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6, Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11, Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1. Telefon št. 65.

Rokopis se ne vrača.

Bela kuga v Avstriji

Ena najresnejših skrbi, ki že leta in leta vznemirja avstrijske državnike in vse, svoje odgovornosti se zavedajoče javne delavce, je huda populacijska kriza ali z drugimi besedami, nazadovanje števila rojenih v primeri s številom umrlih. Od leta do leta se bolj kaže, da avstrijsko prebivalstvo ne napreduje normalno in da zlasti Dunaj naravnost izumira. Proces se razvija v zadnjem času v tako hitrem tempu kakor v nobeni drugi evropski državi.

Vso pozornost javnosti je vnovič obrnil na ta žalostni pojav nižjeavstrijski deželni zbor, ko je razpravljal o novem proračunu. Na seji so namreč prišle na dan številke precejšnjega prihranka v prosvetnem resoru in seveda njih vzroki, ki so vse prej kakor razveseljivi. Prihranki so nastali zaradi tega, ker je bilo treba več šol skriti ali celo zapreti zaradi pomanjkanja učencev. Navajali so se primeri iz dunajskega okoliškega sreza Korneuburga, kjer ima cela vrsta šol samo po 10 ali še manj učencev, pa niti ni upanja, da bi se položaj v doglednem času zboljšal. Nekateri šole nimajo niti prvega niti drugega razreda, ker pač ni učencev. Mnogo občin v Dolnji Avstriji ni izkazalo v lanskem letu niti enega poroda.

O zadevi je poročal deželni poslanec dr. Tschermak, ki je podal tudi pregledno sliko za vso Avstrijo. Leta 1850 je prišlo na ozemlju današnje Avstrije še 35 novorojencev na 1000 prebivalcev, danes jih pride le še 13. Na en zakonski par danes v Avstriji ne pride dva povprečno niti dva otroka, dočim bi moral imeti vsak zakon vsaj štiri otroke, ako naj se narod vzdržuje na zdravi višini z lastno biološko močjo. Najbolj nezadovoljive so seveda številke Dunaja samega, ki v tem pogledu pač deli usodo vseh velemest. Leta 1900 je bilo na Dunaju še 18.000 več rojstev kakor smrtnih primerov, 10 let kasneje je padel ta pribitek na 11.100, leta 1923 je zagnal le še 3121, par let kasneje je že izničil in zadnjih sedem, osem let je število umrlih trajno že večje od števila rojenih. Tako na primer je leta 1934 na Dunaju 11.148 ljudi več umrlo, nego se jih je rodilo, predlansko leto pa že celo 13.902. Za lansko leto statistika še ni objavljena. Res je sicer, da je sedaj naval na dunajske bolnišnice s podoželja večji, kakor je bil nekdanj, in da gre zato del površaka smrtnih primerov na račun tega večjega dotoka. Vendar pa le majhen del, saj je treba na drugi strani enako upoštevati dejstvo, da se je zelo povečal tudi zunanji naval na porodnišnice.

V Avstriji so že pred desetimi leti pozorno motrili ta proces izumiranja, mislili pa so, da gre le za prehodni pojav, za eno izmed mnogih neugodnih posledic svetovne vojne. Ko pa so opazili na temelju statistik, da je to mnenje zmotno, jih je nazadovanje začelo resno skrbeti in je od takrat trajno na dnevnem redu neprestanega studija. Z aktivno pomočjo kardinala Innitzerja je bila osnovana državna »Zveza za zaščito rodbine«, ki ji je dal še posebno moralno legitimacijo predsednik republike, ko je kot oče mnogoveševne rodbine prevzel nad organizacijo protektorat. Društvo marljivo deluje in nenehoma opozarja Avstrijce na grozečo nevarnost. Mnogo je pripomoglo k proučevanju problema, pozitivnega uspeha pa doslej še ni rodilo. Po objavi tega društva gre precej krivde za nerazveseljivo stanje naraščajočemu številu razporok. Pred vojno je bilo v vsej nekdanji Avstriji samo 3237 ločitev zakona, v sedanji korenito zmanjšani Avstriji pa jih je bilo leta 1933. 3862, kar pomenja petkratno ali šestkratno pomnožitev.

Iz krogov Zveze za zaščito rodbine, pa tudi od drugih poklicanih in nepoklicanih činiteljev prihajajo vse mogoče obtožbe, kdo je kriv izumiranja, in vsi mogoči predlogi, kako naj se temu zlu odpomore. A tudi v Avstriji je tako, kakor povsod drugod, da ni mogoče ugotoviti jasnega vzroka in zato tudi ne predpisati učinkovitega leka. Očitku, da je nazadovanju rojstev kriv pohlep po razkošju in uživanju, postavljajo nasproti statistiko, ki kaže, da je najmanj rojstev ravno v dobro situiranih krogih, ki bi jim tudi pri velikem številu otrok prav nič ne bilo treba omejitvi svojega udobja in razkošja. Da bi bilo krivo pomanjkanje verske morale, se prav pri Avstriji ne da trditvi, saj velja ta država za najbolj katoliško v Evropi. Ob enem pa je avstrijski primer najboljši dokaz, da nihče ne sme in ne more jemati morale v zakup in se proglašati za njenega edinega zaščitnika.

Ko pišemo o tej nevarnosti za sosedno nam republiko, smo daleč od vsake škodoželjnosti. Saj se zavedamo, da pride lahko v enako krizo vsak narod, ko enkrat doseže določeno stopnjo civilizacije in da je obvladanje tega stanja najtežja preizkušnja njegove življenjske moči. Po našem mnenju polnopravni niti ni tako brezupen, kakor ga gledajo nekateri pesimisti v Avstriji sami. Resnica je namreč ta, da navidezna

Nova komplikacija

Izkrcavanje nemških čet v španskem Maroku - Odločen francoski protest pri nacionalistični vladi v Burgosu

Pariz, 9. januarja. br. Francoska vlada je protestirala pri španski nacionalistični vladi v Burgosu proti kršitvi francosko-španske pogodbe iz l. 1912, po kateri je vsako izkrcavanje in vsaka nastanitev tujih čet na maroškem ozemlju prepovedana. Francoske oblasti so namreč ugotovile, da se v španskem Maroku v zadnjem času na veliko izkrcavajo nemške čete, za katere so povsod pripravili vojašnice in zasilna taborišča. Prav tako so začeli graditi utrdbe okoli Ceute in El Ariša, kar je po omenjeni pogodbi prav tako prepovedano. Francoska vlada zahteva, naj se tuje čete takoj umaknejo iz Maroka ter je v podkrepitev svoje protesta odredila koncentracijo svoje vojne mornarice ob maroški obali, obenem pa tudi strogo pripravljenost za vse posadke v francoskem Maroku.

Francosko-španska konvencija z dne 3. oktobra 1904 določa v čl. 6, da se ima izvajati čl. 2, 4 in 5 besedil, ki določajo interesne pasove v Maroku, izvršiti v primeru, če nastane potreba vojaške akcije ene izmed dveh pogodbenih strank, ki bo takoj obvestila o tem drugo pogodbenico, nikakor pa se ne sme zateči za pomoč h kakemu drugemu državi. Ta določba je v času rifske afere omogočila Franciji, da je podprla Španijo v smislu pogodbe o protektoratu, podpisane 30. marca 1912 med Francijo in maroškim sultanom. Francija je dobila pri tej priložnosti protektorat nad vsem rifskim področjem, z dogovorom z dne 27. novembra 1912, podpisanim s Španijo, pa je odstopila Španiji vpliv v tem pasu. Ta konvencija je prevzela določbe dogovora z dne 3. oktobra 1904 in se imenuje francosko-španska konvencija, s katero se točno določa položaj Francije in Španije v Maroku.

Po čl. 5 dogovora iz l. 1912 se je Španija tudi zavezala, da ne sme odtujiti in v nikakršni obliki odstopiti, tudi začasno ne, svojih pravic v celoti ali delno na področju, ki spada v sistem interesnega pasu.

Dejstva, ki so utemeljila francosko demaršo pri burgoski vladi, vsebujejo torej neizpodbitno kršitev navedenih besedil.

Silno razburjenje v Franciji

»Echo de Paris« meni, da se ponavlja incident z Agadirjem v l. 1911. Nemčija se že polasača rudnikov v španskem Maroku, toda rudniki so le postranski del dobričkov, ki si jih Nemčija obljublja v španskem Maroku. Nemčija hoče dobiti na svojo stran predvsem domačine, ter jih naščuvati proti Francozom v Maroku in Alžiru. Vse te nevarnosti bi se mogle odstraniti samo tedaj, če bi se Anglija in Francija odločili za blokado Španije.

»Ami du peuple« pravi, da je Nemčija na najboljši poti, da prevzame zelo nevarno vlogo. Nemčija bo ostala v španskem Maroku ali pa bo zahtevala, naj ji drago plačajo umik iz Španije s kolonijami ali pa še hušimi koncesijami. Navzočnost Nemčije v španskem Maroku bi pomenila stalno nevarnost za francosko posest v Afriki.

»Figaro« poroča, da bodo kmalu prišli močni nemški oddelki v El Ariš v španskem Maroku, zato mora Francija odločno povedati, da kaj takega nikdar ne bo dopustila. V tem primeru vlada lahko računa, da se bodo vsi Francozi zbrali na njegovi strani.

»Oeuvre« piše, da se struna čudno napenja. Včeraj so francoske oblasti opozorile vladodržce v Burgosu na vsebino sporazuma med Francijo in Španijo zaradi dogodkov v Tetuanu in Mellilli. Energični protest v Burgosu obsega čisto točne navedbe o navzočnosti nemških uradnikov, oficirjev in vojakov v španskem Maroku. Nastevajo se tudi vse utrdbe, ki jih grade Nemci. Opozarja se, da se je španska vlada l. 1912. zavezala, da ne bo dopustila, da b se kakšna tretja država vsedla na ozemlje španskega Maroka.

nevarnost izumiranja Avstrije in osebno njene prestolnice ne izvira šele iz stanja po svetovni vojni, marveč da je bil avstrijski del Avstrije že v bivši monarhiji glede svojega naravnega prirastka v najslabšem položaju med vsemi avstrijskimi narodi. Toda takrat se to ni poznalo, ker se je v bogate nemške dežele in zlasti na Dunaj neprestano prilival močen, zdrav dotok iz slovanških pokrajin države. Po vojni je ta priliv nehajl, pa se je moralo pokazati upadanje v naraščanju števila prebivalstva, tudi če bi se biološka sila sedanjega avstrijskega prebivalstva samega prav nič ne zmanjšala. Slovanškega pritoka v Avstrijo in na Dunaj ne bo več. Ako se je pri tem res zmanjšala tudi lastna biološka moč avstrijskega prebivalstva in je tudi Avstrija zapadla »beli kugi«, potem je to vse-kakor problem, ki upravičeno kliče po vsej pozornosti in skrbi njenih voditeljev.

»Populaire« piše, da je sedaj načelo o nevmišavanju odvisno od Anglije. Načelo, ki mora sedaj zmagati, je »Španija Špancem!«

Minister Gasmier du Pard odpotoval v Alžir

Pariz, 9. januarja. o. Mornariški minister Gasmier du Pard bo odpotoval jutri v Alžir. Njegovo potovanje je v neposredni zvezi s položajem v Maroku in z manevri francoske vojne mornarice v maroških vodah. Pri manevrih bo sodelovala francoska sredozemska mornarica, ojačena z oddelki atlantske mornarice.

Uradno sporočilo Angliji

London, 9. januarja. AA. Uradno poročajo, da je francoska vlada že pred tremi tedni obvestila angleško vlado o delovanju Nemcev v španskem Maroku. Angleška vlada spremlja tamosnje dogodke z največjo pozornostjo. Popoldne je Eden sprejel francoskega poslanika Corbina. Govorila sta o odgovoru nemške in italijanske vlade ter o prodiranju Nemcev v španski Maroku.

Anglija ne bo dopustila zasedbe španskega Maroka

London, 9. januarja. br. Francoski poslanik v Londonu Corbin je snoči imel dolg razgovor z zunanjim ministrom Edenom in min. predsednikom Baldwinom. Razgovoru je pozneje prisostvoval tudi mornariški minister Hoare. Francoski poslanik je obvestil angleške državnike o prodiranju Nemcev v španski Maroku, o izkrcavanju nemških čet ter o očitnih pripravah za vojaško okupacijo španskega Maroka po Nemcih. Francija se smatra zaradi tega ogroženo, ker bi Nemci mogli s te strani napasti francoski Maroko. Angleška je sicer mnenja, da zasedaj še ne obstaja neposredna nevarnost, kljub temu pa smatra, da je treba temu problemu posvečati največjo pozornost, ker lahko nastanejo hudi zapletji. Francoska in angleška vlada bosta odslej v stalnih stikih ter bosta sproti izmenjavali vse informacije o dogodkih v španskem Maroku. Če bi prišlo do kakšnega konflikta, bo Anglija v vsakem pogledu podprla Francijo.

Dopoldne je Eden povabil odpravnika poslov nemškega poslanstva ter mu v imenu angleške vlade sporočil, da ne glede na francosko-špansko pogodbo iz l. 1912. in ne glede na določbe verskega mirovne pogodbe Anglija nikdar ne bo dopustila, da bi Nemčija zasedla španski Maroko.

Angleški manevri v španskih vodah

London, 9. januarja. o. Angleško mornariško ministertvo je doela nepričakovano odredilo velike manevre angleške sredozemske vojne mornarice v zapadnem delu Sredozemskega morja. Pri manevrih bo sodeloval tudi del angleške domače mornarice. V Sredozemsko morje bo odplulo iz angleških luk 6 linijskih ladij, ena matična ladja, tri križarke in 18 rušilcev, par dni pozneje pa še 2 matični ladiji in 9 rušilcev. Vse te ladje se bodo začasno ustavile v eni izmed severnoafriških luk, najbrže v francoskem Maroku, nato pa bodo ob koncu februarja odplule v Sredozemsko morje, kjer bodo glavni manevri od l. do 6. marca. To bodo največji pomorski manevri angleške mornarice po svetovni vojni. V političnih krogih sodijo, da so ti manevri v zvezi s položajem v Maroku in z ukrepi, ki jih pripravila angleška vlada glede Španije.

Berlin: V Maroku ni nemških čet

Berlin, 9. januarja. AA. Zunanji urad DNB-ja je pooblaščen glede na vesti, ki se širijo v tujini o dozevnem ogražanju španskega Maroka po Nemčiji, izjaviti, da nemških čet ni niti v Španiji niti v španskem Maroku. Vse podobne vesti, objavljene v britanskem in francoskem tisku, označujejo v berlinskih političnih krogih kot nove poizkuse vznemirjanja mednarodne javnosti in plod fantazije.

Dve novi nemški diviziji izkrcani v Cadizu

London, 9. januarja. Po informacijah, ki jih je zbralo angleško zunanje ministertvo, sta prispela včeraj v Cadiz dva nemška parnika, ki sta izkrcala dve nemški motorizirani diviziji. Ena je ostala v Seville, druga pa je bila takoj odpotana preko Cordobe proti Madridu, da podpre ofenzivo generala Franca. Po prav tako zanesljivih vesteh angleškega zunanjega ministertva sta dve nemški ladiji zadnja dva dni izkrcali v španskem Maroku 1.000 nemških vojakov, ki imajo nalogo urediti začasna taborišča za nadaljnje nemške divizije, ki so že na poti iz Nemčije v Maroko. Nadalje potrjuje angleško zunanje ministertvo poročila, da stalno prihajajo v južne španske luke, ki so v oblasti generala Franca, transporti italijanskega vojaštva. Zadnja dva dni je bilo izkrcanih v Cadizu in Algeciru 5.000 Italijanov. Po podatkih, ki jih je zbralo angleško zunanje ministertvo, je sedaj v Španiji v Francovi vojski 52.000 inozemcev, med njimi 40.000 Nemcev in Italijanov. Razmerje Nemcev in Italijanov je 2:1. Na strani madridske vlade se bori 12.000 inozemcev, med katerimi je 30 odstotkov Italija-

nov. Ostali so Poljaki, Čehoslovaki, Francozi in Angleži, najmanj pa je Rusov.

Francosko stališče glede prostovoljcev

Pariz, 9. januarja. o. V zunanjem ministertvu se vedno proučujejo italijanski in nemški odgovor na francosko-angleško demaršo. V vladnih krogih so mnenja, da ne bo mogoče ustreči zahtevam Italije in Nemčije, naj bi se v Španiji obnovilo stanje, kakršno je bilo 1. avgusta 1936. Nemogoče je odstraniti iz Španije vse inozemce, ker bi na to morali pristati oni sami, da drugi

Anglija za nagle ukrepe

Za pogajanja ni več časa ter je predvsem treba urediti vprašanje prostovoljcev v Španiji

London, 9. januarja. b. Včeraj popoldne je bila nepričakovano sklicana izredna seja vlade, ki je bila posvečena skoro izključno samo španski aferi. Predmet posvetovanj sta bila v glavnem odgovora italijanske in nemške vlade na francosko-angleško noto o vprašanju prostovoljcev. V Foreign office so glede vtisa teh odgovorov še zelo rezervirani in se omejujejo samo na izjavo, da je sedaj podana možnost za nadaljnja pogajanja po diplomatskem potu. Pripominjajo pa, da angleška vlada nikakor ne bo dovolila nadaljnega zavlačevanja pogajanj in bo zato najbrže že prihodnji teden podzvela v Berlinu in Rimu nove korake za hitro rešitev vseh problemov, ki jih postavlja španska državljanska vojna. Stavlja bo tudi nove konkretne predloge. Francija in Anglija bosta to akcijo za sporazum še nadalje vodili v svojem imenu in ne morda v imenu londonskega nadzornega odbora, ker so bili vsi njegovi dosedanja poizkusi v tej smeri brezuspešni. Sedanji položaj zahteva naglo postopanje, tega pa londonski nadzorni odbor ne zmore. Seveda ni s tem rečeno, da bo delo tega odbora ukinjeno ali kakorkoli omejeno. Nasprotno, zelo verjetno je, da se bo nadzorni odbor pečal z nemškim in italijanskim odgovorom na francosko-angleško noto že na svoji pri-

strani pa ne gre samo za inozemce, ki so kot prostovoljci v službi enega ali drugega tabora. Francija je pripravljena izvesti najstrožje ukrepe in prepovedati vsak prehod preko španske meje v Španijo, seveda le s pogojem, če tudi Nemčija, Italija, in Rusija zabranijo vsako nadaljnje pošiljanje prostovoljcev v Španijo.

Kar se tiče Nemčije, zavzema Francija in Anglija enotno stališče, ki ga je Eden objavil v naslednjih treh točkah:

- 1. Sedaj ni več časa za pogajanja, marveč je treba takoj izvršiti primerne ukrepe. Pogajanja se morajo izvesti takoj in neposredno po diplomatski poti brez prejšnjega sodelovanja odbora za nevmišavanje.
2. V prvi vrsti se mora takoj urediti vprašanje prostovoljcev in ni mogoče prej razpravljati o ostalih problemih nevtiralnosti do Španije, dokler ni to vprašanje do kraja razčiščeno.
3. V španskem Maroku nima Nemčija ničesar iskati.

hodnji seji, ki je napovedana v torek.

Angleška in francoska vlada trenutno proučujeta nove načrte s konkretnimi predlogi za praktično izvedbo nevmišavanja v španske zadeve. Pri tem izhajata s stališča: 1. da je od Nemčije predlagani odpočitek v Španiji še za nahajajočih tujih prostovoljcev splošno neizvedljiv, ker je med prostovoljci tudi mnogo emigrantov, ki se v svoji državi ne morejo več povrniti; 2. da ni bilo mogoče doslej izdelati nobenega načrta, ki bi ustrezal vsem interesiranim državam, darsi so se v načelu vse izrekle za sporazum o nevmišavanju; 3. Foreign office in Quai d'Orsay posvečata še posebno pozornost razvoju dogodkov v španskem Maroku, dajaj smatratu vesti o nemški želji po usidranju v Ceuti za pretirane.

Tridnevni rok Nemčiji in Italiji?

Dunaj, 9. januarja. o. Oficijozna »Wiener Zeitung« poroča iz Pariza, da sta Francija in Anglija sklenili odgovoriti na nemško in italijansko noto glede nevmišavanja v španske zadeve s kratko noto, ki bo vsebovala edino vprašanje: Ali sta Italija in Nemčija pripravljene brezpogojno ukiniti nadaljnje pošiljanje prostovoljcev v Španijo in do katerega roka. Odgovor bosta zahtevali v roku treh dni.

Bitka brez prestanka

Francova ofenziva pred Madridom zaradi srditega odpora republikancev le počasi napreduje

Madrid, 9. januarja. AA. Topovski ogenj je utihnil šele snoči. V prestolnici je življenje zopet normalno. Sovražnik je skušal ponovi vdreti v republikanske črte na več krajih. Položaj je skrajno resen. Boji so zelo krvavi in sovražnik izvaja močan pritisk.

Odbor za obrambo Madrida je opoldne objavil naslednji komunikat:

Vzlic hudim izgubam, ki so jih zadnje dni imeli v bojih na severozahodu Madrida nacionalisti, vrše še nadalje hud pritisk s pomočjo novih oboroženih, sestavljenih iz tujih elementov. Počebno sriditi so boji v odseku pri Aravaci. Republikanske čete se z učinkovito pomočjo letalstva odločno upirajo neprestanim sovražnim napadom.

Iz Avile javljajo, da je zavzetju Aravace po nacionalistih med branilci severnega dela v odseku med cestami Madrid-Pozuelo-Manzanares-La Corona povzročilo pravo paniko. V Forneral, ki jo ogrožajo čete generala Mole, je polna beguncev. Nacionalistične čete imajo sedaj neovirano zvezo med Casa de Campo do univerzitetnega okraja in do železnih vrat.

Evakuacija Madrida

Madrid, 9. januarja. AA. Madridski župan je dal na vseh glavnih mestih v prestolnici nabiti proglas, v katerem poziva državljane, ki so dopolnili vsaj 20 let starosti, naj se vpišejo v rekrutске seznamne in vstopijo v republikansko vojsko. Nadalje je povabil zastopnike vseh političnih organizacij na izredno sejo, na kateri bodo sklepali o ukrepih za končno izpriznitev še preostalega civilnega prebivalstva iz Madrida. Pričakujejo objavo odredb o obvezni evakuaciji Madrida. Vsi, ki so se zatekli v prestolnico od 19. julija dalje, bodo prvi, ki jih bo zadel ta odlok.

Britansko poslanništvo zadelo 8 bomb

London, 9. januarja. AA. Britanska vlada je naročila svojemu poslaniku, naj energično protestira pri burgoski vladi zaradi bombardiranja britanskega poslanništva v Madridu. Poslanništvo stoji v nevtralnem pasu Madrida, ki so ga nacionalne oblasti obljubile spoštovati, in se na hiši vsakega poslopa različno vidi velika britanska zastava, tako da bi jo nacionalistična armada morala opaziti. Potrjuje se, da so letala vrgla osem vnetljivih in eksplozivnih bomb na poslopje poslanništva. ena bomba je padla na poslopje nasproti poslaništvu, kjer stanujejo uradniki britanskega poslanništva, ki so bili ranjeni. Britanska vlada, si pri-

držuje pravico do odškodnine zaradi škodbe poslopj in zaradi ran britanskih državljanov. Čeprav je bilo poslanništvo izpraznjeno in v njem ni bilo diplomatskega osebja, ima slej ko prej vse ugodnosti kot last tuje vlade.

Za mednarodno vlado v Španiji

London, 9. januarja. b. »Evening News« doznava, da se angleška vlada resno peča za vprašanjem, ali bi ne kazalo vsaj začasno postaviti v Španiji mednarodno vlado, čim bi se zadovoljivo uredilo vprašanje prostovoljcev in tujega vmešavanja v španske zadeve. Italijanski in nemški odgovor dopuščata po mnenju Foreign officea tako rešitev španskega problema. V političnih krogih prevladuje vtis, da je smatrati včerajšnja posvetovanja angleškega kabineta za predigro velikih zunanjepolitičnih dogodkov v zvezi s špansko afero.

Alfonz XIII. pri Hitlerju

München, 9. januarja. o. Kancelar Hitler je dopoldne sprejel v svoji vili v Berchtesgadu bivšega španskega kralja Alfonza XIII. in imel z njim dve uri trajajočo konferenco. V političnih krogih mislijo, da sta govorila o možnosti obnove mornaršije v Španiji po morebitni zmagi generala Franca, o kateri so v Nemčiji trdno prepričani.

Nova Horthyjeva potovanja

Praga, 9. januarja. b. »Venkov« poroča, iz zanesljivega vira, da bo madžarski regent Horthy v kratkem spet odpotoval v Lujino. Njegovi obiski bodo uradnega značaja. V programu se najprej London nato Pariz.

Hitler pripravlja nov apel

Pariz, 9. januarja. b. Francosko časopisje in nekateri londonski listi poročajo, da pripravlja Hitler ob priiliki četrte obletnice svojega režima v Nemčiji dne 30. t. m. nov apel na svet, v katerem bo v glavnem predlagal omejitve svetovnega oboroževanja. Londonski »Daily Telegraph« doznava, da se bo apel naslanjal na nujno ureditev finančnih in gospodarskih vprašanj ter na splošno razorožitev, ki naj Nemčiji omogoči popolno enakopravnost med narodi.

Nemci o nemški noti

Nemčija nikakor ne more priznati posebnega mandata Francije in Anglije v španski vojni

Berlin, 9. januarja. b. Kakor je bilo pričakovati, poudarja nemški listi v svojih komentarjih k nemškemu odgovoru na francosko-angliško noto, da nemška vlada ni mogla drugače odgovoriti. Opaža se nadalje poudarek na tezi, da Nemčija nikakor ne more priznati nekakšnega mandata Francije in Anglije v španski zadevi. Značilen je zlasti komentar nacističnega organa »Völkischer Beobachter«, ki kritizira Edenovo postopanje med drugim z naslednjimi besedami: »Posebno komično, da ne rabimo drugega izraza, pa mora vplivati, ako si Anthony Eden prisvaja vlogo nekakšnega »ekspresnega angela miru«, ko smatra za potrebno, da po prvi notii urgira rešitev še v drugič. Ako misli Eden, da lahko postavlja Nemčiji glede španije termine, se zelo moti v pravilnem poznavanju razmer.

V ostalem opozarja berlinsko časopisje na čedalje večjo vzemirjenost Foreign officea v poslednjih dneh. Pozornost je zbudil zlasti napol uradni komentar nemške diplomatsko-politične korespondence, ki smatra, da tvori vprašanje pošiljanja

prostovoljcev v španijo samo del španskega problema. Izvajanje prepovedi uvoza orožja in drugega vojnega materiala v španijo dokazuje, da bi se tudi v tem vprašanju samo z navadnim sporazumom ničesar ne doseglo. Zato je povsem logično in pravilno, da zahteva Nemčija v svojem odgovoru ne samo sporazum o ustavitvi nadaljnjega pošiljanja prostovoljcev v španijo, temveč tudi strogo kontrolo, da bi tudi to španskega problema še vedno ne rešilo. Osnova realne politike nemešavanja v španske zadeve bi bila podana šele tedaj, ako bi se polagoma izločili iz španske državljanske vojne vsi tuji vplivi, kakor so se postopoma razvili in ki se v pretežni meri nanašajo na delo kominterne. Z njenim vmešavanjem je dobil španski problem svojo posebno ostrino, ki se kaže praktično v tem, da se vse ostale sile upirajo internacionalizaciji rdeče španije. Nemški odgovor kaže pot, po kateri je mogoče te cilje politike pravega nemešavanja v španske zadeve zares doseči.

Beleške

Škofovska konferenca v Zagrebu

Katoliški škofi iz Jugoslavije, ki so se zbrali v Zagrebu na posvetovanje, so večer nadaljevali razprave. Zagrebški listi posvečajo konferenci veliko pozornost in podčrtavajo, da je to po treh letih prva plenarna konferenca, kar že samo dovolj jasno govori o njenem velikem pomenu. »Hrvatski dnevnik« se pristavlja:

»Škofovska konferenca je posebne važnosti ravno sedaj, saj se je sestala neposredno po posvetovanju predstavnikov pravoslavne cerkve. Kolikor je mogoče doznati, bo konferenca poleg sedaj najaktualnejše zadeve katoliške cerkve v Jugoslaviji razpravljala tudi o vprašanju katoliške akcije, zlasti v zvezi z raznimi mladinskimi katoliškimi organizacijami v zagrebški nadškofiji.«

Patriarh Varnava o verski strpnosti

Sarajevska »Jugoslovenska pošta« objavlja pismo patriarha Varnave, naslovljeno na pravoslavne vernike v Bosni in Hercegovini. V pismu pravi patriarh, da morajo voditi predstavnike vseh ver v Jugoslaviji predvsem interesi našega skupnega življenja in naše skupne domovine. »Zaradi tega sem prepričan, da ni med nami niti enega sina naše domovine, ki se ne bi odločno postavil v bran proti vsemu, kar bi ogrozilo našo narodno in državno suvereniteto in naše skupne napore za izgraditev notranjega miru in reda. V današnjih težkih časih nam je skupno in složno sodelovanje, prežeto medsebojno ljubezni in bratstva, še prav posebno potrebno.«

Hrvati in prečanski Srbi

Vilderjeva »Nova riječ« objavlja božično čestitko dr. Mačka pravoslavnim Srbom, v kateri pravi dr. Maček, da je bila Kmetško demokratska koalicija osnovana v znamenju miru in sprave med Hrvatini in Srbini, ter nadaljuje: »Potrebno je bilo zavesti mir med hrvatskim in srbskim narodom v hrvatskih in prečanskih krajih, kjer žive Hrvati in Srbi pomešani med seboj ne samo po vaseh, nego hiša poleg hiše, dimnik poleg dimnika, njiva poleg njive, vrt pri vrtu, grob pri grobu. Predvsem je bil potreben mir, ker je bilo samo tako mogoče pravilno presojati vse, kar se je dogajalo. Tako so poleg Hrvatov, ki so se borili za svoje kmetijske in narodne interese v duhu pravice, svobode in človečnosti, spoznali tudi Srbi v teh krajih, da so usodno povezani s Hrvatini. Na ta način so nastali v mnogih krajih med Hrvatini in Srbini pravi bratski odnosi. Kjer pa do tega ni prišlo, se bo to skoraj zgodilo, ko se prepričajo eni, kakor drugi, da se bori KDK za svobodo, pravico in človečnost. V tem duhu se je borila KDK zadnjih deset let in bo v njegovem znamenju tudi zmagala.«

Ubohi, Obzor

Zagrebska starina »Obzor« se je zopet enkrat sprivil nad JNS. Revenu to ni zametiti, kajti kogarkoli drugega si privoščiti, pa je že navzkriž s tem ali onim svojim gospodarjem ali protektorjem. Če pa udira po JNS, se mu ni treba bati zamere.

To pot si je vzel za povod odgovor senatorja Banjanina na pobožne želje, ki jim je dal duška »Obzor«, čes do so »Jutrovi« članki o nujni potrebi čim večje decentralizacije nekako odvojeno mišljenje in da vodstvo JNS z njimi ne soglašajo. Mi smo glavne odstavke iz odgovora g. Banjanina prinesli tudi v »Jutru« in z njimi prepričali še morebiti v dvomu se nahajajoče čitatelje, da je naše stališče glede notranje ureditve države v popolnem skladu s stališčem vodstva JNS. »Obzor« pa seveda ugotovitve senatorja Banjanina niso bile všeč, saj so mu vzele glavne argumente, s katerimi se je zaganjal v jugoslovenske nacionaliste. Ni pa se potrudil do kakega stvarnega odgovora, rajde je malo počakal, da bi ljudje pozabili, sedaj pa je zopet začel vrteči svojo staro lajno in vnovič zatrjuje, da je stališče vodstva JNS povsem drugačno od pisanja »Jutra«.

Mi ga pri tej njegovi troglavosti ne bomo motili, ker spoštujemo njegovo visoko starost 77 let.

Akcija za posebno pomorsko ministrstvo

Pomorske zadeve spadajo danes pod celo vrsto ministrstev. Največ imajo z njim opravka ministrstva trgovine in industrije, prometa ter pošte in telegrafa. Zaradi tega je pri nas reševanje vseh pomorskih zadev zelo komplicirano in dolgotrajno. Jadranska straža si je sedaj stavila nalogo: prirediti za akcijo, da dobimo posebno ministrstvo za pomorstvo. Dala je izdelati tudi že načrt uredbe o ustanovitvi novega ministrstva. O načrtu bodo razpravljali na prihodnji seji izvršnega odbora Jadranske straže in ga nato predložili vladi.

Prepovedana predavanja

»Delavska politika« poroča, da je sresko načelstvo v Laškem prepovedalo, za 7. t. m. v Trbovljah napovedano predavanje o Španiji. Prav tako je prepovedalo v Ljubljani napovedano predavanje o gospodarstvu v Zapadni Evropi, ki bi ga moral imeti dr. Dragotin Lončar v Zagorju ob Savi.

Srečna Zenica

O posledicah velikega razširjenja državne železarnice v Zenici piše »Hrvatski dnevnik« med drugim:

»Vsak dan so prihajali novi delavci iz drugih krajev, tako da je Zenica naenkrat oživela. Stari prebivalci so si zaradi tega lepo pomagali, ker so lahko oddajali vse prostore, ki so jih imeli. Stavbna delavnost v Zenici je bila v preteklem letu tako velika, kakor poprej več let skupaj ne, saj se je zgradilo preko 70 novih hiš... Zenica je sedaj zelo živahna. Preko 40 gostiln in kavarn je napolnjenih dan za danom, večer za večerom. Od vseh strani se čuleta godba in pesem, kar tudi ni čudno, saj se v Zenici potroši sedaj preko lva milijona dinarjev več na mesec kakor poprej. Neprestano se nasečujejo novi trgovci in gostilničarji. Zeniški bogataši nameravajo svoje mrtve kapitale investirati v gradnjo novega velikega hotela...«

Točno plačaj »Jutru« naročnino Varuj svojcem zavarovalnino

Avstrija in Jugoslavija

Avstrijski zvezni kancelar o sodelovanju v Podunavju in odošnjih Avstrije do naše države

Beograd, 9. januarja. b. Današnja »Pravda« je objavila izjavo avstrijskega zveznega kancelarja dr. Schuschnigga o problemih, pred katerimi se nahaja avstrijska republika, in o njenih odošnjih napram sosednim državam. Izjavil je med drugim:

Naloga, ki se letos ne postavlja samo Avstriji, temveč vsem ostalim državam, zlasti v Podunavju, je v prvi vrsti ponovno oživljenje gospodarstva. Nobena država ne more storiti tega sama zase, temveč so potrebni skupni napor in volja za sodelovanje. Ojačenje in poglobitev gospodarskega prometa med posameznimi državami bosta napravila ugodnejšo tudi politično atmosfero ter s tem doprinesla k ohranitvi in zagotovitvi evropskega miru. Evropsko obzorje zakrivajo neprestano težki viharji oblaki in le aktivna volja za mir ter aktivna mirovna politika jih moreta razgnati ter jih bosta razgnala.

Naše prizadevanje je slej ko prej usmer-

jeno tako, da bi z vsemi svojimi sosedi živeli v dobrem prijateljskem in da bi z njimi sodelovali gospodarsko in kulturno. Treba je storiti vse, da se v naši okolici poglobi sodelovanje. Zato nam povzroča veliko zadovoljevanje, ker se v Jugoslaviji kaže večje razumevanje za našo politiko, kajti s tem se ustvarja atmosfera zaupanja, v kateri bi se mogla urediti vprašanja, ki bi se drugače ne mogla obvladati.

Naše prijateljske zveze z Italijo in Madžarsko nimajo izključnega značaja, kakor tudi ne naša pogodba z Nemčijo, ter ustrezajo samo splošnim potrebam miru ter gospodarskemu in kulturnemu sodelovanju. Zato predstavljajo uporabno in sposobno podlago za poglobitev naših odnosov z ostalimi državami. Mislim, da ne govorim samo v interesu Avstrije, če v početku novega leta izražam upanje, da se bo v prihodnjih mesecih pokazal lepši napredek v tej smeri.

Centrala za transfuzijo krvi v Beogradu

Beograd, 9. januarja. AA. Odkar so mnogostevilni poskusi v preteklosti omogočili postaviti na zanesljivo osnovo možnost transfuzije krvi s človeka na človeka, je transfuzija postala važno sredstvo za zdravljenje vseh mogočih akutnih in kroničnih bolezni, celo v takšnih primerih, ki so poprej veljali za brezupne. Za transfuzijo krvi so se ponujali ljudje človečanskih čustev, ki so to storili iz človekoljubnih nagibov; bili so člani raznih slojev prebivalstva. Nikoli pa jih ni bilo dovolj, kar je pogosto pomenilo katastrofo za bolnika.

V današnji dobi nezaposlenosti pa so se mnogi med prepotrebni zatekli k transfuziji krvi kot edinemu poklicu. Na vsem svetu so se bolnišničarji začeli prijavljati poklicni dajalci krvi iz vrst zdravih ljudi, sposobnih, da prenesejo nekaj puščanja krvi, za kar dobijo posebno nagrado.

Ker je postala transfuzija krvi dokaj pogost način zdravljenja, zlasti v kirurgiji, so se v vseh državah ustanovila središča za transfuzijo krvi, središča, katerih naloga so mnogostranske. Potreba po takšnem središču se je pokazala tudi v naši državi. In tako se je po zaslugi upravnik splošne državne bolnišnice in ravnatelja centralnega higienskega zavoda s popolnim razumevanjem in pomočjo ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje ustanovil odsek za transfuzijo krvi pri splošni državni bolnišnici v Beogradu. Ta trenutek je to prvi odsek te vrste na Balkanu. Odsek za transfuzijo krvi se je ustanovil pred 4 meseci, njegova popolna ureditev pa se je končala te dni. Izdelan je tudi pravilnik, ki ga je odobril minister za socialno politiko in narodno zdravje.

Že v začetku je odsek za transfuzijo krvi pazil pri izbiri podeljevalcev krvi in je vedno pregledal njihove sposobnosti. Kot edina zaščitna podeljevalcev krvi se jim je po vestnem in vsestranskem zdravniškem pregledu izdala legitimacija z zdravstvenimi podatki. Tako opremljenih podeljevalcev krvi je kmalu bilo več kot 100. Takrat se je začelo njihovo organiziranje. Danes se v določenem številu in po časovnem redu najemajo »dežurni« podeljevalci krvi.

Česa vsega je kriv nacionalizem

Odkar so se pri »Slovenec« tako zelo specializirali na španijo, so v maršičem spremenili svoje mnenje. Pri podrobnem študiju španskih razmer so očitno prišli do neprijetne sodbe, da se za španskim nacionalizmom v veliki meri krijejo čisto drugi interesi. Sedaj pa bi po tem kopitu radi merili tudi jugoslovenski nacionalizem.

V večerjani štvevilki kritizira »Slovenec« hlastanje dela našega ženstva po tujih modah. Pravi, da so slovenske žene in dekleta med abezinsko vojno nosile fašistične čepice, v zadnjem času pa tirolske klubčke in obleko, ki spominja na tirolsko nošo, ker je to bajte tam zunaj sedaj v modi.

Daleč smo od tega, da bi odobraval ali podpirali nesmiselno posmaganje vseh modnih novosti in borosti, ki si jih izmislijo kje v svetu. Ponovno smo se že tudi v »Jutru« oglasili proti temu. Tako bi tudi proti »Slovenčev« kritiki ničesar ne imeli, ako bi bila rečna in iskrena. Toda kakor

iz vsake stvari, pa še tako lepe in svete, bi radi pri »Slovenec« tudi iz te zadeve kovali politični kapital, pa bi jo radi naslikali tako, kakor da so je zopet krivi samo ti nesrečni nacionalisti.

Ako je »Slovenec« doživel notranje razočaranje pri svojem študiju španskega nacionalizma, naj vendar ne meče v isti koš tudi naših domačih nacionalistov, kakor se on izraža. Sicer pa mu prijateljsko predlagamo, da naredimo statistiko onih dam, o katerih trdi »Slovenec«, da so »neslovensko« oblačijo. Videli bomo, da jih je sorazmerno najbrž več iz »Slovenčevega«, kakor pa iz nacionalnega tabora.

»Slovenec« dalje pravi, da je za »držine, kjer so nekateri sinovi navdušeni narodnjakarji, njihovi bratje pa zagrizeni »nemškutarji«. Tudi v tem pogledu ni nam bila dobrodošla statistika, saj bi ravno tako pokazala, da je med nacionalisti mnogo manj primerov, kakor pa v onem krogu, ki je še nedavno proglašal slovenstvo za svoj monopol.

Zensko policijo dobimo

Beograd, 9. januarja. o. Notranje ministrstvo namerava ustanoviti posebno žensko policijo. Zenski policijski oddelki bodo dodeljeni policijski upravni v Beogradu ter vsem policijskim upravam na sedežih banovin. Zenska policija se bo bavila v prvi vrsti s pobijanjem prostitucije in z zaščito mladine.

Odlikovanje

Beograd, 9. januarja. p. »Vojni list« objavlja ukaz, s katerim je na predlog vojnega ministra odlikovan z zlato kolajno za državljanske zasluge Ivan Perko iz Ciringe v mariborskem srežu.

Žrtve požrtvovalnosti

Beograd, 9. januarja. p. Kakor je bilo že javljeno, je na prvi pravoslavni božični dan izbruhnil v Beogradu vltk požar, ki je uničil trgovno pohištva »Velika Srbija« v Oblakovi ulici. Povzročena škoda je ogromna. Pri gašenju požara je bilo poškodovanih 10 gasilcev, izmed katerih je eden v pretekli noči umrl, dočim za dva še vedno ni gotovo, ali bosta ostala živa. Danes so umrlega gasilca Milka Veljkovića slovesno pokopali.

Velik uspeh dirigenta Matačiča v Berlinu

Berlin, 8. januarja. AA. Snoci je Lovro Matačič dirigiral berlinsko filharmonijo. Koncert je dosegel velik uspeh. Dirigentu je med drugim čestital Furtwengler. Navzven je bilo odlično berlinsko občinstvo med drugim tudi odpravniki poslov jugoslovenskega poslanstva Djordjević z osebjem poslanstva.

Imenovanja v poštni službi

Beograd, 9. januarja. AA. V poštni službi so imenovani: za inspektorja 5. skupine Franc Javor, kontrolor 6. skupine pri pošti Ljubljani I, za višjega kontrolorja 6. skupine Ivan Stibiš, Josip Schager in Josip Filipič, kontrolorji 7. skupine pri pošti Ljubljana II, za kontrolorja 7. skupine Nufa Lavrić pri pošti Ljubljana I in Dragica Kurat pri pošti Ljubljana II, za uradnika 8. skupine Feliks Franc (Ljubljana I), Marija Sedlar (Spit I), za prometnika 8. skupine Matko Kucelj (Ljubljana II), Ludvik Parkelj (Ljubljana I), za pomožne uradnike 9. skupine Emerik Aplenc in Valerijan Osipović (Ljubljana I), za pomožnega tehničnega uradnika 9. skupine Izidor Horvat pri mestni prit. sekciji v Ljubljani, za pomožnega manipulantanta 9. skupine Slavko Magdić v Ogulinu, Maks Jereb (Ljubljana II), za pomožnega tehničnega manipulantanta 10. skupine Josip Sentočnik pri 5. (t). sekciji v Mariboru.

Vremenska napoved

Zemunsko vremensko poročilo: Oblačeno snegom sredi države in v južnih in vzhodnih krajih in v Podunavju delno oblačno, na primorju in v Sloveniji jasno. Temperatura je precej padla po vsej državi. Minimalna temperatura Kalinovik -7, maksimalna Omšalj 12 stopinj.

Zemunsko vremenska napoved: Mrzlo vreme, po večini oblačno, zlasti v vzhodni polovici, dočim bo v zapadni polovici dokaj jasno. V vzhodnih in južnih krajih sneg.

Zagrebska: Brez bistvene izpremembe.

Dunajska: Izpremenljivo vreme, v alpskih dolinah zjutraj zelo mrzlo, na gorah se bo temperatura dvignila.

Rekordno oboroževanje Zedinjenih držav

V proračunu za leto 1937-38 so postavke za gradnjo 20 novih vojnih ladij, 400 hidroavionov in 530 letal

Washington, 9. januarja. b. Predsednik Roosevelt je predložil kongresu proračun za finančno leto 1937/38, ki se konča 30. junija 1938. Pozornost je zbudil njegov predlog, da bi se v tem letu zgradili dve novi vojni ladji, in sicer dva nadrednosta, katerih stroški so preračunani nad 100 milijonov dolarjev. V svoji poslanici predlaga nadalje Roosevelt, naj se skupni stroški za mornarico zvišajo v novem proračunskem letu na 578 milijonov in stroški za aradno na 398 milijonov dolarjev, kar prestavlja rekordne oborožitvene postavke v ameriškem proračunu.

Skupni izdatki novega proračuna so preračunani na 6158 milijonov dolarjev. Proračun vojske in mornarice je skupno zvišan za 27 milijonov dolarjev. Dosegel je sedaj re-

kordno število 991.600.000 dolarjev. Povišanje vojaških postavk gre na račun zvišanja vojaških kontingentov in nadomestitve starih ladij ameriške mornarice z novimi. Razen navedenih dveh velikih bojnih ladij po 35.000 ton je določena gradnja 400 novih hidroavionov in okoli 530 novih letal za aradno. Armada se bo zvišala od dosedanjih 18.000 na skupno 165.000 mož. V načrtu je tudi gradnja 12 novih rušilev ter 6 pomornic, kar pa predstavlja samo začasni program. Amerika mora čimprej doseči v pogodbah priznanje maksimum svojih pomorskih sil. Pozneje pridejo na vrsto še naslednje ladje: več nosilcev letal, ena težnja in tri lahke križarke, 20 rušilev, 4 podmornice in nekaj manjših ladij.

Važni sklepi rimske vlade

Starace državni podtajnik — Zakon o varstvu italijanske rase — Svetovna razstava v Rimu l. 1941

Rim, 9. januarja. o. Pod Mussolinijevim predstvom je bila dopolnjevala v palači Vittorinale seja vlade, ki so ji prisostvovali vsi ministri, državni podtajniki in generalni tajniki fašistične stranke. Seja je trajala dve uri in so razpravljali o raznih zakonih. Na Mussolinijev predlog je bilo sklenjeno, da se podeli tajniku fašistične stranke Staraceu naslov in pravica ministra-državnega podtajnika.

S posebno uredbo so vse fašistične organizacije oproščene plačevanja pristojbin za radio. Sprejet je bil tudi zakon, ki določa glavne smernice za vodstvo vojne in za politiko nevtralnosti. Na predlog zunanjega ministra je bilo sklenjeno, da se bodo sprejemali v diplomatsko in konzularno službo predvsem diplomirani juristi, ki so sodelovali v abezinski vojni.

Na predlog ministra za kolonije je bil sprejet zakon o varstvu italijanske rase, ki prepoveduje italijanskim državljanom sklepanje zakonov z domačini v italijanskih kolonijah. Vsi številni koruzni zakoni v Abesiniji se morajo takoj ukiniti. Nadalje je bilo sklenjeno, da se pričeni z

1938. prirediti v Napoliju vsaka tri leta razstava italijanskih kolonij, ki naj pokazuje razvoj italijanskih kolonijskih posesti.

Končno so bili sprejeti sklepi o pripravah za veliko svetovno razstavo v Rimu l. 1941. Za to razstavo bodo zgradili posebno podzemeljsko železnico od glavnega kolodvora v Rimu do kolodvora v Ostiji pri Rimu, kjer bo glavni razstavni prostor. Zgrajena bo tudi posebna električna železnica, ki bo izpeljana delno pod zemljo, delno pa v zraku. Rimski glavni kolodvor bo tako povečan, da bo mogoče vsak dan odpremiti do 500 vlakov in najmanj 200.000 potnikov.

Ministrski svet je naposled odobril proračun za l. 1937/38. Proračun izkazuje 23,7 milijarde izdatkov in 20,5 milijarde dohodkov, tako da znaša primanjkljaj 3,5 milijarde lir. Zvišanje izdatkov so povzročili predvsem organizacija ozemlja v vzhodni Afriki, reorganizacija vojaških sil, mornarice in plovbe na rekah, zvišanja dohodkov državnih nameščencev in fondov za zaščito mater in otrok ter reorganizacija pomorske službe.

Zahvala kraljevskega doma

Beograd, 9. januarja. AA. Nj. Vel. kraljica Marija je dobila na svoj rojstni dan čestitke, ki izražajo milojubne želje za dolgo življenje in srečo Nj. Vel. Po najvišjem nalogu je pisarni Nj. Vel. kralja čast izreči zahvalo vsem, ki so poslali čestitke, in onim, ki so se pri tej priložnosti vpisali v dvorne knjige.

Beograd, 9. januarja. AA. Za praznik Kristusovega rojstva in novega leta so dobili Nj. Vel. kralj, Nj. Vel. kraljica Marija, Nj. Vis. knez namestnik in kraljevski dom čestitke od ustanov in zasebnikov iz države in iz tujine. Po najvišjem nalogu je pisarni Nj. Vel. kralja čast izreči zahvalo ustanovam in posameznikom za poslana čestitka in vsem tistim, ki so se pri tej priložnosti vpisali v dvorne knjige.

Božič na dvoru

Beograd, 9. januarja. AA. Na prvi božični dan je bila ob 10.30 v dvornem hramu na Dedinju služba božja, ki so ji prisostvovali Nj. Vel. kralj, Nj. Vis. kraljevič Andrej, Nj. Vis. knez namestnik Pavle in kneginja Olga ter kneževica Aleksander in Nikola.

Navzoče so bile tudi dvorne dame, civilni in vojaški dom Nj. Vel. kralja. Po končani službi božji so navzoči čestitali Nj. Vel. kralju in članom kraljevskega doma božične praznike.

Danes na tretji božični dan je bila zaradi rojstnega dne Nj. Vel. kraljice Marija služba božja v dvornem hramu na Dedinju. Služba božja se je začela ob 10.30. Navzoči so bili Nj. Vel. kralj, kraljevič Andrej, Nj. Vis. knez namestnik, kneginja

Olga ter kneževica Aleksander in Nikola. Prisostvovali so ji tudi dvorne dame in civilni in vojaški dom Nj. Vel. kralja.

Gospodarska stiska Nemčije

Berlin, 9. januarja. br. Vodja gospodarske štiriletke v Nemčiji Göring je izdal nova navodila za štednjo. Med drugim je odredil, da morajo nemški listi zaradi pomankanja rotacijskega papirja v mesecu januarju zmanjšati svoj obseg za 10, v mesecu februarju pa za nadaljnjih 20 odstotkov. Nemčija mora papir uvažati iz Švedske. Ker ji primanjkuje deviz, hoče štediti tudi na tej strani. Obenem je bil ustanovljen poseben urad za zbiranje papirnih odpadkov. Vsake vrste papirni odpadki, stari časopisi, ovojni papir itd. se mora oddati tej ustanovi, ki ima svoje podružnice v vseh večjih mestih drugod pa morajo odpadke zbirati občine in jih pošiljati glavnemu zavodu za uporabo odpadkov, kjer jih predelajo in oddajajo papirnim tovarnam. Prav tako je odredeno zbiranje vsake vrste živalskih odpadkov, ki se prav tako uporabljajo. Med drugim je strogo odredena oddaja kavnega usedka, iz katerega pridelujejo olje.

Petrolejski vod v plamenih

London, 9. januarja. br. Dopoldne je nastal v Haifi nevaren požar. Vnel se je petrolejski vod iz Iraka ob izlivu v velikanske tanke. Ogenj se je z bliskovito naglico razširil in zajel tri velikanske tanke, v katerih je več milijonov hektolitrov nafte odneseno petroleja. Primanjkujejo priprave za gašenje tako velikanskega požara. Najbrže bodo morali v oddaljenosti več kilometrov prekiniti vod. Na stotine hektolitrov nafte bo šlo na ta način v izgubo. Dosele tudi še niso mogli ugotoviti, ali je ogenj nastal slučajno ali pa gre za zlonameren požig.

Naši kraji in ljudje

Starešina Josip Turk se poslavlja od slovenskega gasilstva

Nedavno je bila, kakor smo že takrat poročali, razrešena celotna uprava gasilske zajednice za dravsko banovino z edino izjemo starešine Josipa Turka, ki je še ostal na svojem mestu. Tik pred Božičem pa je bil razrešen tudi on. Ko je te dni izročil svoje posle, nam je poslal naslednje poslovilne besede slovenskim gasilcem:

Razrešitvi zajednice uprave v začetku novembra l. l. je naravno sledila tudi moja 21. decembra. Moral sem se umakniti na višje povelje po več ko štiridesetletnem delovanju, ker sem dosledno odklanjal biti starešina brez dolžnosti in pravic le na papirju.

Ta viteška organizacija mi je bila poleg sokolstva v življenju najvišji ideal; njej sem posvečal vso svojo ljubezen in življenjske sile, da bi jo povedel do vedno višjega razmaha, popolnosti in udarnosti o cilju njene vzvišene naloge, ki jo izpolnjuje v blaginjo svojemu bližnjiku ob vsaki sili in nesreči.

V teku desetletij je naša gasilska armada iz majhnih počitkov narasla do mogočne višine preko 30.000 rednih članov in tako predstavlja v naši Jugoslaviji dobro polovico vsega članstva.

Ob slovesu se iskreno zahvaljujem svojim dragim tovarišem za dolgoletno sodelovanje kakor tudi za neomajno zaupanje in bratsko ljubezen, katere sem bil deležen v obilni meri ves čas svojega delovanja na tem položaju. Hkratu pa želim našemu slovenskemu gasilstvu vedno večji in lepši razmah k čim višji popolnosti, v bratski slogi in ljubavi, da doseže vse one visoke smote, katere mu je začrtal s svojim organizacijskim zakonom naš nepozabni blagopokojni Viteški kralj Aleksander I. Uedinitelj. Pomozi Bog! S tovariškimi pozdravi

Josip Turk
bivši starešina zajednice.

naprednega mišljenja je moral pretrpeti marsikaj bridkega.

Rodil se je v Ljubljani, od koder je prišel po dovršenih studijih in odsluženem vojaškem roku za učitelja v Ledine nad Žirni. Ves se je posvetil šoli, s posebnim veseljem pa je vežbal pevce. Po nekaj letih je prišel za šolskega upravitelja v Podbrezje na Gorenjskem. Tam je zaradi svojih naprednih nazorov naletel na odpor pri političnih nasprotnikih, čeprav ga je dičila največja obzirnost. Z nikomur se ni prepiral, pač pa je vedno odločno branil stanovske pravice in napredek šole. Iz Podbrezja je bil premeščen na Trebijo v Oselci v Poljanjski dolini. Tudi tam se je z vnmom in požrtvovalnostjo lotil dela v šoli, ljudstvu pa je mnogo koristil tudi kot dober vrtnar in sadjar in kot priden delavec v raznih organizacijah. Pridobil si je splošno zaupanje in spoštovanje prebivalstva. Med vojno je bil mobiliziran in hudi naporji so izpodkopali njegovo zdravje. Kot šolski upravitelj na Primorskem je služboval kakih 12 let in bil tudi tam ves posvečen šolskemu in prosvetnemu delu, že kot dijak je prepeval pri pevskem društvu »Slavcu«, od mladosti pa je bil tudi zvest član Sokola.

Blagega in zaslužnega pokojnika bodo položili jutri v nedeljo ob 16. k večernemu počitku na Primorskem. Zapustil je soprogo in 6 nepreskrbljenih otrok. Značajnemu možu in vrlomu vzgojitelju blag spomin, njegovci družini pa iskreno sožalje.

Naša nacionalna akademska mladina

Ob priliki XVI. Slovenskega večera, ki bo prihodno soboto pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja, sporoča Jugoslovnsko napredno akademsko društvo »Jadrani« našo javnosti:

Prilike, v katerih danes živimo, dajejo vsemu javnemu življenju svojevrsten pečat. Razumljivo je, da so naše odmeva tudi v delovanju vseh nacionalnih društev, med njimi zlasti v akademskih. Ni mogoče temu kriva toliko politična konstelacija, kakor dejstvo, da se je skoro popolnoma spremenil način življenja, ki v teh časih zahteva udejstvovanja na popolnoma drugih poljih, kot je to bilo pred časom.

Jugoslovnsko napredno akademsko društvo »Jadrani«, ki je v naši javnosti in med akademsko mladino vse države poznano kot eno vodilnih nacionalnih akademskih kulturnih društev, je že v preteklosti pa tudi v sedanjem času s svojimi akcijami dokazalo, da se popolnoma zaveda svoje odgovornosti in funkcije, ki jo ima nasproti narodu in državi. Nešteti poizkusi nasprotnikov, da bi ga uničili in oblatili, so se izjalovili že pri začetku, kajti očitano, ki so jih o njem iznašali, so bila preveč smešna, absurda, da bi jih javnost sploh jemala v obzir.

Zastopanje vzvišene nacionalne ideje in dosledno vztrajanje na poti, ki jo ima Jadran začrtano, poleg tega pa vedno naraščanje njegovih pripadnikov nam more biti poročstvo, da bomo nekoč s pomočjo zavrednih in iskrenih borcev izšli iz kaosa, v katerem danes živimo.

Preživetje liberalizem in fašizem, dvoje diametralnosti, ki se tako radi očitata nacionalnim akademikom, zlasti pa Jadranom, ne moreta pregnati dejstva, da so naši nacionalni akademiki oni, ki pravilno pojmujejo potrebe našega naroda ter temu primerno sprovajajo svoje akcije. Nihče jim ne more očitati in dokazati, da so se kdaj odmaknili od svoje linije in opustili priliko, da se zanimajo za aktualne kulturne, gospodarske in socialne potrebe našega naroda ter sli mimo njih, ne da bi skušali odločno poseči vmes. Danes je potreba časa, da se za vse te probleme zanimamo še v večji meri, dasi se v javnosti o nas toliko ne čuje.

Naša javnost, pri kateri smo vedno našli razumevanje pri vsem našem delu bo stala ob strani tudi v bodoče. Vse one pa, ki se v svojih pogledih strinjajo z nami in bi nam želeli pomagati, vabimo v svoje vrste, da skupno nadaljujemo delo, ki nas čaka.

Odhod načelnika Josipa Breznika

Kakor je našim čitateljem že znano, je bil načelnik prosvetnega oddelka banske uprave g. Josip Breznik razrešen svojega položaja in obenem imenovan za direktorja nove državne ženske realne gimnazije v Ljubljani. Za načelnika prosvetnega oddelka je bil postavljen g. dr. Lovro Sušnik, doslej profesor francošine in nemščine na II. realni gimnaziji v Ljubljani. Ta teden je g. Breznik izročil posle načelnika prosvetnega oddelka svojemu nasledniku in nato prevzel direktorske posle na državni ženski gimnaziji od dosedanjega začasnega vršilke ge. prof. dr. Piskernikove.

Načelnik prosvetnega oddelka je bil g. Josip Breznik nad tri leta, ker je prišel na ta odgovorni položaj v oktobru l. 1933. Ze poprej je bil po svojem šolskem in izvenskolemskem delu na glasu odličnega pedagoga in izbornega organizatorja, obenem velikega ljubitelja mladine. Tri leta pozitivnega in uspešnega dela za naše šolstvo, ki ga je opravil kot prosvetni šef za Slovenijo, so njegov sloves še bolj utrdila. Bil je vedno objektivni in korekten, pa si je priboril vesstransko zaupanje ne le učiteljsstva, marveč tudi širše javnosti, ki se zanima za razvoj našega šolstva.

Ne bomo podrobno naštevati njegovega dela, saj je novi g. direktor v najlepši moški dobi, tako da bo za povzdigo naše prosvete tudi še v bodoče mnogo storil. Opozorimo naj le na dve važni stvari, ki se nam zdita posebno važni. Njegovemu prizadevanju, da se izpolnijo prejšnji staleži našega učiteljsstva, se je posrečilo doseči, da je bilo na novo nastavljenih 500 učiteljskih abiturientov in abiturientk. Korist so imele na eni strani naše šole, ki jim je tako primanjkovalo učiteljskih moči, na drugi strani pa se je kriza nezapolnosti inteligence vsaj v tej panogi malo omilila. Kot preizkušen narodni delavec je imel načelnik Breznik polno razumevanje za veliki nacionalni pomen našega obsejnega šolstva. Dosegel je, da se je za šole ob naši narodni meji začelo sistematično skrbeti in da so se med drugimi vpeljale tudi božičnice, ki so zaradi nemške propagande onstran

meje tako velikega pomena. Razume se, da je g. načelnik Breznik s polnim umevanjem spremljal in podpiral tudi izven šolskega

Smrt vrliga učitelja

Kranj, 9. januarja.

Po daljši boleznij je umrl šolski upravitelj na Primorskem pri Kranju g. Viljem Zirkelbach v 57. letu starosti. Udeleževal se je v ozi dobi predvojnega učiteljevanja, katero je drastično opisala brošura »Dejanja govorec«. Zaradi kremonitega

Razstava Božidarja Jakca

Te dni zatvarja Božidar Jakac svojo mesec dni otvorenjo kolektivno razstavo. Cesar se leta ni uspelo večjim skupinam razstavljalcev, to je tokrat opravil Jakac sam: napolnil je s svojimi deli vse razstavne prostore, ki mu niso dopuščali obesiti več ko 150 del. Jakčeva delavnost pa je tolikšna, da bi mogel v večjem razstavnem prostoru prikazati še več svojega dela, kajti on je iz redkih, ki ne čakajo miloščne mecene ali oblasti. Ves v zavesti svojega znanja in sposobnosti hodi in se razgleduje po širokem svetu, izobrazuje svoj okus ter izpopolnjuje svoje znanje z opazovanjem narave, s študijem krajine in njenih večnih sprememb.

Nenehoma v delu ga je pot za umetnostjo zanesla doslej skoro že na vse kontinente. Kratko pred otvoritvijo te razstave se je vrnil iz Norveške, koder je prepotoval njene najsevernejše kraje. Ta hoja po svetu Jakcu nikakor ni zgolj v zabavo. Vsakemu umetniku, najsi ustvarja glasbeno, literarno ali likovno je od časa do časa potreben pogled v svet skozi večje okno; razgledi, ki sicer niso samisebi namen, pač pa človeka vseljejo prekvajajo, ga založejo s novimi idejami, mu vlijejo novih moči za delo in ga predvsem usposobijo za resničnejši in odkritejši odnos do lastnega dela. Prav zato je brez dvoma, da vse te podobe s severa Evrope niso bile poglavito, kar je prinesel Jakac domov s svojega poslednjega potovanja. Res so čudovita nastrojenja severnih belih noči in temnih dni, pravljici so ti fjordi, zemlja tisočerihter jezer, zalivov, gozdov, slikovita so naselja ob bregovih severnih morij, ti močni peneci se slapovi in svetlasi ljudje, ki jih ta pravljici svet redi: vse je Jakac naslikal

z dovršeno spretnostjo, bravurozno in resno, včasih z občudovanja vredno pedantnostjo perfektnega risarja, drugič z impresivnim občutjem slikarja. Na pogled so nam številne risbe, ki nazorno pripovedu-

Božidar Jakac: Novo mesto (olje)

jejo o njegovi poti, ilustrirajo doživljanje in predstavljajo ljudi, s katerimi se je srečal. Lepa je ta žetev z norveškega potovanja, mnogo teh risb in pastelov je že dobilo nove lastnike. Vse lepše pa je znova potrjeno prepričanje, ki ga je Jakac prinesel nazaj: da je ni lepše krajine na svetu, kakor je naša Dolenjska, vsa prelivajoča se iz griča v grič, mehko valovita, nežna in toneča v slikovitih barvah, kakor to more biti le slovenska krajina. Človek hodi

po svetu, občuduje posebnosti tujega sveta, dobroto tujih ljudi, pa se nenadno domisli, da je nekod daleč še nekaj lepšega in boljšega: to je svet, iz katerega je zrasel, tam je mati, ki ga je rodila. Tak je Jakac. Gre v Afriko, hodi po Ameriki, okrog Severnega rta, z barko plove ob fjordih pa se vsikdar znova in znova vrača v

romantični svet skrivnostne Krke, v svoje rodno Novo mesto in k svoji materi, pričrnan, da se je vrnil v najlepši kočček zemlje, kar jih svet premore. Tako je res in prav!

Božidar Jakac je izšel iz praške Brömsejeve šole brez vsake škode za svoj talent, kajti tega znanja, ki ga obvlada danes, ni pridobil v njegovi šoli. Kaj hitro se je otreseel njegovega precej maniriranega ekspresionizma, ki je bil pred dobrimi petnajsti-

Zobje bodo zadobili takoj nov blesk in naravno belino.

Veda je dokazala, da povzročajo grde madeže in pokvarjene zobe mikrobi v ustih. Ako hočete takoj uničiti vse nevarne mikrobe, čistite svoje zobe z antiseptično KOLYNOS pasto za zobe. Po vsakem čiščenju boste opazili izboljšanje. Zobje dobe naglo naraven blesk in belino, ki dajejo vašemu nasmehu novo dražest.

Namažite malo KOLYNOSA na suho ščetko in iznenadeni boste in očarani nad rezultatom.

KOLYNOS PASTA ZA ZOBE

Policija je vendar vlovila bandita Ivana Skapina

Dramatičen lov dolgo zasledovanega zločinca

Ljubljana, 9. januarja. Organi kriminalnega oddelka naše policije so imeli snoči redko srečo, da jim je padel v roke eden najbolj drznih in najbolj nevarnih vlomilcev, kar jih pozna naša kriminalna kronika po vojni. Sredi Ljubljanskega polja, v severovzhodni smeri od mesta, so v zasedi pričakali 34-letnega Ivana Skapina iz Vipave, voditelja dobro organizirane in izredno delavne tolpe, ki ima na vesti vse večje vlome, kar jih je bilo v Ljubljani in okolici izvršenih v teku zadnjih let. Po kratki borbi so ga aretirali, potem ko ga je eden izmed policijskih organov s strelom iz revolverja ranil v desno nogo.

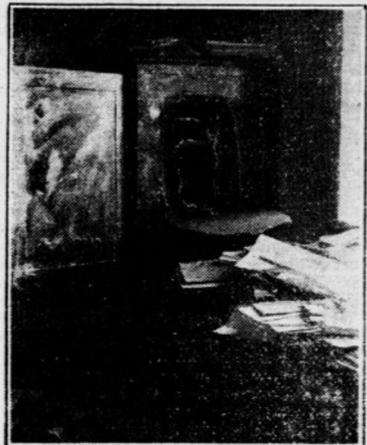
„Skapin je spet tu!“

Pred nekaj dnevi je policija doznala od svojih zaupnih informatorjev, da se je v mestu pojavil Skapin, ki ga naše okrožno sodišče že dve leti išče s tiralicom, da se pomeni z njim zaradi dveh velikih vlomov v Ljubljani in na Vrhniki, za katera se ni utegnil polagati računov. Med vsemi kriminalnimi tipi, ki so kdajkoli dajali naši policiji opravka, ima Skapin brez dvoma največje in najbolj razburljivo kariero za sabo. Rodil se je l. 1902. v Ljubljani kot sin delavske družine, nato pa se je s starši izselil v Vipavo. Ko mu je bilo komaj 14 let, je bil prvokrat aretiran. Takrat so ga zasačili, da je ukradel neznatno količino premoaga. Ta prvi otroški greh mu je na veke ostal zapisan na čelu in od tega zločina, če ga smemo tako imenovati, ga je življenjska pot vodila nevrzdno v zmerom večji kriminal. Ko je odrasel šoli, so ga starši poslali v Trst, da se izuči za strojnega ključavničarja. Ključavničarski posel ga je zelo veselil, a delo z železjem in s ključavnicami, popravljanje starih blagajni mu je zmerom iznova vzbujalo zapeljivo misel, kako lahek je za kvalificiranega človeka opravek z vsemi temi reči. Se v učni dobi se je polagoma specializiral za vlome v wertheimerice in komaj je napravil pomožniški izpit, je bil kot mladoletnik že drugič aretiran in izročen sodišču. Potem pa so se drug za drugim vrstili njegovi veliki čini, ki so vzbujali toliko občudovanja v našem malem kriminalnem svetu in ki so policiji in drugim oblastem obenem prizadeli toliko resnih skrbi in nemira.

Orjak na delu

Pred leti je vliomil pri Zornanu v Siski, v blagajno hranilnice pri Sv. Jakobu ob Savi in zagrešil enega večjih vlomov v Mariboru. Orožniki in policija so ga vedno iznova dobivali v pest, da je moral zmerom sproti za jetniškimi zapahi odrajavati kaznen. Vsega skupaj je presedel v ječi že nekaj nad 12 let, kar pomeni več ko tretjino njegove življenjske dobe. Ko je bil pred 3 leti zadnjikrat obojen, ga je ljubljansko okrožno sodišče obenem za zmerom obsodilo na izgon iz kraljevine Jugoslavije. Takrat se je vrnil v Italijo, kjer so ga oblasti prijele, da je moral odslužiti kadferski rok. Kot italijanski vojak je moral z ostalimi tovariši na ekspedicijo v Abesinijo. Ivan Skapin je vobče precej čeden fant in izredno močne, orjaške postave, pa se je v albumu našega kriminalnega oddelka, kjer

imajo ohranjenih že celo serijo njegovih fotografij, iz najrazličnejših dob, nabralo tudi nekaj prav lepo uspelih posnetkov, ki jih je iz Abesinije poslal neki svoji skrivni ljubici v Ljubljano. Pred nekaj meseci se je vrnil v Italijo in v civil. Takoj prvi dan po novem letu pa se je z dvema tovarišema na tihem napotil proti naši meji, ker je dobro vedel, da bo svoje posle najlaže nadaljeval v Ljubljani in morda še po nekaterih dru-

Na Vrhniki oplenjena Kunstljeva blagajna

gih naših mestih, kjer je razmere dobro poznal, po vsakem posrečenem podvigu pa bi v Italiji lahko mirne duše používal dobro svojega piana. Pri Rakeku pa so našli obmejni stražniki enega izmed njegovih spremljevalcev zajeli in ga zavrnili preko meje, Skapin pa se je z drugim srečno prebil do Ljubljane, kjer je našel mnogo zvesto privrženi tovarišev in varno zavetje pri ženi nekega delavca na periferiji mesta, s katero je imel že iz Abesinije precej živahno korespondenčno zvezo.

Na sledu

Ko je policija izvedela, da se mudi v Ljubljani, je previdno iskala sledi za njim. Skapin je močan, nevaren človek, in ker se je dobro zavedal, da ga v primeru ponovne aretacije čaka najmanj kakšnih sedem let robije, je bil zmerom oboževan, da se lahko vsakemu uradnemu organu postavi po robu. V noči na petek sta se dva neznanca pretihotapila v gostilno Ivana Caleta na Tyrševi cesti 37, kjer sta najprej zaman stikala za denarjem, nato pa sta se posteno odkodavala z jedajo in pijaco. Da ne bi odhajala praznih rok, sta v isti hiši poizkusila srečo še v čevljarji Ivana Jeršeta, a mošter se ni bil zadržal in je začel skozi okno klicati na pomoč. Stražnik, ki se je slučajno mudil v bližini, je pohitel do hiše. Eden izmed vliomilcev je bil že o pravem času pobegnil, njegovega tovarisa pa je stražnik ujel in ga z orožjem v roki prišil. Na delu je sledil na stražnico. Tu so v nezačuden nočnem gostu spoznali 28-letnega Italijana Kornelija Portellija, bivšega konjskega dreserja iz Vidna. Spočetka ni hotel Portelli dati o pobeglem pajdašu nobene izjave, nazadnje pa se je le omečil in priznal, da je bil to že dolga leta iskani Ivan Skapin. Policija je v svojo živahno intenzivnost ves dan poizvedovala za zločincem, zvečer pa ga je oddelke dobro oboževanih agentov pričakal v zasedi na poti do stanovanja njegove ljubice.

V rokah policije

Proti 22. uri se je Skapin v resnici pojavil na cesti. Ko so agentje planili nanj, je najprej skušal pobegniti, nato pa se je v hipu okrenil in naperil revolver proti preoanjalcem. A eden izmed policijskih organov je bil hitrejši od njega — Skapin se je met svojimi pajdaši rad bahal, da jih bo prav gotovo nekaj padlo, preden bo on prišel policiji v roke — in ga je ustrelil v desno stegno. Ko je videl, da je ranjen, se je dal brez odpora aretirati. Pri njem so našli browning s 6 ostrimi naboji, pripravljen za strel. Po aretaciji so ga takoj prepeljali na kirurški oddelke, kjer pa so zdravniki ugotovili, da je rana le lahka značaja. Izstrelki ni zadeli kosti, temveč je ranil le mišičje in je na drugi strani izstopil iz noge. Zaradi tega mu bo nadaljno nego lahko nudil že zdravnik jetnišnice, kamor ga bo policija odpredila takoj, kakor hitro ga za prvo silo zasliši. Na sodišču bo moral razen za svoje najnovejše podvige odgovarjati še za vloma, ki ju je izvršil leta 1934, torej v času, ko je bil že izgnan iz Jugoslavije, a ga Italijani še niso vpoklicali v armado. Takrat je oplenil najprej blagajno lesnega veletrogeca Josipa Kunstija na Vrhniki kjer je odnesel okrog 30.000 Din našega denarja in večje vsote tujih valut, nato pa še blagajno Batjeve podružnice v Ljubljani, kjer je pobral okrog 36.000 Din. Hkratu je policija aretirala tudi Skapinovo ljubico.

Č. Škodlar.

Gospodarstvo

Težave pri likvidaciji kmečkih dolgov

Postopek pri likvidaciji kmečkih dolgov povzročal je večje težave in nejasnosti. K temu prihaja še nesigurnost glede bodoče usode predloga za spremembo uredbe, ki so ga sestavile slovenske zveze in je bil predložen že narodni skupščini. Številne manjše podeželske zveze si še danes niso na jasnem, kako naj obračunajo dolgov. Zato pošiljajo svoje funkcionarje v Ljubljano po informacije ali pa zahtevajo, da bi k njim prišli zvezni revizorji. Zveze seveda tem željam ne morejo ustreči, ker nimajo niti toliko osebja, niti sredstev, pa tudi po uredbi in pravilniku nimajo v zvezi z likvidacijo dolgov nikakih nalog.

Kakor se čuje, pretežna večina kmečkih dolžnikov še ni dobila od denarnih zavodov pozivov z obračuni, detoma zaradi tega, ker je sestavljanje obračunov zelo zamudno in mnoge manjše podeželske zadruga sploh nimajo veržirane osebe. Ves postopek pri likvidaciji povzročajo zadržki zaradi precejšnjih stroškov, za katere nimajo nikakršne kritje, ne glede na to, da uredba sama zadrugam ne nalaga v zvezi z likvidacijo dolgov nikakih dolžnosti in bi morala prav za prav ves posel opraviti Privilegirana agrarna banka sama, ki ji je uredba prav zaradi tega priznala razliko v obrestih v višini 1,5%. Privilegirani agrarni banki je s pravilnikom uspelo pravičiti znaten del poslov v zvezi z izterjavo prve anuitete na denarne zavode same, ki pa za to posle ne dobe nikake odškodnine. Niti obrazce za obračune in pozive ne dobe brezplačno od Privilegirane agrarne banke, čeprav s tem vsrjajo posel za Privilegirano agrarno banko. Vse te težkoče so povzročile, da se delo okrog likvidacije dolgov, pozivanja dolžnikov in prenosa dolgov na PAB ne premakne naprej.

Zlasti one male podeželske kreditne zadruge, ki sploh nimajo nastavljenega osebja, si ne vedo pomagati in tem najbrž ne bo preostalo drugega, kakor da pozovejo Privilegirano agrarno banko, naj sama izvrši obračune in prevzame dolgove.

Vse te težkoče je najbrž videla Privilegirana agrarna banka sama, ki je ob koncu decembra izdala neposreden poziv na kmečke dolžnike, naj takoj plačajo prvo anuiteto, in sicer v okroglem znesku 10% celotnega dolga, če dolg presega 25.000 Din, oziroma v višini 10% od znižanega dolga, če je bil prvotni dolg manjši od 25.000 Din. Ta poziv je sedaj Privilegirana agrarna banka objavila tudi v beograjskih »Službenih novinah« od 5. t. m. in sicer med službenimi objavami. Vsebinsko poziva je »Jutro« objavilo v številki od 3. t. m. in je obenem opozorilo, da ta poziv po uredbi in pravilniku ni utemeljen, ker je kmet po čl. 32. pravilnika dolžan plačati prvo anuiteto šele tedaj, ko prejme poziv in obračun. Tudi z objavo v »Službenih novinah« Privilegirana agrarna banka ne more svojemu samovoljnemu pozivu dati obvezne značaj. Pa tudi ne glede na ta pravni položaj ne moremo od dolžnega kmeta pričakovati, da bi si sam izračunal anuiteto.

Opozorili smo tudi, da skuša Privilegirana agrarna banka s tem pozivom preplasi dolžne kmete in jih spraviti v zmeto, in sicer z neumeljeno grožnjo, da lahko proti onim, ki se ne bodo držali tega poziva, postopajo v smislu čl. 48. uredbe, to je, da zahtevajo celotno terjatev eksekutivno preko davčnih uprav. Opozorili smo na dolžne uredbe, po kateri Privilegirana agrarna banka tudi od onih kmetov, ki so že dobili od denarnega zavoda obračun s pozivom za plačilo prve anuitete, ne more izterjati celotnega dolga, če te anuitete ne plačajo, temveč lahko eksekutivno izterja le anuiteto samo.

Pričakovali smo, da bo Privilegirana agrarna banka ta splošen poziv kmetom

razveljavila, ker ni v skladu z uredbo in pravilnikom, vendar se to ni zgodilo; nasprotno je Privilegirana agrarna banka objavila ta poziv v »Službenih novinah«. S takim pozivom pa Privilegirana agrarna banka seveda ne more spreminjati določb uredbe in pravilnika. Če smatra Privilegirana agrarna banka, da izvajanje uredbe in pravilnika ni mogoče, potem ima vse možnosti, da si izposluje potrebne spremembe. Tudi iz načelnih razlogov moramo proti takim metodam ugovarjati, da ne pridejo v navado. Z eno sicer smo se uprli postopanju Državne štamparje, ki je prav tako preko »Službenih novin« opozarjala vse občine, da morajo pri njej naročiti različne tiskovine, češ da ima monopol; pozneje pa je morala ta poziv preklicati, ker je bil v nasprotju z zakonskimi določbami. Pričakujemo, da bodo merodajni faktorji dosegli tudi pri Priv. agrarni banki, da se bo točno držala uredbe in pravilnika, s katerim mora svoje objave spraviti v sklad.

Mnogo skrbi povzročila tudi važno vprašanje dogovora med zadrugami in dolžnimi kmeti. Nedavno smo na tem mestu objavili vest iz Beograda, ki pravi, da so zlasti v Vojvodini prejele tamojšnje banke številne ponudbe od svojih kmečkih dolžnikov za poravnavo in takojšnjo likvidacijo dolgov v bančnih krogih celo trdijo, da so doslej prišle take ponudbe od kakih 10.000 kmečkih dolžnikov. Tudi pri nas se številni kmečki dolžniki obračajo na zadruga, ker želijo ostati pri posojilnici, tako da bi se dolg ne preselil na PAB. Nekateri bi bili celo pripravljeni, da se jim dolga nič ne odpiše. To velja zlasti za večje kmečke dolžnike, ki ne pričakujejo, da jim bo odobren od sodišča znanjši odpis. Po uredbi bi morali denarni zavodi izročiti Privilegirani agrarni banki vse kmečke dolžnike. To je tudi važno glede na določbo, da država denarnemu zavodu povrne 25% odpisa in eventualno še več, če denarni zavod ostalega odpisa ne more kriti z rezervami oziroma s polovico glavnice. Če bi se torej denarni zavod pobotal s kmečkim dolžnikom, bi moral prevzeti nase vse breme odpisa dolga. Če pa bi se pobotal za manjši odpis nego je določen z uredbo, lahko pozneje kmečki dolžnik zahteva še razliko. Zato zadrugam nikakor ne kaže zadržati zlasti zapornikov in hudo zadolženih kmetov. Glede ostalih dolžnikov, zlasti onih, ki nimajo pričakovati večjega odpisa, pa je treba upoštevati določbo čl. 51. uredbe, ki pravi, da se predpisi te uredbe ne morejo s pogodbo izpremenjati v dolžnikovo škodo. V takih primerih kjer je možna ureditev na ta način, da dolžni kmet ni na slabšem nego po uredbi, so denarni zavodi pripravljeni pogoditi se na podlagi odplačila v istih rokih in z enakimi obrestmi, kakor je to določeno v uredbi. Zlasti skušajo odbrzditi dobre dolžnike, ki niso močno zadolženi in od katerih je pričakovati, da bodo v redu plačali obresti in dolgove.

Kakor je »Jutro« že poročalo se je vsrtil v decembru v Ljubljani izredni občni zbor Zveze slovenskih zadrug, na katerem so delegati posameznih zadrug iznesli mnoga važna vprašanja, ki so v zvezi z likvidacijo kmečkih dolgov, in so obenem podprli zahtevo po spremembi uredbe. Prejšnji teden je tudi Zadruga zveza v Ljubljani sklicala predstavnik posameznih zadrug na širši sestanek, na katerem so vsi delegati soglašali v tem, da je treba dosedanja uredbo spremeniti in sicer tako, da ostanjejo kmetje pri svojih posojilnicah in da se dolgovi ne prenesejo na PAB. Zeleti bi bilo, da bi se to čimprej uresničilo, kajti do 31. januarja morajo sicer denarni zavodi izročiti Privilegirani agrarni banki na ta ali oni način vse kmečke dolgove, in sicer skupaj z vsemi dolžniškimi listinami.

Ustanovitve urada gospodarske Male antante v Beogradu, kakor poročajo iz Beograda bo še v januarju ustanovljen glavni urad gospodarske Male antante, kakor že obstoja v Pragi in Bukarešti.

Ona ba-ru v Londonu se je zadnje dni ponovno dvignila in je prvokrat prekorščila 50 funtov za tona. Te cene ni dosegel baker na londonskem trgu od leta 1930.

Borze

Devize
Curih, Beograd 10, Pariz 20.34, London 21.3850, Newyork 435.375, Bruselj 73.40, Milan 25.95, Amsterdam 238.40, Berlin 175.05, Dunaj 79.25, Stockholm 110.25, Oslo 107.45, København 95.45, Praga 15.25, Var-

šava 82.20, Budimpešta 85.75, Atene 3.90, Bukarešta 3.25.

Blagovna tržišča

ZITO
+ Chicago, 9. januarja. Začetni tečaj: pšenica: za maj 132.625, za julij 115, za sept. 112.25; koruza: za julij 101.75, za sept. 105.75.
+ Winnipeg, 9. januarja. Začetni tečaj: pšenica: za maj za maj 127.75, za julij 122.125.
BOMBAZ
+ Liverpool, 8. januarja. Tendenco stalna. Zaključni tečaj: za jan. 6.86 (prejšnji dan 6.80); za julij 6.77 (6.74).
+ Newyork, 8. januarja. Tendenco stalna. Zaključni tečaj: za jan. 12.35 (12.36); za julij 12.21 (12.25).

Svetovni potnik pred 600 leti

Zanimivo pričevanje frančiškanskega brata Odorika

Ko so prišle slovenske dežele po smrti zadnjega Babenberžana Friderika II. 1. 1246. za kratek čas pod oblast češkega kralja Otokarja II. Premisla, ki jih je vladal do zloma svoje vlade in nastopa Rudolfa Habsburškega z bitko pri Suih Krutih 1278, je kralj pošiljal v posamezne gradove češke posadke, da tako zavaruje svojo posest. Leta 1270. je poslal kralj Otokar II. v Fordanone v Furlanijo češko posadko in neki vojaški družini omenjene posadke, se je rodil 1. 1286, sin Ulrik ali Odorik. Se koroški letopisec opat Janez Vetrinjski pripomni, da je bil Odorik slovenskega rodu; sam Odorik pa piše v svojem potopisu iz 14. stoletja: »Jaz brat Odorik Čeh (Ego frater Odoricus Boemus)«. Njegov priimek se glasi Mattiussi, pač nenavadno ime za Čeha. Toda v njegovih najstarejših potopisih ni najti priimka Mattiussi; udomači se le v poznejših izdajah njegovih potopisov in sicer od leta 1620. dalje.

Odorik je bil frančiskan. Ko so v 13. stoletju križarske vojne odprle azijske dežele evropskemu vplivu, se je podal z dovoljenjem frančiškanskega generala na Daljni Vzhod v misijone. Aprila 1318. se je vkrcal Odorik z bratom Jakobom na beneško ladjo, da ga popelje v Orient. Svoje poročilo začneja z besedami:

»Mnogi so se opisovali navade ljudi in razmere v tujini, kakor jih nameravam tukaj opisovati. Jaz, brat Odorik, potujoč v pokrajine nejevernikov, da bi pridobil kaj duš za Kristusa, sem videl in slišal toliko čudnega in zanimivega, da je vse to pač vredno pripovedovati. Trapezujejo vrata Perzije, Medije in vseh dežel, ki so onstran morja. Med drugim se nahaja tam grob sv. Atanazija, ki je sestavljal simbol: Quicumque vult salvus esse. Zopet drugod sem videl moža, ki je vodil s seboj trumero jerebic; ptiči so ga obletavali, ponoči pa počivali kraj njegovih nog. Šli so za njim celo v kraljevsko palačo. Drugo mesto Artiron (Erzerum) ima najvišji lego med vsemi mesti na svetu. Celo sredi poletja je zelo hladno, bogato pa je in vsakovrstnem blagu in ima zelo živahen promet. Najvišja gora jo. V mestu Taurisu (Taebis) sem našel splezati na vrh, češ, da bi ne dopustil Bog, da bi človeška noga oskrnila sveto goro. Iz Armenije sem potoval v Perzijo. V mestu Tauri (Taebis) sem našel dva samostana naših bratov in veliko množico kristjanov. Tauris je mesto karavan, ki hodi iz južne Perzije in Indije v Bizanc; tam so velike zaloge vsakovrstnih orientalskih dišav in izdelkov. Vse to donaja perzijskemu vladarju več dohodkov, kakor jih dobiva francoski kralj iz vsega svojega kraljestva. Tu sem se pridružil tatarski karavani in potoval 2 njo skozi veliko puščavo, ki je zelo nevarna popotnikom, kajti večkrat je veter zasipaval s kupi peska ljudi in živino. Dan hoda, onkraj puščave, se mi je prikazala rodovitna dežela, polna vinogradov, palm in figovih dreves; sredi te bogate dežele pa leži mesto Get (Jezd). V tistih krajih sem našel razvaline mesta Perzepolis, prestolnice nekdanjega perzijskega kraljestva. To mesto je povzročilo nekdo (l. 260 pr. Kr.) velik poraz slavnemu Rimu. Mestno zidovje je merilo v obsegu 50 milj. Iz Perzepolisa se je napotil Odorik v Kaldejo, odtod pa v Indijo. Na prevoz z ladjo je čakal v mestu Ormusu »ki ima lepo lego, toda tam vlada neznanost vročina, ki uniči vsakega Evropejca, ki se ondi dalje časa mudi. Domačini se skušajo zavarovati zoper vročino z različnimi mazili.«

Pot ga vodi v Thano (blizu Bombaja), ki ima »zelo lepo lego in tu je mnogo kruha, vina in raznih sadežev. To mesto je bilo nekdanj sedež kralja Pora, ki se je bojeval z Aleksandrom Velikim. Ljudstvo je vdano malikovalstvu; moli ogenj, kaže in drevesa. Od tu potuje brat Odorik proti jugu ob obrežju Malabar in pride na otok Ceylon. »Na Sillanu (Ceylonu) je zelo visoka gora, o kateri pravijo, da je na njej Adam objokoval svojega sina sto let. Na vrhu te gore je lepa ravnica in na njej malo jezero, ki pa ima zelo veliko vode. Pravijo, da je ta voda nastala iz solz, ki sta jih prelivala Adam in Eva. Vendar se pa to ne zdi verjetno, ker voda izvira iz tal. Dno tega jezera je baje pokrito z dragimi kamni, a teh kamnov kralj ne zahteva zase, temveč enkrat ali dvakrat v letu dovoli, da smejo iti revesi v jezero in si vzeti biserov, kolikor jih more kdo dobiti.« Kult živali in malikovalstvo opisuje Odorik na svoj živahen način: »V tej deželi molijo bika za boga, kakor da je ta žival sveta. Šest let ga pustijo delati, sedmo leto ga postavijo na javen prostor in ga molijo. Vsako jutro, ko ga pripeljejo iz hleva, ujame njegov vodnik vodo v zlato ali srebrno posodo in blato v drugo posodo in pod oboje vladarju dežele. Kralj si umije s to vodo obraz in roke, z blatom si pa zaznamuje prsi in čelo, vse to z velikim spoštovanjem. In vsi se imajo za srečne, če se umivajo, kakor je bilo rečeno, in se smatrajo s tem umivanjem za posvečene.« V kraljestvu Mobar (Koromandel) pa časte malika, ki je tako velik, kakor sv. Kristof na naših cerkvah, in je ves iz zlata (bramanski bog šiva, ki pošilja vi-

harje, potrebe, vojne in zato se mora z žrtvami odvrtni njegova jeza). Okoli vratu ima polno dragih kamnov. Njegov tempelj je obložen z zlatom, tudi strop in tlak. K temu maliku prihaja ljudstvo iz najoddaljenejših krajev na božjo pot, kakor romajo naši kristjani k sv. Jakobu v Kompostelo (Spanija) ali k sv. Petru v Rim. Vsak si prizadeva kar najbolj potolažiti jezo tega malika in častiti ga. Nekateri butajo z glavbo ob tla in jo drže sklonjeno dolgo časa, kakor bi se ne upali pogledati v svojega boga, drugi si ranijo z noži in meči roke, noge in ostale ude telesa, tretji se bolj nespametni, zakoljejo bogu v čast svoje sinove in hčere. In ko imajo svoje otroke mrtve pred seboj, jih pokropijo s krvjo, kakor se kristjani kroepe z blagoslovljeno vodo.

Nekateri pa celo izjavijo, da se hočejo svojemu bogu v čast umoriti. Tem pridejo stariši in znanci najprej veliko gostijo, potem jim pa privežejo na vrat pet ostrih nabrušenih nožev in jih pevaže peljejo k maliku. Ko pridejo do njega, vzame nesrečnež nož, si ooreže kos mesa in ga vrže svojemu maliku v obličje, potem si pa z drugimi štirimi noži počasi reže meso s telesa in se tako umrti. Ko je nesrečnež mrtav, zneso njegovi prijatelji veliko grmado in truplo sežgo. Vsak vzame nekaj pepela z velikim spoštovanjem s seboj. O onem pa, ki je rade volje za svojega boga umrl, pravijo, da je večno srecen. Ta malik ima na leto en praznik, ki je dan obnega veselja. Takrat postavijo malikovalci svojega boga na voz, ki je obložen z zlatom in dragim kamenjem, in ga vozijo po deželi. Pred vozom gre do majhne deklice, za njimi romarji, ki so prišli iz daljnih krajev, potem vsakovrstni bolniki in velika množica gocev. Tako vozijo malika po deželi med petjem in godbo. Mnogo malikovalcev se vrže iz velike gorečnosti na sredo ceste, kjer mora iti malik, in tekt voz stre nesrečneže, da izgube življenje. Tako pogine na ta nesrečni praznik čez petsto ljudi. Njihova trupla seže ljudstvo z velikim spoštovanjem, ker so mučeniki, ki so umrli za svojega boga.

To je najimenitnejši praznik boga šiva, ki se vrši na obletnico posvetitve njegovega tempelja in je združen s človeškimi žrtvami, kakor verski obredi brahmanov sploh.

Potujoč iz Indije na Kitajsko je šel Odorik preko Nikobara in Andomanov na Sumatro, Javo in Borneo in odtod v Zapadno Indijo, ki jo imenuje kraljestvo Campa. Odorik pripoveduje, da prebivajo na Nikobaru in Andomanih pasjevoljci. Vsi ljudje, moški in ženske, imajo pasje obraze. Žive na drevesih in so kosmatega, obrašenega obraza. Malajci jih imajo za ljudi in jih imenujejo Andaman (Orang-handoman »opica«). Brat Odorik pripoveduje dalje: »Na otoku Andamanu vlada ostudna navada, da oče poje sina, sin očeta, moč ženo in žena moža. Ako zbolí oče, gre sin k vedeževalcu in ga vpraša, če bo oče ozdravel. Vedeževalec moli k maliku in nato odgovori sinu; če bo oče ozdravel, mu streže sin, dokler ne ozdravi, če pa izve, da bo oče umrl, mu zatači kos blaga v usta in ga zaduši. Potem umorjenega zrežejo, spečejo in povabijo na pojedino vse znanee in vedeževalce tiste dežele in vsi se gostijo med petjem in velikim veseljem. Ko sem jih ostro pokaral in jim rekel: »Ali ni to, kar počenjate, silno nespametno! Če bi zaklal psa in ga vrgele drugemu psu, bi ne hotel žrti od onega. Vi pa to delate, ko ste vendar ljudje!«, so mi odgovorili: »Bolje je, da pojedimo mi mrtvega meso, kakor da bi ga pojedli črvi, sicer bi morala njegova duša trpeti hude kazni!«. In naj sem jim govoril, kolikor sem hotel, niso hoteli opustiti svoje ostudne hrane.«

Z otoka Bornea, kjer je občudoval rodovitnost in bujno bogastvo, je prišel pot na morju do Kantona. »Mesto je trikrat večje kakor Vicenza in leži dan hoda od morja ob reki Sukiang, v kateri je zaznati plimo in oseko še dvanajst dni pred izlivom. V pristanišču je toliko ladij in tako velikih, da vsa italaska mesta ne zmorejo tolikoga števila.« Za Kantonem je obiskal naš popotnik znamenito trgovsko mesto Sajton (Tsioucau) in Casai (Hang-čou). O tem pripoveduje: »V Sajtonu je mnogo budističnih samostanov. Obiskal sem enega, v katerem je bilo 3000 menihov; ti menihi imajo v svojih templjih nad 11.000 malikov in manjši med njimi so tako veliki, kakor sv. Kristof na naših cerkvah. Šel sem v njihov tempelj ob času, ko dajejo svojim malikom jesti. Vse, kar jim nudijo, je zelo vroče, da se dim jedi dviga proti visokim podobam. O tem dimu pravijo, da je malikova jed. Vse drugo si pa menihi pridrže in pojedjo.«

»V mestu Casai sem bival v hiši odličnega moža, ki so ga naši bratje izpreobrnil. Nekdo mi je rekel: »Aha, to je oče, če hočeš videti deželo, pojdi z menoj! Peljala sva se z ladjo po kanalu k velikemu samostanu; moj gospodar je poklical enega izmed menihov in mu rekel: Glej, ta je frankovski duhovnik. Prišel je od tam, kjer zahaja solnce in gre v Kam-baleh (Peking), da moli tam za življenje velikega kana. Zato mu pokaži znamenitosti, da bo mogoč pripovedovati, kaj je videl novega v Casaiu.« Nato je vzel menih dve kosari, polni ostankov jedi in je

odpel vrtna vrata. Na tem vrtnu je bil majhen hribček, zasajen na gosto z drevjem. Menih je vzel svonec in začel z njim zvontiti. Na to znamenje so prišle s hriba različne divje živali: opice, mačke, volkovi, koze, tako, da se je polagoma nabralo tritisoč živali. Menih jim je dal jesti in ko so se nastile, so se na glas zvonca vrnile na hrib. Smeje se sem vprašal starca, kaj to pomeni in odgovoril mi je, da so to duše plemenitejših, ki jih hranijo iz ljubezni do boga. Zavrnil sem ga, da to niso duše, temveč navadne zveri. »Ni res,« mi pravi »duše plemenitih mož so. Če umrje plemenit, se preseli njegova duša v plemenito žival, duše kmetov pa preidejo v manj vredne živali.« In čeprav sem mu ugovarjal, mi ni hotel verjeti. Odtod je Odorik večidel potoval po ogromnem kanalu (širok 80 do 300 m, dolg 1100 km), ki veže Hangčou s Pekin-gom in po katerem prevažna na tisoče ladij kitajske pridelke. V Pekingu je ostal brat Odorik tri leta kot misijonar. O Pekingu in njegovem vladarju, pripoveduje: »Kambaleh (Peking) je staro mesto v provinci Katog. Osvojili so ga Tataři in pol milje od njega sezidali drugo mesto Taiolo, ki ima dvanajst vrat, obe mesta imata v obsegu 40 milj. Tukaj ima svoj sedež veliki kan. Cesarstvo mesto ima štiri milje v obsegu v njem je mnogo palač kanovih plemenitejših. Sredi mesta, na vzvišenem prostoru, stoji cesarska palača, ki ima znotraj 24 stebrov iz čistega zlata, stene so pa pokrite z rdečimi kožami, o katerih pravijo, da so najdragocenejše na svetu. Za palačo je grič s cesarsko vilo, in ves je zasajen z raznovrstnim drevjem. Ob griču je napravljeno jezero, kjer plavajo gosi, labudi in druge živali, da gospodarju ni treba iti iz hiše, kadar hoče na lov.«

Značilno z versko stopnost mongolskih vladarjev je naslednje Odorikovo poročilo: »Na Kitajskem je navada, da zažigajo prebivalci onih krajev, koder potuje kan, pred hišami kresove in mečejo vanje dišave, da se razširja prijeten vonj in tedaj mu gre mnogo ljudi naproti. Ko je imel priti nekdo nazaj v Kambaleh, smo mu šli nekateri frančiškani, med njimi tudi jaz in naš škof, dva dni hoda naproti. Ko smo zagledali kana od daleč, je vzel naš škof križ in ga nasadil na drog, da se je videl daleč naokoli. Jaz sem imel v roki kadilnico in začel smo peti: »Pridi duhovnaritelj!« Ko nas je kan opazil, je ukazal, da se mu približamo. Ko smo se približali s povzdignjenim križem, se je odkril in globoko priklonil pred krščanskim znamenjem. Škof je vzel kadilnico iz svojih rok in ga pokadil. Po starem običaju ne sme nihče stopiti brez darov pred kana. Zato smo mu tudi mi ponudili spoštljivo na krožniku nekaj sadežev; vzel je dvoje sadežev in enega celo pojedel. Potem ga je naš škof blagoslovil. Zdi se, da je kan naklonjen krščanski veri zaradi vpliva naših bratov, ki bivajo na njegovem dvoru.« — V zvezi naklonjenosti, se pa ni dal nobeden mongolski vladar krstiti, temveč so ostali zvesti budizmu.

Po dolgem in trudopolnem potovanju preko Mongolije in puščave Gobi je prišel Odorik v južni Tibet in do glavnega mesta Lhase.

»Prišel sem potem v veliko kraljestvo, ki se imenuje Tibet. Tibet meji na Indijo in je podložen velikemu kanu. V njem je mnogo živeča, kruha in vina, ljudje pa žive v šotorih.«

»Kraljeva prestolnica je zidana vsa iz rezanega belega in črnega kamena in ceste so vse tlakovane. V tem mestu se ne upa nihče preleteti krvi človeka ali živali iz spoštovanja do malika, ki ga tam časte. Tukaj prebiva »abassi«, to je njihov papež, ki je poglavar vseh malikovalcev in jim daje razne milosti. O njih mlinskih običajih poroča: »Trupla lamov (duhovnikov) in drugih imenitnejših ljudi izpostavlajo na hribe, da jim orli in jastrebi izkljujejo meso, le črepijo šrani iz posameznega spoštovanja sin ali hči, da si navede iz nje kozarec, iz katerega pije ob slovesnih prilikah.« O vplivu krščanstva pravi Odorik:

»V onih krajih je mnogo žensk in moških, ki so obsejani. Take ljudi pripeljejo zvezance več ko deset dni daleč k našim bratom, ki ukazujejo hudobnim duhovom v imenu Jezusa Kristusa, da zapuste telesa obsedenec. In ti takoj izginejo. Potem se tisti, ki so bili rešeni tega zla, dajo krstiti. Naši bratje pa pobere njihove malike in odnese s križem in blagoslovljeno vodo k grmadi. Tedaj se zberejo vsi ljudje tiste pokrajine, da vidijo, kako se sežigajo bogovi njihovih sesodov. Potem blagoslovijo ogenj in vržejo vanj malike, da zgore. In na tak način krstijo mnogo ljudi.«

Iz Tibeta se je napotil Odorik po stari karavanski cesti v Turkestan, odtod pa v Armenijo. V sipinah potujočega peska, ki zasuje včasih cele karavane, nam poroča: »Ko sem šel skozi dolino (puščava Lop-nor), ki je poleg prijetne reke (reka Turin), sem videl mnogo mrtvih trupel in slišal brneče glasove kakor od godbe. In včasih je bilo tako brnenje, da me je prezevil strah. — Ta godba ni nič drugega, kakor trenje pečenih zrn, ki se brusijo drugo ob drugo, ko se sipina pomika naprej. — Dolina je bila dolga sedem ali osem milj. Ljudje so pravili, da se tisti, ki se upa iti v dolino, ne vrne nikoli več in da takoj umrje. Vzlic temu sem šel v dolino, da vidim, kaj je na tem. Ko sem prišel tja, sem zagledal netzmerno mnogo človeških trupel; pod neko skalo sem zapazil obraz mrtveca, ki je bil tako grozen, da sem se prekrizal in začel moliti: »In beseda je meso postala!«. Mrtvecu se pa nisem upal približati, temveč sem šel na drugi konec doline, odtod na pečen hrib, kjer nisem ničesar videl, pač pa slišal čudne glasove. Toda z božjo pomočjo sem prišel nepoškodovan iz doline. Brat Odorik zaključuje svoj potopis z besedami: Jaz brat Odorik zatrujem in izpričujem, da sem vse videl sam ali pa slišal od zanesljivih ljudi. Vse pa je zapisal brat Viljem iz Solane, kakor sem mu narekaval l. 1330. Meseca maja v samostanu sv. Antona v Padovi.«

MLADA LJUBEZEN

Mesec je osvetljeval zemljo. Njegova mehka svetloba je drhtela v hladnem večeru. Toda mlada zaljubljenca se za vse to nista menila. Hudo sta se prepirala. Naposled se je njej zadelo, da je prepriča že dovolj. Naslonila se je na njegove prsi in šepnila: »Oh, Pepe, kako trdo srce imaš!« »Kaj? Srce? To je vendar moja doza za cigarete.«

Gospodarske vesti

— Kampanja proti hranilnicam. Ze v decembru smo poročali o članku, ki ga je objavil v novosadskem dnevniku »Dan« G. Slepčević, direktor Srbske trgovske banke in predsednik Udruženja bančnih in zavarovalnih zavodov v Novem Sadu, ki je obenem član posvetovalnega odbora za bankarstvo pri trgovskem ministru, in sicer pod naslovom »Likvidacija gradskih štedionica v Ljubljani in Mariboru«. Ker pri nas vsakdo ve, da pri teh dveh hranilnicah ne gre za likvidacijo, temveč nasprotno za vzpostavitev likvidnosti, se s tem člankom nismo podrobneje bavili. Ker pa je imel ta članek tendenco prikazati tamosnji javnosti hranilnice kot nekaj »nesigurnega« je Savez hranilnic kraljevine Jugoslavije v Zagrebu izdal daljše pojasnilo, v katerem navaja med drugim naslednje: Pisec članka se sklicuje na vest v »Politiki«, po kateri naj bi bila izdana odločba o likvidaciji obeh hranilnic in predstavlja to kot dokaz, da niso pravilne trditve, da bi bile mestne in druge hranilnice absolutno sigurne ustanove, češ Maribor je moral najeti posojilo 18 milijonov za izplačilo vlog in kdo bo plačal to posojilo. Kako netočna je ta trditev in kako je uperjena proti interesom hranilnic, je razvidno že iz tega, da je »Politika« le objavila vest o posojilu 18 milijonov z izrecno pripombo, da bo s tem posojilom mariborska občina le povrnila svoj dolg Mestni hranilnici. Gospod Slepčević se torej ne more sklicevati na kakšno tiskovino pogrešno in bi moral že posvojem položaju najprej zanesljivo presojati to vprašanje, saj vendar širjenje neresničnih vesti največ škoduje denarnim zavodom. Vrhu tega bi moral G. Slepčević po svojem položaju vedeti, da v obeh primerih ne gre za likvidacijo hranilnic, temveč za vzpostavitev likvidnosti in to brez kakršnegakoli oškodovanja meščanov, nasprotno se v korist meščanov. Prav ta operacija ljubljanske občine je pripomogla do tega, da so se pričele pri Mestni hranilnici v Ljubljani znatno dvigati hranilne vloge. Zdi se, da vse to ni po volji G. Slepčeviću in zato je tem baje »propadlim« hranilnicam prišel še hranilnicov v Karlovcu, čeprav ta hranilnica decela v redu posluje in se ni poslužila niti zaščite po uredbi. Članek, ki ga objavlja Savez hranilnic navaja velike zasluge in solidnost slovenskih hranilnic in poziva G. Slepčevića, da naj delovante teh hranilnic primerja z delovanjem bank iz področja svojega udruženja. V tej zvezi postavlja

Savez hranilnic ponovno zahtevo, da se vendar enkrat resi vprašanje hranilnic, da bodo hranilnice lahko imele svojo organizacijo in da jim ne bo več treba podpirati tako udruženje, kakršnemu stoji na čelu G. Slepčević.

— Poslovanje Bate v preteklem letu. Batov mesečnik »Borovo« objavlja v januarjski številki nekaj podatkov o poslovanju Batove tvornice v Borovcu v preteklem letu. Iz objavljene statistike je razvidno, da je tvrdica Bata proizšla v lanskem letu 4.700.000 parov cevjev nasproti 4.300.000 v letu 1935., 3.367.000 v letu 1934. in 2.570.000 v letu 1933. Povečanje prodaje je znašalo torej v lanskem letu 400.000 parov, odtlej je prodaja od leta 1934. na leto 1935. narasla za 933.000 parov. To povečanje prodaje je v zvezi s ponovnim povečanjem števila prodajalnic v naši državi. Medtem ko je bilo leta 1933. le 172 prodajalnic, je v naslednjem letu to število naraslo na 348, v letu 1935. na 410 in lani pa kar na 515. Tvrdica je torej lani v podvojenem času ustanavljala prodajalnice, saj je njihovo število samo v lanskem letu naraslo za 105, odtlej je znašal prirastek v prejšnjem letu le 62. Investicije so lani dosegle vnoto 107.7 milijona Din, (prejšnje leto 87.1), plače pa so znašale 66.2 milijona Din (prejšnje leto 55.5).

— Odplačilni načrt Hranilnice mestne občine v Brežicah. Omenjena hranilnica, ki spada med naše najstarejše denarne zavode, je objavila svoj prvi odplačilni načrt. Proste so vse stare vloge do zneska 500 Din, kar se nanaša na 1.300 starih vlagateljev. Nadalje se izplačujejo na vloge od 500 do 10.000 Din celoletne obresti za l. 1936, za vloge od 10.000 do 30.000 Din tričetrtletne obresti za l. 1936 in na vloge nad 30.000 Din polletne obresti za l. 1936. Poleg tega izplačuje hranilnica brez omejitve vse nove vloge, ki so narasle v krajšem času že nad 1.100.000 Din, kar je za zavod, ki ima okrog 9 milijonov Din vlog, zelo lep znesek.

— Iz trgovinskega registra. V trgovinski register se je vpisala Privilegovana agrarna banka a. d. filijala v Ljubljani s francoskim besedilom Banque Agricole Privilegiée S.A. filijala Ljubljana (brez slovenskega naziva). Kot upravniki združnice je vpisan dr. Vekoslav Povh, kot tajnik Ivan Burja in kot knjigovodja Ivan Jošt. — Pri tvrdki »Indus« tovarni usnja a. u. n. enih izdelkov, družbi z o. z. v Ljubljani je vpisan kot poslovodja Anton Geržič ravnatelj TPD v Ljubljani.

Vsem sokolskim pripadnikom

Savezna poslanica ob pričetku Petrove petletke

Bratje in sestre!

Ob pričetku novega leta je potrebno, da se ozremo nazaj, da pregledamo sokolsko življenje in delo v preteklem letu, da ugotovimo pozitivne in negativne strani tega življenja in dela in ustanovimo iz tega potrebne sklepe. Ne smemo pri tem zapirati oči pred stvarnostjo, ker nevarnost ne mine, ako človek zamiži, da je ne bi videl.

Dva glavna pojava smo mogli lani opaziti v Sokolstvu: upadek števil naših edinic in našega članstva in izvestno kolebanje, ki se je pokazalo tu in tam v sokolskih vrstah. Oba ta dva pojava sta posledica nacionalno-političnega vrenja, ki je lani doseglo posebno izrazitost in ki je — kar je povsem prirodno — imelo svoj vpliv na sokolsko življenje mimo naše volje, da, celo proti njej.

Prvemu pojavu ne dajemo posebnega pomena, ker je po večini odpadlo ono, kar še ni bilo dovolj sokolsko zavedeno ali dovolj močno in sposobno za življenje. Stevilo samo ne pomeni mnogo za moč organizacije, pač pa so važne zavednost, npravnost in vztrajnost poedincev, ki ustvarjajo to organizacijo.

Pomembnejši je drug pojav. Kolebanje povzroča nezaupanje, nediscipliniranost in nezadovoljstvo. Resnica je, da je bila nezadovoljnost vedno predhodnica napredka, toda to samo tedaj, ako izvira iz stalne težnje po nečem boljšem. Če pa ne izvira iz take težnje ali če je neutemeljena ali nedoločena, potem je taka nezadovoljnost škodljiva, ker ubija polet, ovira voljo in otežuje akcijo. Zato je potrebno, da se vsakdo od nas vpraša, ali je njegova nezadovoljnost upravičena in kaj je storil sam, da odstrani njene vzroke. Ne smemo samo tarnati in kritizirati, sedeti prekrižanih rok in čakati, da bodo drugi delali namesto nas. Ni dovolj, ako imamo dobre zamisli, temveč je treba tudi delati za realiziranje teh zamisli. Ideje vodijo, toda od dela živimo.

Na drugi strani pa, kolikor so težje prilike, ki v njih živimo — in te prilike niso nikdar bile za Sokolstvo težje od današnjih — toliko manj sme biti osamele akcije, ki bi zapustile okvir naše skupne prizadevnosti. Nikdar ni bila bolj edinstvenost pogledov in akcije potrebnejša, kakor je ravno danes, in nikdar ni bila enotnost sokolske organizacije nujnjejša. Iz niza dogodkov v preteklem letu moramo posebej omeniti troje uspešnih sokolskih manifestacij: na pokrajinskem zletu v Subotici, kjer smo skupno z brati Čehoslovaki, Poljaki in Bolgari ponovno manifestirali sokolsko in slovansko bratstvo; zlet primorskih žup v Šibeniku in olimpijado v Berlinu, kjer je jugoslovensko Sokolstvo osvojilo tudi takrat — kakor že vedno doslej — v mednarodni borbi častno mesto. Ponovno se je s tem naše Sokolstvo afirmiralo na mednarodnem sportnem področju. Na svoj uspeh smo lahko ponosni — in to tembolj, ker je sokolska zmaga na olimpijadi bila edina zmaga, ki jo je izvajevala naša domovina.

V novem letu nas čaka veliko dela. Smotri so jasni, naloge povsem določene. Blodenju in kolebanju ne sme in ne more biti mesta med nami.

Poleg rednega vzgojnega dela, ki ga moramo še bolj poglobiti in intenzivneje izvajati, nas čaka še posebna naloga, ki smo jo prostovoljno prevzeli naše.

Sokolska Petrova petletka

stopa v življenje v novem letu. Ona naj da novega poleta sokolskemu delu. Sprejeli smo to nalogo z navdušenjem, ki pa ne sme ugasniti. Priselgli smo, da bomo izvršili prostovoljno prevzete naloge. Z delom in samo z delom moramo izpolniti svojo zaobljubo. To delo pa mora biti premišljeno in koordinirano. Ono zahteva od vseh nas mnogo napora, in to ne trenutek trajajočega, temveč trajnega napora, ono zahteva mnogo ljubezni in npravnosti. Vse osebne sposobnosti moramo uporabiti v splošno blaginjo.

V kolikor je jasnejši prived naših nalog, toliko bolj moramo biti navdahnjeni s čustvom dolžnosti in odgovornosti napram Sokolstvu in narodu.

Posebno važna naloga čaka starejšinstva, tehnične in prosvetne odbore naših sokolskih edinic in žup. Njim na čelu morajo biti najsposobnejši in najbolj nav-

dušeni bratje in sestre. Oni morajo s svojim navdušenjem razplamteti ogenj navdušenja v najširših sokolskih vrstah, da pridobe za sodelovanje vse še neizkoriščene moči, da uredijo in čvrsto povežejo vse sokolske vrste, da potegnejo za seboj omahljivce in jim dajo poleta za nove čine. Ne gre več zgolj samo za delo poedincev, temveč gre za kolektivno koordinirano delo vsega Sokolstva za korist naroda.

Ob koncu tekočega leta bomo lahko ugotovili, ali smo ali nismo dorasli nalogi, ki smo jo prevzeli naše.

V delu za občo blaginjo bomo storili največ tudi za izgraditve lastne osebnosti. S tem pa bomo tudi izvršili glavno nalogo sokolske vzgoje: vzgojiti osebnostno močne, zdrave na duhu in telesu,

pozitivne in konstruktivne; zavedne državljane, ki so pripravljeni, da je najvišja vrednota v življenju služba narodni celoti in obči blaginji. S tem bo Sokolstvo tudi na najlepši način izvršilo svojo dolžnost napram narodu. In vsak poedinec bo našel v neprestanem izpolnjevanju svoje osebnosti z delom za celoto najdostojnejšo nagrado za ves napor in trud.

In da bomo svoje težnje tudi oživotvorili, moramo verovati v sokolske ideale, verovati v koristnost sokolskega dela za narod in predvsem moramo verovati sami v sebe in v svoje sokolsko bratstvo. Delo in napori za občo blaginjo in napredek naj bodo sokolsko gesto v letu 1933!

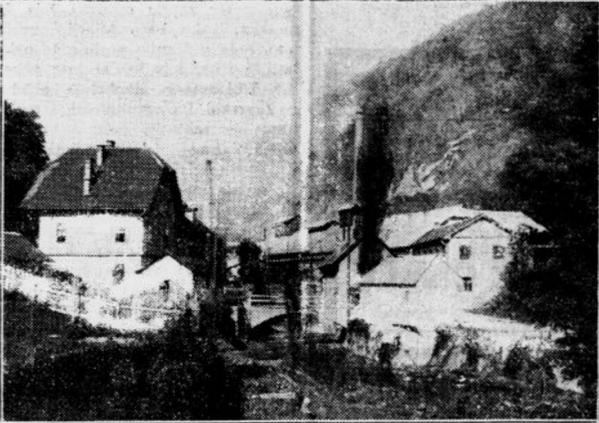
Zdravo!
Savez Sokola kraljevine Jugoslavije

Dva jubileja steklarne v Hrastniku

Hrastnik, 9. januarja. Te dni je slavila hrastniška steklarne dva jubileja: 80-letnico svojega obratovanja in 50-letnico lastništva rodbine Abel. Steklarna sta ustanovila leta 1856 ravnatelj Lloydovega arzenala v Trstu Haider

Zagreb in ima v svoji posesti steklarne Hrastnik, Sv. Križ pri Rogasji Slatini, Straža pri Rogatcu in Paračin, po eno steklarne pa ima trvdka tudi v Avstriji in na Madžarskem.

Za Hrastnik je steklarne v gospodar-

in njegov sin, ki je bil inženjer. Inž. Haider je projektiral železniški most v Zidancem mostu in Hrastniku, rudniško železnico v Hrastniku, leta 1903 pa tudi železnico Grobelno-Rogatec. Steklarno je gradil stavbenik Zenutti iz Rače pri Zidancem mostu. Leta 1870 je Haider prodal steklarne Burgerju, očetu sedanjega upokojenega ravnatelja, ta pa jo je prodal 1. januarja 1887 Viljemu Abelu ki je prišel v naše kraje iz Češkega in je bil izučeni v steklarsko-trgovski stroki. V začetku sta bila kot lastnika steklarne vpisana Abel in Prosinak, ki je bil strokovni vodja podjetja, pozneje so bili lastniki Viljem Abelovi dediči, od prevrata sem pa se trvdka imenuje Zedinjene tvornice stekla, d. d.

Inž. Viljem Abel, tovarnar in predsednik delniške družbe, med svojimi delavci. Za njim sedita še aktivni najstarejši steklar Josip Omerzi, ki je zaposlen pri steklarne št. 46 let, in upokojeni steklar Obermajer Andrej, stoji pa generalni ravnatelj Kinž iz Zagreba.

skelem in socialnem pogledu zelo važna. Stevilni brezposelni delavci so prišli v njej do kruha in posebno v zadnjih letih, ko obrtniki niso mogli sprejemati toliko vajencev kakor nekaj, je steklarne storila mnogo dobrega, ko je delavsko mladino jemala v službo. Za odnašanje stekla je zaposlenih kakih 120 mladeničev. Nekateri so doma celo iz Trbovelj in Zagorja. Leta 1929 je imela steklarne 1.000 zaposlenih, naslednje leto 800 leta 1932 — 600 l. 1935 spet 800, lani pa 1.000. Lani so bili delavci skoraj popolnoma zaposleni. Produkcija je bila toliko kakor v zadnjem dobrem letu 1929. Upajamo, da bodo delavci tudi v tekočem letu v polni meri zaposleni. V tem primeru bodo steklarne in pomožni delavci popolnoma zadovoljni, zakaj podjetje ne plačuje tako slabo kakor mnoge druge industrije.

Upanje na najboljšje je podkrepila prisrčna svečanost ob 50-letnici Abelovega vodstva in lastništva steklarne, pri kateri se je pokazala prisrčna vzajemnost med podjetjem in vsemi namestenci. Ugodnemu podjetju iskreno čestitamo k dvojnemu jubileju ter mu želimo najlepši razvoju.

UGRIZNI SE JE

V osemdesetih letih prejšnjega stoletja je bil eden najbolj priljubljenih francoskih igralcev Laferrière, ki se je izkazal zlasti v junaških vlogah, čeprav je bil že zelo v letih in brez zob. Zato si je dal napraviti umetno zobovje.

Ker pa ga je zobovje motilo, ga je vzel vselej po predstavi iz ust in ga spravil v žep, ki ga ima, kakor najbrž veste, frač zadaj.

Neki večer pa je pozabil na zobovje in po nerodnosti sedel na škrice (traka ter potem planil z glasnim krikom kvišku:

«Kaj pa vam je?» ga je vprašal eden izmed tovarišev, ki so sedeli zraven.

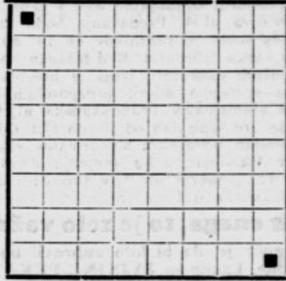
«O, nič posebnega,» je odvrnil Laferrière, samo ugriznil sem se.»

Ali so pijučne bolezni ozdravljive?

To nad vse važno vprašanje zanima očitno vse, ki trpe na astmi, katarrhu pljučnih vrhov, zastarelem kašlju, zaslužnosti, dolgotrajni hripavosti in hripi, a dosti še niso našli zdravila. Vsi taki bolniki dobe pri nas **POPOLNOMA BREZPLACNO KNJIGO S SLIKAMI** »pod peresa gosp. dr. med. Guttmanna, ovislega št.-zdravnika v savoda na Linčenkuro o temi: »Ali se dajo pijučne bolezni ozdraviti?« Da damo vsakemu bolniku priložnost, da se pojasni vrsta njegove bolezni, smo sklenili, da pošljemo to knjigo vsakomur brezplačno in franco in franco v splošni blagor. Treba je samo pisati topisnico (frankirano z Din 2.— s očitim naslovom na: PUELMANN & Co. Berlin 614, Muggelstrasse No. 26-26a. Odobreno od min. soc. pol., sanitetsko oddeljenje S. br. 2416 od 12. XII. 1933.

Pomagajte ubogemu jetniku na prosto Nad 800 rešitev božične skrivalnice

Danes vam bo »Metla« zastavila uganko, ki jo boste rešili, če imate le malo daru za kombiniranje.

V neki jetnišnici imajo jetnika, ki mu obljublajo prostost, če bo znal priti iz jetnišnice pod določenimi pogoji. Jetnišnica ima 64 celic, kakor kaže naša slika, in jetnik se nahaja v celici v zgornjem levem kotu, ki je označena s piko. Vse celice imajo po štiri vrata, le tiste, ki so ob zunanjih stenah, jih imajo po troje. Izhod je v desnem spodnjem kotu, ki je tudi označen s piko. Jetnik bo izpuščen iz ječe, če bo prišel do izhoda tako, da bo prehodil vse celice, toda v vsako sme stopiti le enkrat. Le v eno celico sme stopiti dvakrat. Ubogi jetnik, si že dolgo razbija glavo, kako bi rešil ta zapleteni problem, pa mu ne gre in ne gre. Zato se je skrivaj po svojih sorodnikih obrnil na ugledni klub »Metla«, ki pa naloge tudi ni zmozel. Zato prosimo zdaj druge »Metlarje«, naj mu pomagajo. Upamo, da ne bomo naleteli na gluha ušesa. Pridne reševalce bomo seveda spet nagradili z lepimi knjigami.

Rešitve pošijite na dopisnici. Na njej narisite mrežo (8x8) in zarišete jetnikovo pot.

★

Naša božična skrivalnica, o kateri moramo priznati, da ni bila prav lahka, je zbudila dosti več pozornosti, kakor smo pričakovali. Se večeraj smo dobili nekaj zaposlenih rešitev. Vseh reševalcev pa je bilo nad 800 in razen nekaterih izjem so bile vse rešitve pravilne.

Rešitev se glasi: **KADAR PROSI, ZLATA USTA NOSI. KADAR PA VRACA, HRBET OBRACA.** Stric Matije je večeraj opravil žrebanje. Nagradjeni so bili na lednji reševalci:

Kidričevec »Prežerna« dobi naš marljivo reševalca Jos. Pečenko iz Ljubljane, Štravska pot 13.

»Jakopčev zbornik« je žreb naklonjen ing. Milenu Vehovarju, redovni-djaku, Bileca, 14. četa.

Albin slovenskih književnikov dobi Mehmed Ahmetović, voj. imam, Ljubljana, Gregorčeva 17c/III.

Sedem tepih knjig iz »Jutrove knjižnice« bodo prejeli:

Stanko Zupan, trg. potnik, Studenci pri Mariboru (»Zelezna cesta«).

Janjo Gašnik iz Guštanja (»Lucifer«).

Drago Kezina, dijak, Trbovlje, Loke 7 (»Jelarjevi čuvajski«).

Bor S Kranjc, dijak, Celje, Zrinjskega 11 (»Zelezna cesta«).

Peter Marib, višji poštini kontrolor, pošta Maribor 2 (»Bellegore«).

Slovko Persič, Ljubljana, zavarovalnica »Dunava« (»Seržant Diavolo«).

Leopoldica Saksova, Toplice 19, Zagorje ob Savi (»Roman treh srec«).

Nagrade bomo razposilili te dni. Vsem reševalcem se zahvaljujemo za trud, tiste, ki jim žreb to pot ni bil naklonjen, pa

Franjo Turnšek, kapetan dolge plovbe

Večer med gejšami

Japonska, Muroran, ki leži na otoku Hokkaido, ima okrog 60.000 prebivalcev. Tipično starodavno japonsko mesto. Leži ob morju na južnem delu otoka. Ima močno železno industrijo, v okolici pa bogate rudnike.

Kakor vse luke Japonske, razen Jokohame in Dairena, tako tudi Muroran nima zgrajenih pomolov v luki, ob katerih bi lahko pristajale ladje. Zato se morajo vsidrati sredi luke pred mestom. Tu vidiš najraznovrstnejše male ribiške ladje, ki na mestu prodajajo vlovljene ribe.

Mesto Muroran leži na majhnem griču, z lepim šintoističnim svetiščem vrhu hriba. Do njega vodijo od vznožja hriba stopnice z značilnimi japonskimi prosto stoječimi portali. Ulice so tlakovane s kamnitimi ploščami. Hiše po tlakovanih in lesene z visokimi strmimi strehami ter okrašene z lesenimi ornamentami. Najbolj pa stopajo tujcem v oči slikoviti reklamni napisi na trgovinah. Na ulici srečava evropske oblečene Japonce. Le redki so še oblečeni v stare japonske obleke. Obratno so pa po večini še vedno ženske v svojih starih japonskih oblačilih. Japonci se protivi modernizaciji svojih žen.

Parnik »Vidovdan« je bila prva jugoslovanska ladja, ki je prišla v to luko. Sicer so pa tu evropske ladje sploh redke. V Muroran smo prispeli januarja v največji zimi. Pripeljali smo iz Južne Amerike velike kolonije čiljskega solitra za trvdko Kuribajasi & Co. Japonska se z vsjo naglico pripravila na vojno. Propaganda za vojno je neverjetno razvita. Poleg raznih javnih inštitucij nacionalnih organizacij je tudi šin-

toistična cerkev v službi vojne propagande. Vlada je vrhovni poveljni vojske in potomec bogov. Od tod neverjetni fanatizem japonskih vojakov. S ponosom pripovedujejo, da so se ob priliki vojaških manevrov javili mnogi japonski vojaki za prostovoljno smrt v torpedih, katere upravljajo ljudje, ki morajo žrtvovati življenje pri eksploziji.

Lastnik trvdke Kuribajasi & Co je eden najbogatejših moč severne Japonske. Pred par stoletji so se njegovi predniki priselili iz Kitajske. Sam gospod Kuribajasi nas je povabil na večerjo v japonskem slogu. Že ob šestih so nas čakali Kuribajasevi avtomobili, ki smo se izkrcali na obali. Odpeljali so nas najprej na njegov dom. Hiša je lesena, enonadstropna, obdana z lepim japonskim vrtno. Ob vrtnih vratih nas je pozdravila po japonski šegi najstarejša služabnica, ki je pokleknila v sneg, prekrižala roke, se dotaknila s čelom tal in ostala v tem položaju, dokler ni zadnji gost odšel v hišo.

Najprej smo morali v neki stranski hodnik, kjer so nam strežnice zamenjale čevlje s »shiperski« (copatami). Potem nas je prišel pozdravit še sam z družino.

Razkazali so nam hišo. Najprej japonska sprejemnica: prazna soba z mizo popolnoma nepravilnih oblik. Ob mizi so namesto stolov blazine. Stene so poslikane s pestrimi japonskimi ornamentami. Na vratih posebni napisi, za katere so nam rekli, da so napisani v kitajščini in jim ne vemo pomena. Prišli smo v posebno, popolnoma prazno sobo, v kateri razven preprog ni bilo ničesar. Pojasnili so nam, da je to spalni-

nutki je spalnica pripravljena. Občudovali smo lahko neverjetno spretnost Japonca. Ker smo izrazili začudenje, ko nismo videli nobenih postelj, je gospodar takoj udaril v dlani, nakar so pritekile služkinje. Pritisk na električni gumb, odpro se v steni omare. Iz njih vzamejo blazine, prte, nočne omarice, vse potrebno. V nekaj tre-

ki podkve. Vsakemu gostu je bila odkazana posebna mizica. Stol je nadomestovala posebna blazina. Dva stolčka sta služila za ročno naslonjalo. Ob strani vsake mizice so stale pečice, majhne posode, napolnjene s peskom, na katerem je žarelo ogelje. Zavzeli smo svoja mesta. Pri tem smo

Japonske plesalke in gejšice v družbi veselih Evropevcov

Po pregledu hiše smo posedeli v evropsko urejenem salonu. Ponudili so nam čaj, kolače, pecivo, likerje, pa tudi japonsko vino saki, ki se dela iz riža in je precej slabo naših slivovki.

Odpeljali smo se v največji muroranski hotel »Tokiva«. Tu je bila rezervirana posebna soba za nas. Pri vstopu v hotel smo morali sleči čevlje, a pri vstopu v dvorano tudi copate. Ob stenah so bile razvrščene majhne, kakih 30 cm visoke mizice v obli-

ki opazovali Japonce in smo se skušali tudi mi vsesti kolikor mogoče po japonsko. Za svojimi mizicami smo se prav neudobno počutili, ker nismo bili vajeni teh poz. Pozdravila nas je lastnica hotela in nam predstavila 10 gejš, ki so prihajale posamič v sobo. Vsako je imenovala po njenem imenu kakor: Ajkojameda, Kioko, Tomimaru. Vsaka je pokleknila in se poklonila do tal. Gejšice so mlada japonska dekleta in so dovršiti posebno šolo, ki

prosimo, naj še malo potrpe. Vsakdo pride na vrsto, ker hočemo, da bodo vsi zadovoljni.

Za nagrobnik še teden dni odloga

Nagrobnik marljivega tajnika »Metlec«, g. Karla Zvižhovca mora »Metlarje« hudo težiti. Precej reševalcev nam je pisalo, naj jim damo še malo časa, da ga bodo lahko rešili. Seveda, prazniki so bili in zdaj se je treba malo oddahnuti, — tako zaslužene uganke, kakor je bil ta nagrobnik, pa niso za oddih. Naj bo, — dali jim bomo še nekaj dni. Do petka sprejemamo še rešitve, prihodnji nedeljo pa bomo objavili imena rešilcev, nagrajencev in seveda tudi število.

Saj ni bilo tako težavno

Zadnjič smo prinesli rešitev naše božične sifre, ki so jo rešili samo četrje »Metle II«, iz Moškanjcev. Proili smo ostale »Metlarje«, naj po danj rešitvi pokusijo dati pravi ključ in smo obljubili nagrade tistim, ki bodo ključ prav uganili. Reči moramo, da čisto pravega ključa, ki je v rešitvi prav preprost, ni nihče našel. Glasi se takole:

- 1. ABCDEFGHIJKLMNOPRSTUVZ
- 2. TUVZABCDEFGHIJKLMNORPS
- 3. EFGHIJKLMNOPRSTUVZABCOD

V prvi vrstji je redna abeceda, iz katere izbiramo črke teksta. Prvo črko sifre vzamemo potke iz vrste št. 1. drugo iz vrste št. 2, tretjo iz vrste št. 3, četrto spet iz vrste št. 1, peto iz vrste št. 2, itd. Da si vrstni red ključa zapamtnimo, so abecede prestavljene tako, da dá prva na pčna vrsta besedo »ANTE«.

Vsaj delno so rešili ključ pravilno in nagradjeni so bili:

Andrej Podgoršek iz Bohinjske Bistrice, ki dobi knjigo »Lucifere«;

Boza Vagaja, Jesenice-Fužine, ki dobi roman »Onstran pragozda«;

Niljo Pogačar iz Radovljice, Predurg 19, ki dobi »Patra Kadjetana«;

in Radovan Kosi iz Maribora, Popovičeva 3, ki bo prejel roman »V krempljih inkvizicije«.

Odgovor tarokistom

Ker smo nedavno prinesli nekaj uganek iz taroka, se zdaj pogosto obračajo na nas narokisti, naj jim odločimo pravo rešitev kakšnega problema pri igranju. Takšnih primerov je veliko in po zročih pogosto zmede in prepere med igralci.

Koliko poenov mora imeti aktiven igralec, da igra dobi?

Pravilo taroka je, da ima 36 poenov. Ker pa štejeta dve prazni kvarti en poen, je dovolj, da ima torej 35 in dva lista. Ta problem nastane pogosto pri enofaj, kjer igralec založi samo eno kvarto. Če ima po odigrani partiji 35 poenov in en sam list, je igra izgubil, saj imata njegova nasprotnika 34 poenov in dva lista, kar pa šteje 35 poenov. Toliko za pojasnilo.

V ŽENSKI SOLI

Učiteljica vpraša: »Ali mi lahko katerek pove ime kakšnega slavnega osvovjevalca?« Stiriinajstletna Pepca dvigne roko, vstane, in zajeclja: »Don Juan...«

traja 8 let. V soli se učijo lepega vedenja, zabavanja moških in čitanja njihovih želj, petja, igranja na njihov narodni instrument samsen, ki je precej podoben kitari, plesanja narodnih japonskih in modernih evropskih plesov, tujih jezikov, največ angleščine, in kuhanja. Gejše so navadno siromskega pokolenja. Posebni klubi za gejše jih v zgodnji mladosti vzamejo staršem in jih vzgajajo v posebnih zavodih. Gejše uživajo visok ugled. Ne moremo si zamisliti svečane japonske priveditve brez njih. Prireditelji plačajo klubu za vsako gejšo po 5 jenov (75 Din) na uro. Po obrednem pozdravu so prinesle gejše v dvorano štedilnice in pred nami začele pripravljati večerjo. Tako pokažejo da je hrana sveže pripravljena. Bilo je mnogo jedil, pripravljenih v glavnem iz riža, morskih rib, ostrig in zelenjave. Med jedjo so nam natakale saki pivo, likerje in nam nudile cigarete. Opazil sem, da Japonci mnogo kade. Docim si Evropec prižge cigareto šele po končanem obedu, si Japonci pustijo večerjo pridno prižigati svačlice od gejš.

Po večerji so nas gejšice zabavale s petjem, godbo in plesom. Naši gostitelji so zapeli nekaj narodnih pesmi in nas pozvali, da se tudi mi odzovemo s kako jugoslovansko melodijo. Prišli smo v zadrego, iz katere nas je rešil naš telegrafist, ki je bil edini pevec med nami: ter častno rešil svojo nalogo. Zapel je z velikim zanosom jugoslovansko himno, mi pa smo po tihem basirali.

Ko se je slednjič oglašil gramofon z evropskimi slagerji, smo tudi mi zaplesali z gejšami, seveda v nogavicah.

V zgodnjih jutranjih urah smo se poslovlili od gostoljubnega hotela in se razgubili v družbi gejš po raznih nočnih zabaviščih.

Matineja Z. K. D.

Film lepe in naspete vsebine v nemškem jeziku! Vsa Amerika išče ukradeno dete!

Kje je dete gospodične F.?

DOROTHEA WIECK in LE ROY, najmlajši filmski igralec sveta! Dopolnilni program. Danes ob 10. 30 v Elitnem kinu Matic. Matinejske cene Din 3.50 in 5.50

Domače vesti

Privilegovana agrarna banka d. d. u Ljubljani

Nedavno smo na tem mestu ugotovili, da ima v decembru osnovana ljubljanska podružnica Privilegirane agrarne banke na svojih tiskovinah le srbohrvatsko firmo »Privilegovana agrarna banka a. d. filijala u Ljubljani«.

V začetku tega tedna je izšlo v listih še posebno opozorilo ljubljanske podružnice, naj kmetje, ki bodo banki plačevali svoje dolgove, položnice poštno hranilnice glede oznabe firme izpolnijo kakor je gori navedeno, torej v srbohrvatskem jeziku.

V večeršnjem »Službenem listu« bansk uprave je objavljen vpis ljubljanske podružnice PAB v trgovinski register ljubljanskega okrajnega sodišča. Vpis je bil izvršen 17. decembra 1936 pod naslednjim imenom: »Privilegovana agrarna banka a. d. filijala u Ljubljani — Banque Agricole Privilegée S. A. filiale Ljubljana«. Obratni predmet je označen takole: »Banka će davati kredite (razjmove) ali isključivo poljoprivrednicima, kao i...« itd., vse v srbohrvatskem jeziku.

Zakaj pribijamo vse to? Ne le zaradi tega, ker si mislimo, kakšen vihar bi dvignili v »Slovenščem« taboru, če bi se kaj takega zgodilo v času, ko so v vladi solevali napredni Slovenci. Še bolj potrebno se nam zdi ugotoviti dejstva zaradi tega, ker po dosedanjih izkusnjah lahko z gotovostjo računamo, da bodo gospodje čez nekaj časa, ko se datumi malo zadržijo, tudi to stvar skušali naprtili slovenskim pripadnikom nacionalne misli. Zato ponavljamo: ljubljanska podružnica PAB je bila ustanovljena v decembru l. 1936. torej v času, ko gg. dr. Kramer in Ivan Pucelj že nad dve leti nista bila več člana vlade.

* Proslava 50letnice dr. Bohuša Vybiral v Olomoucu. 14. t. m. praznuje 50 letnico zasluzaj organizator ceskoslov-jugoslov. vzajemnosti in neumorni prevajalec slovenskih pisateljev v ceskino, ravnatelj študijske knjižnice v Olomoucu dr. Bohuš Vybiral. Tamonajni klub pisateljev umetnosti, Cel-jugoslov. liga in Domoljubno muzejsko društvo-kalendar in slavljene predsednik, priredve v četrtki, 14. t. m. v Narodnem domu v Olomoucu v počast dr. Vybiralove pedesetletnje večer novejšje jugoslov. literature. Uvodno besedo bo imel univ. doc. Julius Heidenreich iz Prage, nato bo predaval o novejšji slovenski prozi lektor slovenskega jezika na Karlovj univerzj dr. Oton Berkopec, zatem pa bodo članj mesnega gledališča predčitali v prevodu dr. Vybiralove nekatere spise Ivana Cankarja, Antona Novčana, Ivana Preglja, Franceta Bevka, Janka Kača in Ludvika Mrzela. Po tej prireditvi bo v ve-lik; klubski dvoranj Narodnega doma prijateljski večer v počast dr. Vybiralove.

* Pri razpokanih kozli, ozobilah, lišajih in izpuščajih — čudoviti deluje »OBLAKOVO KAMILČNO MAZILKO! * Uprava »Pohoda« obvešča naročnike, da je bila številka od 8. t. m. zaplenjena in da izide dvojna številka »Pohoda« dne 15. januarja.

* JUU sekacija za dravsko banovino v Ljubljani priredi za brezposelne učiteljske abituriente dvomesečni tečaj za zadržno knjigovodstvo, organizacijo in vodstvo zadrž Tečaj se prične 18. januarja 1937. ob 19 urj v prostorih Gremialne šole v Ljubljani. Gregorčičeva ulica. Predavanja bodo dnevno razen sobot in praznikov ob 19 do 21 ure do konca februarja. Med tečajem bo tu več poučnih ekskurzij, tečaj je brezplačen. Prijave sprejema odsek brezposelnih učiteljskih abiturientov Frančiškanska ul. 6/1. (Uradne ure vsak dan od 10 do 12.). Odsek brezposelnih učiteljskih abiturientov sekacije JUU v Ljubljani javlja svojemu članstvu, da bo 17. januarja ob 9. v prostorih JUU (Frančiškanska 6/1.) občni zbor.

Tri iz enega, to je zelo važno.

Nemogoče je, da bi kdo napravil boljše testenine, kakor so JAJNINE-PEKATE-TE, ker ne more biti boljše urejene tovarne, kakor je tovarna »PEKATETE« in ker ni boljše moke in boljšij jajc, kakor jih ona uporablja. Jajnine narastejo pri kuhanju tako, da dobimo tri krožnike iz 1/4 kg paketa — in kakih krožnikov!

* Iz politično-upravne službe. Iz Skofje Loke nam pišejo: Z novim letom je zapušil Skofjo Loko g. Ivan Legat večletni vodja bivše lukajnsje ereške izpostave. Njegov odhod pomeni za naš srez in vse prebivalstvo veliko zgubo. Gosp. Legat je bil vsakomu človeku vedno dostopen in na razpolago za navedbe in navodila, ki jih je kdo želel. Vsakemu prosilec je po svoji moči ustregel in se ni oziral na prosičjevo politično pripranjanje; zalu tudi ni človeka, ki bi mogel trdit, da mu je on storil kedaj kako krivico. Kolikokrat je šelj stranke, ki se tega niso njih zavedale in se še danes ne zavedajo! Ničče se za doseg samostojnega škojlovskega ereza ni toliko trudili kot baš on. V svojem uradu je vpeljal vzoren red in najtočneše poslovanje. Gosp. Legatu želimo na njegovem novem mestu pri bankj upravljal v Ljubljani obilo uspehov, strankam, ki bodo imele z njim na novem mestu uradnega posla, pa v naprej čestitamo na pridobitvi.

* Nov kulturni jubilej v Varaždinu. Narodna čitalnica v Varaždinu, ki so jo ustanovili lirič, se pripravlja na proslavo svoje 100-letnice. Čitalnica ima 38 dnevnikov in tednikov, njena knjižnica pa šteje preko 1.000 knjig. Zdalj si bo čitalnica nabavila še glasovir za 40.000 Din in bo prirejala koncerte. Ze lani je imela štiri koncerte in je pri enem sodeloval tudi g. Sedelbauer iz Ptuj.

Pri lenivem črevesju in slabem želodcu z nerazpoloženjem za jed zaradi zapeke naj se uporablja že odavna poznana naravna Franz-Josefovax grenčica. Zelo pogosto je ugotovljeno, da je »Franz-Josefovax grenčica« zlasti koristno domače sredstvo, kajti gre za to, da se prebavni kanal v jutru izčisti s kakim salinskim sredstvom za iztrebljanje.

* Uspeh higijske razstave v Virovitici. V prostorih deške osnovne šole v Virovitici je bila 12 dni odprta higijska razstava, med katero je bilo več higijskih predavanj s skioptičnimi slikami in filmi. Predaval so zdravniški higijskega zavoda iz Zagreba in Doma narodnega zdravja v Virovitici. Razstavo je obiskalo nad 600 oseb, predavanja pa so imela nad 1.500 poslušalcev. V higijskem pogledu je okolica Virovitice močno zaostala in je bila zaradi tega razstava s predavanji potrebna in zelo koristna.

* Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in škropljeno perilo v najlepšo izdelavo.

* Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 3 z dne 9. januarja objavlja dopolnitev in izpremembe uredb o razsodnih odborih, odločbo o ustanovitvi preizkuševališča za volno v Beogradu, pravilnik o ustroju in poslovanju preizkuševališča za volno v Beogradu, pravilnik sklada ministrstva za kmetijstvo za pospeševanje ovčarstva, izpremembe o staležu banovinskih uslužbencov na območju dravske banovine in več odločb občje seje državnega sveta.

* Zelezniške ugodnosti planincev: Zveza planinskih društev kraljevine Jugoslavije v Ljubljani je po številnih prošnjah in intervencijah dosegla zboljšanje dosedanjih ugodnosti za planince pri vožnji na državnih železnicah. Od 1. januarja t. l. dalje zadostuje skupina štiri članov planinskih društev, ki so včlanjeni v Zvezi planinskih društev (SPD, TK Skala, HPD, itd.) za ugodnost polovične voznine v II. in III. razredu osebnih mešanih in brzih vlakov. Vsako v zvezi včlanjeno planinsko društvo izda posebne objave, ki so koleka proste. Planinec, ki se poslužuje navedene ugodnosti pri vožnji na državnih železnicah, mora imeti svojo člansko izkaznico za tekoče leto overovljeno od pristojne direkcije državnih železnic. Prekinjenje vožnje je dovoljeno le celi skupini. Z izpremembo dosedanjih ugodnosti je v izdatni meri ustrezno planincem, ker štirje se kmalu zberejo za eno turo. Posebno objavo v te svrhe dobite pri vseh v Zvezi včlanjenih planinskih društvih in njihovih podružnicah.

ZVOCNI KINO SOKOLSKI DOM v šiški, telefon 33-87. V nedeljo ob 3., 5., 7. in 9. uri Lillian Harvey v razkošnem, humorja in razvedrila polnem filmu NOČ V MONTE CARLU Dialog v nemščini. Pride: Vse radi glasbe

* »Tovarniški vestnik« je naslov lista, ki ga je po zgledu velikih tovarn v inozemstvu začela izdajati Kranjska industrijska družba na Jesenicah za svoje nameščence in delavce. List urejuje nameščenec KID g. Avgust Kuhar, tiska ga Učiteljska tiskarna v Ljubljani, dopisuje jo pa vanj višji uradniki, obratovodje ter predstavniki delavskih in nameščenskih organizacij. List bo izhajal v 3.000 izvodih dvakrat na mesec in ga bodo nameščenci in delavci KID dobivali brezplačno. Uvodni članek prve številke poveličuje vzajemnost med podjetjem in uslužbenci, številka pa vsebuje tudi članek o poučnem potovanju nameščencev KID v inozemstvo, nekaj razprav, navodil, obvestil in drugega drobitja ter podlistek »Rod za rodme, ki vzbuja spomine na lepe, a trpljenja polne čase. List, ki je menda prvi te vrste v državi, je lepo urejen in bo po svoji zanimivi in poučni vsebini mnogo pripomogel k složnemu delu vseh činiteljev ugledega železarkega velepodjetja.

* Novj grobovi. V Ivančji gorici na Dolenjskem je umrla gospa Stana Fačinjeva, soproga ugledega gospodarja. Vzorno gospodinjstvo bodo jutri ob 9. spremljali k večnemu počitku. — Na Jernejevci cesti 53. v Ljubljani je umrla gospa Ema Jentjeva, soproga višjega žumskega svetnika v pokojju, zapustila je dva sina in hčerko. Pogreb bo jutri ob 14. izpred hiše žalostij. — V ljubljanski bolnišnici je umrl g. Karol Babnik, posestnik in strojevodja v pokojju, star 77 let. Pogreb bo jutri ob 16. Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* Lastna korist vsakega bolnika, ki se želj znebiti astme pljučnih ali pobačnih bolezni, mu nalaga, da se okoristi s poudobro Puhlmann & co., Berlin 614, Müggelstrasse 25. 25. a. ki obstoji že več let in brezplačno razpošilja poučno brošuro s slikami. Opozarjamo na oglas na 5. strani.

* Redek primer ljubezni do Mižnjega. V Vrbovcu pri Kriševcih so pred tedni vaščani neki siromašni vdovi zgradili hišico, zdaj pa so se izkazali z novim lepim primerom plemenitosti in ljubezni do bližnjega. Kmetu Andreju Dapi, ki ima ženo in osem malih otrok, je ogenj uničil hlev in stajo. Sosedje so mu prišli na pomoč in v treh dneh so mu zgradili nov hlev in tudi stajo. Pri tem so se požrtvovalni sosedje še pri vaški posojilnici zadolžili za 3.000 Din.

* Vas Neoprošteno. Blizu Tetova je večja vas, ki je imela do sedaj čudno ime Neoprošteno. Vsa vas je bila še pred nekaj leti skrajno zanemarjena. Prebivalci so trdili, da je vas že 300 let prekleta in da gro v njej vse po zlu. Staro usodno izročilo je pripovedovalo, da je vas preklel neki svetnik, ki je kot berač prišel v vas. Prosil je za vodo in kruh, vaščani pa so ga naglali s kamenjem. Takrat jih je starec preklel ter prerokoval, da ne bodo imeli nikdar sreče in uspeha. Neoprošteno bo ostalo, kar ste meni storili! Tako je zaključil svojo kletev in vas je dobila ime »Neoprošteno«. Pred nekaj leti pa so se jeli vaščani lo dramiti iz praznoverja in neki mlajši naprednejši ljudje so se lotili ustanavljanja zadruge. Starejši svet jih je pri tem sicer oviral, napredno in požrtvovalno delo pa je uspelo in vse prebivalstvo ohrabilo. Zdalj so vaščani sklenili dati svoji vasi novo ime-Andrejevo.

* Osnovna šola, ki že pet mesecev nima učitelja. V Vignju na otoku Pelješcu je že peti mesec zaprt osnovna šola, ker nima učitelja. Tako bodo šolarji izgubili šolsko leto. Šola v Vignju posluje že nekaj desetletij, a še ni bila nikdar brez učne moči.

* Tibotapstvo alkoholnih pijač in mesa v Zagrebu. Po ugotovitvah trošarinskega urada in enološke postaje v Zagrebu popijejo Zagrebčani več vtihotapljenih kakor pa legalno nabavljenih alkoholnih pijač. Močno se razvija tudi vtihotapstvo mesa in so tihotapci alkohola in mesa prav dobro organizirani. Tihotapci kupujejo po vaseh dobro vino, potem ga pa kvarijo na razne načine. Največ vtihotapljenega in pokvarjenega vina se proda v malih lokalih predmestij. Pokvarjeno vino je enološka postaja že mnogokrat preiskala ter ljudi opozarjala na huđe posledice uživanja take slabe pijače.

* Sneg v Bosni, Liki in srednji Dalmaciji. Po daljšem lepem in solčnem vremenu je prišlo v Sarajevu in ostali Bosni spet snežiti. Na Jahorini je padlo do pol metra snega, temperatura pa se je znižala na 2 stopinj pod ničlo. Tudi v Splitu in srednji Dalmaciji se je naglo izpremenilo vreme. V Splitu je v petek ponoči močno deževalo, Mosor in druge planine pa so pod snegom. Smučarji se že odpravljajo v Kamešnico. Precej snega je padlo tudi v Liki.

* Jurčičevi »Rokovnjač« na sodobnem odru. Režiser Ferdo Delak, ki je oskrbel svoj čas lepo uspešno, svobodno modernizirano dramatisacijo Cankarjevega »Hlapca Jerneja« in še nekaj drugih odrskih priredb, je pred kratkim izdal prvo lepo, v duhu našega časa zamišljeno dramatisacijo »Rokovnjač« po besedilu Josipa Jurčiča in Janka Kernika. »Rokovnjač« so bili že od nekdanj izredno priljubljena ljudska igra, sodobnem oblikovalcu pa nudijo še zlasti hvaležnega gradiva, saj živi v tej romantični zgodbi o toipi neodvisnih ljudi, ki so hodili po svetu, da se masčujejo krivičnikom in zatiralcem in poravnajo, kar se je bednim pripetilo gorja, stari puntarski sen, ki ga naša sredina v resnici nikoli ni doživela. Delak je z varno, v intimnih odzračkih dela vajeno roko obnovil pojav »Rokovnjačev«, kakor nam ga sporoča Jurčičev roman, obenem pa je igro povzdignil še v vložki rokovnjaških pesmi. Pesnik Ivan Albreht mu je napisal ciklus uporniškog vedrij verzov, ki jih v odmorih prepeva beraški kvartet kot nekakšno duhovito zamišljeno zvezo od dejanja do dejanja. Dramatisacija, ki obsega v celem sedem slik, je za vse naše amaterske odre, ki po navadi pogrešajo dobrega repertoarja, dragocena pridobitev in bodo brez dvoma z veseljem segli po njej. Odi, ki si nabavijo kar 15 izvodov »Rokovnjačev«, so oproščeni vseh avtorskih dajatev.

* Pri zaprtju in motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne Franc Jožefove grenčice.

KINO MATEICA. Premiera! Prvič predvajano v Jugoslaviji! POD VROČIM SOLNCEM Hans Albers in Lotte Lang. SLOGA. Mala, popularna Shirley Temple UPORNIKOVA HČI (V nemškem jeziku). POLA NEGRI v velikemu ruske revolucije in usode norečnih emigrantov. MOSKVA - SHANGHAI. Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri

* Spominjajte se izmed potrebnih najpobtrebnejših in položite bednim slepin na oltar trpljenja plemeniti dar. Darovo hvalno sprejema Podporno društvo slepih Ljubljana, Gradišče 7.

* Na svetovno razstavo v Pariz se bomo peljali z odprtim avtobusom v dveh različnih variantah. Prva varianta od 6. do 20. junija in od 1. do 15. avgusta: Ljubljana, Lienz, Innsbruck, Konstanz, Schaffhausen, Strasbourg, Nancy, Paris, Saarbrücken, Stuttgart, München, Heiligenblut, Ljubljana. Druga varianta: od 4. do 18. julija in od 5. do 19. septembra: Ljubljana, Benetke, Gardsko jezero, Milano, Torino, Mont Cenis, Grenoble, Lyon, Paris, Basel, Luzern, St. Moritz, Bolzano, Ljubljana. Vsako potovanje bo trajalo 15 dni. Poleg tega se bodo vsi izletji v Benetke, Monte Carlo, Nico, Rim, Grossglockner, Salzkammergut, Česko, Dolomite, Dubrovnik in Maria Zell in bo še več krajših potovanj po tuzemstvu. Zahtevajte prospekte. Prijave in podrobne informacije v Okrnovi izletni pisarni, Ljubljana, hotel Slon.

* Obrtniški kolektor 1937 vsebuje važne in koristne nasvete za vse stroke. Cevljarje opozarjamo na posebne strokovne tabele. Vsak, kdor ima posla z obrtniški organizacijami, naj ga naroči pri Obrtniškem društvu v Ljubljani. Beethovnova 10.

* Radijski naročniki, sporočite naslov upravi ilustrirane tedenske revije za radio, gledališče in film »NAS VAL« v Ljubljani. Kladjeva ulica 5, da vam pošlje brezplačno in brezobvezno na ogled en izvod. »NAS VAL« izhaja vsako soboto v Ljubljani in prinaša na 40 straneh popolne programe vseh domačih in tujih oddajnih postaj na krajkih, srednjih in dolgih valovih, dalje zanimivosti in slike iz radijskega, gledališkega in filmskega sveta. »NAS VAL« je najbolj pestra tedenska revija. Naročnina znaša mesečno komaj 12 Din.

Iz Ljubljane

— Jugoslovnsko-bolgarska liga v Ljubljani obvešča svoje članc, da se bo vršil dne 16. in 17. t. m. v Beogradu kongres vseh Jugoslovnsko-bolgarskih lig iz Jugoslavije in Bolgarsko-jugoslovnskih društev iz Bolgarije. Generalna direkcija državnih železnic je dovolila udeležencem kongresa četrtinsko vožnjo od Ljubljane do Beograda in nazaj. Ker velja ugodnost četrtinske vožnje izključno le za članc lige in to samo po posebni legitimaciji, opozarja vse, ki se žele udeležiti kongresa, da si pri liginemu tajniku g. V. Bučarju (Miklošičeva cesta 22b II) pravočasno preskrbe legitimacije in to najkasneje do 14. t. m. Istotam se dobe tudi podrobne informacije glede kongresa in potovanja. Vozna ugodnost velja za odhod iz Ljubljane od 14. do 18. t. m. za povratek pa od 18. do 21. — Odbor JBL.

— XVI. Slovanski večer pod najvišjimi pokroviteljstvom N. Vel. kralja Petra II. se bo vršil v soboto 16. t. m. v vseh prostorih sokolskega doma na Taboru. Vabijo bomo razposlali v ponedeljek in torek. Eventuelne reklamacije prosimo vsak dan od 11. do 12.30 ure v tajništvo JNAD, Jadrana, Tomonova 3. ali telefonično 29—74.

— »Naša strinja« (društvo) priredi 21. t. m. predavanje »Naše noše, njih pomen in njih uporaba« s skioptičnimi slikami v dvorani konvikta.

— Božidar Jakac zaključj svojo razstavo slik iz Norveške in Slovenije in portretov drevi ob 19. Ob 11. dopoldne bo zadnje vodstvo. Vodil bo slikar san. Zamudniki pohitite!

XVI. SLOVANSKI VEČER — 16. JAN. 1937 — TABOR

Tako nastane vremenska napoved. Zanimivo predavanje docenta dr. Oskarja Reye

Nedavno je Prirodoslovno društvo v Ljubljani zaključilo predavanja v jesenski sezoni, nadaljevala se bodo pa letos, in je na sporedu vrsta prav zanimivih tem, ki bodo gotovo v večji meri pritegnila zanimanje občinstva, kakor dosedanja. V Delavski zbornici je predaval univ. docent dr. Oskar Reye o zanimivem vprašanju: Kako nastane vremenska napoved? Obisk je bil srednji.

dan sproti narisati. Vremenska karta nam prikazuje trenutno vremensko stanje, pri čemer je najvažnejši razpored zračnega pritiska na določenem omejenem delu zemeljskega površja. Vremenska karta za Evropo sega na severu do Spitzbergov in Grönlandije, na jugu pa objame Severno Afriko z Egiptom vred in sega na vzhodu do Urala. V vsem tem območju delujejo meteorološke postaje, ki so pod vodstvom osrednjega meteorološkega urada vsake države. V naši državi je tak urad v Zemunu, kjer je prikljopen vojnemu ministrstvu in sicer oddelku za zrakovodstvo. Vendar ne pripadajo vse meteorološke postaje v državi temu uradu. V vsej Jugoslaviji pripada njemu samo 19 postaj, ki pridejo za vremensko napoved v poštev. V dravski banovini je 73 raznovrstnih meteoroloških postaj, ki stoje pod vodstvom Zavoda za meteorologijo na univerzi v Ljubljani. Od teh sodelujeta pri vremenski napovedi samo dve: Ljubljana in Maribor.

za merjenje zračnega pritiska, ki se nad neko točko zemeljskega površja stalno menjava, ali pada ali pa se dviga. Znan je pojav, da pomeni padanje zračnega pritiska slabo vreme, med tem ko prinese dvig živega srebra v barometru lepo vreme. V splošnem leže v vsej Evropi postaje, ki pridejo v poštev za risanje vsakodnevni vremenskih kart, med 0 m, to je med gladino morja in 500 m nadmorske višine. Barometer v Ljubljani visi v višini 308 m. Ker pada zračni pritisk z večanjem absolutne višine in sicer v prvih 100 metrih za 1 mm na 11 metrov, ne moremo in ne smemo primerjati medsebojnih odnosov v kolebanju zračnega pritiska na postajah iz različnih absolutnih višin. Zato reducirajo opazovalci zračni pritisk na višino 0 m, na morskog gladino, in ga šele tako preračunane pošljejo centralnemu uradu. V Ljubljani kaže barometer normalno 735 mm. Če ga hočemo preračunati na morskog gladino, kar se izvrši s pomočjo gotove formule, mu moramo pristeti še 29 mm (pri 0° zračne temperature), da bo reduciran na 0 m, ker bi znašal sicer 764 mm. Reducirani zračni pritisk z raznih postaj se da lepo primerjati med seboj.

ka, temveč svojo lastno, ki jo je povzročila toplota solčnih žarkov. Tretja opazovalna priprava je higrometar, s katerim ugotavljamo vlago v zraku. Pri vsakem opazovanju se namreč vprašamo, koliko vode v gramih vsebuje v obliki vodne pare en kubični meter zraka. Topli zrak vsebuje več vode ko mrzli. V naših krajih more doseči 20 gramov. Če opazovalec ugotovi, da se je v primeru s prejšnjim dnevom temperatura zraka zvišala, lahko zaključij, da je v njegov kraj prodrl vlažni morskog zrak, iz katerega bo kmalu pričelo deževati. Za vremensko napoved je zelo važno opazovanje vetra. Pri tem je potrebno točno ugotoviti smer vetra in njegovo brzino v metrih na sekundo ali v kilometrih na uro. Za opazovanje vetra obstoji posebna priprava, anemometer, ali pa se veter določi po dimu, gibanju dreves, na morju in jezerih pa po valovih. V naših krajih severni vetrovi vreme zboljšujejo, južni ga pa poslabšajo. Tudi točno opazovanje oblakov mnogo pripomore do točnega vremenskega preokovanja. Opazovalec mora poznati različne vrste oblakov, teh se pričel s pomočjo posebnega atlasa, ki vsebuje nad 40 različnih fotografskih posnetkov oblačnega neba. Za poslabšanje vremena so važni tanki in beli oblaki, ki se visoko na nebu polagoma pomikajo od zapada proti vzhodu. Kmalu za njimi se vse nebo preprede s tenko plastjo oblakov, skozi katere le medio sije sonce. Morda še isti gotovo pa naslednji dan je nebo že previečeno z de-

belimi, težkimi in temnimi oblaki, iz katerih navadno dežuje ali sneži. In slednjic opazovalec izmeri še prejšje množino dežja ali snega, ki se prej raztopi. S posebno pripravo, imenovano ombrometer, se izmeri debelina tistega vodnega sloja, ki bi pokrival zemeljskog površje, če bi voda ne otekala. Pri huših nalivih, ki povzročajo katastrofalne povodnji, more pasti v naših krajih do 20 cm vode v 24 urah. Vse opazovane vremenske podatke mora opazovalec takoj po opazovanju, navadno telefonično, poročati centralnemu uradu. Če ni telefona, je treba nemudno poslati brzojavko. Za vse raznovrstne podatke so mednarodne meteorološke komisije določile posebne številke. Te po določenem ključu grupirajo v 6 skupin po 5 števk. Tako kratko telefonskog poročilo ali šifrirano brzojavko desifrirajo v centralnem uradu po istem ključu. Če so n. pr. opazovalci opazovali vreme ob 7. zjutraj in takoj sporočili to centralnemu uradu, vemo že do 8. ure stanje v vsej državi. Isto se vrši po vseh državah. Čim večja je država, tem več postaj ima vključenih v svoje omrežje. Tako jih ima Francija 74, Italija 31, Nemčija 65, Madžarska 9, Bolgarija 6, Grčija 14 itd. Vsaka država pošlje nato iste šifrirane brzojave po svoji največji radijski postaji v svet. Zato ima točno predpisan čas. Vsaka postaja ima svojo številko in mora vsak dan poročati vedno v istem vrstnem redu. Jugoslovnske postaje so uvrščene od 701 do 719. Ljubljana ima številko 701.

Matineja-kina Uniona

Prvi veliki cirkuški film s krasno desuro zivali

ARTISTI

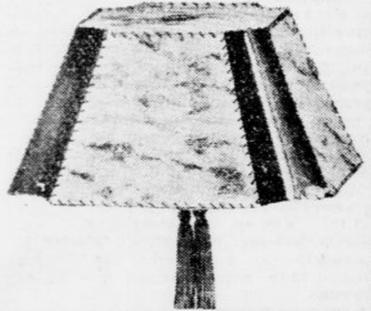
Stoti film Harry-ja Piela
Predstave danes ob 11. dop.
Cena 3.50 in 5.50 Din

— Društvo inženjerskih in veterinarov v Ljubljani bo imelo svoj prihodnji članski sestanek v ponedeljek 11. t. m. ob 8. zvečer v društvenih prostorih v II. nadst. palače Ljubljanske kreditne banke, Tyrševa c. 1b. (vhod poleg trgovine Gorec). Predaval bo univ. docent g. dr. Vladimir Murko o kmetijski zaščiti. Vabljeni so društveni člani in po njih vpljajni gostje iz gospodarskih krogov.

— Predavanje SPD bo v četrtek dne 14. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Član bimalajske ekspedicije iz leta 1934 g. Aschenbrenner Peter bo predaval o »Nanga Parbat« 8120 m visokem vrhu v Himalaji. Predavanje bodo spremljale številne skopične slike, ki bodo pokazale mogočno lepoto himalajske gorske pokrajine in težko čiš s katerimi se je morala boriti ta ekspedicijska skupej več kot dva meseca. Elementarne sile so zahtevale številne žrtve in ca 100 m pod najvišjim vrhom so se morali vrniti tudi najdrznejši, med katerimi je bil tudi predavatelj. V predavalni dvorani bodo za to predavanje sedeži numerirani. Predprodaja vstopnic se vrši od ponedeljka dalje v pisarni SPD na Aleksandrovi cesti.

MED. UNIV.
dr. Vladimir Milavec
specijalist za kožne in spolne bolezni ter kozmetiko
ordinira od 1 — 3.
naznanja, da je pričel s privatno prakso.
ALEKSANDROVA c. 16. pritličje
Diatermija Ločni čakalnici.

— Diskusijski sestanki Društva »Pravnika« o predhodnem načrtu državljankega zakonika bodo v mesecu januarju v dneh 14., 21. in 28. vsakokrat ob 16. v prostorih advokatske zbornice, Dvojakova ulica. Predmet diskusij: Juristične osebe, pravna razmerja med starši in otroci.

Pergamentini in celon senčniki po naj-novejših osnutkih pri M. TICAR, Ljubljana. Posebni oddelki za senčnike.

— Nad 650 bednih je prejelo premož od RK. Sirotnasno prebivalstvo našega mesta, ki je bilo v vseh zadnjih letih vsaj v skromni meri deležno brezplačne kurjave od mestne občine, je bilo letos precej grenko razočarano, da je socialno-politični urad uklenil to blagodejno pomožno akcijo. Na srečo pa je uprava Rdečega križa za letošnjo zimo preskrbela tolikšno količino premoga, da je vsaj za silo izravnala to izgubo RK je zbral 8 vagonov premoga, ki ga je upravnik njegovega skladišča ravatelj Jagodic vse delovnike od 11. decembra do večerj razdeljeval med bedne, tako da je bilo v količinah po 50 do 200 kg obdarjenih nad 650 družin.

— Sestanek jugoslov. kirurškega društva, sekcija Ljubljana bo v torek 12. t. m. ob 18. v predavalnici ženske bolnišnice. Spored: prof. dr. Zalokar; Perforatio uteri, dr. Lunček; Hernia uteri, dr. Lavrič; V. Carcinoma I. 1920-1936, dr. Novak; Myom in graviditeta.

— Gimnastični tečaj T. K. D. Atene so namenjeni damam in dijakinjam, ki se želje živahne in obnem koristne gimnastike. Vaje so iz Njels Bukhovega sistema. Dijaški tečaj ob 1/4 6., damski ob 1/2 7. v torek in četrtek.

Da se je vse to uredilo, je bilo potrebnih nešteto mednarodnih komisij. Našo državo zastopa marljivi letalski major Ljubomir Djurič, ki tudi vodi osrednji urad v Zemunu. Še nedavno se je ta urad nahajal v Petrovaradinu pri Novem Sadu, a je bil pred kratkim premeščen na veliko letališče v Zemunu. Naše vreme opazujejo v ta namen vojaški opazovalci na ljubljanskem letališču.

Istočasno love radiotegrafisti v osrednjih uradih radijske brzojavke iz drugih držav. Nekako do 11. ure dopoldne polovi osrednji urad že vremenske brzojavke iz vse Evrope. Poklicni meteorologi, ki se v tem primeru imenujejo prognostiki, so brzojavke že desifrirali in podatke, predvsem pa zračni pritisk, vnesli v karto, v kateri so vrisane vse mednarodne postaje. Sledi risanje izobar, črt ki vežejo kraje z enakim zračnim pritiskom. K postajam vnesajo tudi veter, temperaturo in oblačnost. Kdor še ni videl vremenske karte, si jo lahko ogleda dnevno v nemškem časopisu »Völkischer Beobachter« ali pa v francoskem »Le Temps«. V obeh teh listih je vremenska karta dnevno reproducirana. Naši listi tega ne prinašajo, ker je stvar predraga. V glavnem opazimo dva sistema izobar, ki se koncentrično razporejajo druga poleg druge. V sredini je zračni pritisk lahko visok ali pa nizek. Če je nizek, tedaj pravimo taki formaciji izobar ciklon, če je visok pa anticiklon. Anticiklon prinese vedno lepo vreme, ciklon slabo. Obe formaciji potujeta od zapada proti vzhodu. Če nam torej vremenska karta nakazuje prihod anticiklona, napovedamo lepo vreme, če pa se bliža ciklon, pa slabo. V tem tili vsa umetnost vremenskega napovedovanja. Napovedovati za vremensko karto v roki ni težko, samo narisati jo je težko, ker to zahteva mnogo ljudi, predvsem pa mnogo denarja.

— Po Kanarskih otokih, toli vulkanski stožci v Atlantskem oceanu, nas bo vodil dr. Wölfel z Dunaja 12. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Okoli 60 diapozitivov in nekaj originalnih plošč (potrebno aparaturo je iz naklonjenosti dobavila tvrdka Radioval) bo pojasnjevalo živahna izvajanja g. predavatelja. Prirodoslovno društvo vabi širše občinstvo na čim večji poset tega zanimivega predavanja.

— Društvo prijateljev glasbenega naraščaja ima svoj ustanovni občni zbor v sredo 20. t. m. ob 8. zvečer v sejni dvorani na magistratu z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo pripravljalnega odbora 2. Sprejem pravi 3. Volitve. 4. Ev. sprememba pravil in drugi predlogi. 5. Slučajnosti.

Darilo za vsako priliko za Din 20.—

in to:
1 kom toaletnega mila; 1 kom mila za britje; 1 steklenico kolonske vode; 1 kom zobne kreme; 1 kom glavnik; 1 kom vazelin; 1 kom šampon; 1 zobno ščetko vpošljite v zamnakh ali po položnici števil. 13285 na naš naslov in mi Vam pošljemo obratno franko pošljemo.

Se priporoča
Foto-parfumerija in galanterija
LOJZE ŠMUC
LJUBLJANA — Aleksandrova cesta 8.

— Spored koncerta, ki ga priredi virtouz na čelu prof. Slavko Popov: 1) Beethoven: Sonata v a-duru, 2) Saint-Saens: Koncert v a-molu v 1. stavku. 3) a) Bruch: Kol Nidrei, a) Schumann: Sanjarija, c) Moskovski: Kitara, c) Rahmanninov: Elegija. 4) a) Faure: Havanera, b) Poper: Pesem. Na klavirju spremlja umetnica prof. Marijan Lipovšek. Koncert bo v petek 15. t. m. ob 20. v mali filharmonični dvorani in so sedeži na razpolago od jutri dalje v knjigarni Glasbene Maticice na Kongresnem trgu.

— Lutkovni oder Sokola I. priredi danes ob pol 16. pravljično lutkovno igro »Jurček v pekluc. Igra ima 4 dejanja, od katerih se eno vrši na vasi, dve v začarani dolini in četrtlo pri huduhih v pekluc. Krane dekoracije in igra sama, ki je polna zdravega humorja, bo razveselila vsakogar. Vabimo Vas, da si jo ogledate.

— Ne branite se smeha. Za mal denar vam nudijo šentjakobčan objilo zabave in dobre volje. Posetite drevo ob 20.15 nad vse uspelo komedijo »Pobegla nevesta« in ne bo vam žal. Vse dosedanje predstave so bile razprodane, zato si preskrbite vstopnice že pri dnevni blagajni. Bodite točni, ker med dejanjem vetop v dvorano ne bo dovoljen.

— Matineja ZKD. Samo še danes ob 10.30 predvaja Zveza kulturnih društev v Elitnem kinu Matici nemški film lepe in napele vsebine »Kje je dete gospodične F.« Film je izdelan prosto po motivih tragične igravice Lindbergovega otroka z vsem dramatičnim potekom in dejanjem. Ko je vseni znana usoda Lindbergovega otroka, je naključje gospodični F. bolj akciono. Po obupnih naporih oblasti in vse ameriške javnosti dobi svojega otroka čilega in zdravega. Odlika tega filma je čisto ameriški tempo, ogromni aparat soodelujočih in brezprimerno dovršena igra slavne nemške igralk Dorotheje Wieck. Njegovina sinčka igra mati Le Roy, nedvomno najmlajši igralk sveta. Film »Kje je dete gospodične F.« je vzbudil po vsem svetu upravljeno senzacijo, zato ga vsakomur priporočamo. Samo še danes ob 10.30 bo imela Ljubljana priliko gledati boj za otroka gospodične F. Dopolnitveni spored: — Matinejske cene Din 3.50 in 5.50.

Vaš fotoaparat

zamenjate za Leico, Contax ali Rolleiflex najkvalitetnejše pri

Foto Touristu-Lojzu Šmucu

LJUBLJANA — Aleksandrova cesta 8.

— Društvo absolutnov dr. trgovskih sol v Ljubljani obvešča vse absolutne, da bo redni mesečni sestanek v četrtek, 14. t. m. ob 20. kakor vedno v restavraciji Zvezdi. Sestanek je združen s predavanjem g. dr. V. Mersola: »Naša zaščita« (bolniška zavarovanja v zvezi z akcijo za razširitev ljublj. bolnice). Predavanje je zelo aktualno in uporno, da bo obisk polnoštevilen. Obnem ozorjamo nezaposlene absolutne in absolutne, naj se v lastnem interesu udeležijo sestanka, ker je na razpolago spet nekaj službenih mest, tokrat za absolutne. Razdeljevale se bo tudi članske legitimacije. Odbor.

— Gospodinjka šola Mladika priredi večerni tečaj za fino in domačo kuhinjo. Vpisovanje bo v torek 12. in v sredo 13. t. m. ob 16 do 18. ure v gospodinjški šoli Mladike, Šubičeva 9. Natančnejši pogoji se dobe pri vpisovanju.

— V ortopedskem zavodu Atene, Šubičeva ulica, Mladika, se zdravijo otroci in odrasli, ki so v rasti zaostali, z zakrivljeno hrbtenico, okroglim hrbtom z izbočenim in udrtim prsivim košem i. t. d. Telovadba se vrši pod vodstvom primarija dr. Mjašara. Informacije in vpisovanje vsak delavnik od 15. do pol 18. ure.

— Prijave za znižanje dopolnitvega davka k zemljarin se morajo vložiti do 31. t. m. pri mestnem poglavarstvu v Ljubljani, Mestni trg 27/III, soba 48, kjer se tudi dobijo zadevne listovine za 50 par. Več je razvidno iz razglasov, ki so nabiti na vseh mestnih deskah.

— Mestno poglavarstvo opozarja posejstnike ob državnih cestah na odseku med Kmetovo gostilno v Zg. Siskji in cerkvi v št. Vidu in dalje, da ne odstranjujejo, premikajo ali kvarijo raznih mejnikov, regulacijskih kamnov in znakov in ostalih trasirnih znakov, ki se zdaj postavljajo v svrhu tlakovanja cestišča, naprave pespiti, ureditve cestne temelje in označbe regulacijskih črt na tem odseku ceste. Protj krivicem se bo postopalo po obsežnejših zakonskih predpisih.

— Gramoz ga je zasul. Z Jesenic so večeraj pripeljali v ljubljansko bolnišnico 32letnega hlapca Ivana Poločnika. Zaposlen je bil pri kopyanju gramozu, pa se je velik žlaz težkega kamena sprožil nanj in mu zlomil nogo. Obnem je Poločnik dobil hude poškodbe po vsem životu.

— Registrirne blagajne in pisalne stroje popravila strokovno in poceni Boris Sidmand, Ljubljana, Kolodvorska 11, telefon 2437.

— **Mestnemu načelnstvu.** Prejeli smo. Stanovnici pod Rožnikom in v njegovi okolici smo menda manjvredni ljudje, dasiravno plačujemo iste davščine in imamo iste dolžnosti, kakor vsi drugi. To smo že večkrat opazili, tako tudi ta teden, ko smetarja sploh nismo videli. Menda je preveč blatna cesta ali kaj. Prosimo mestno načelnstvo, da naredi red v tem oziru in naj po možnosti uredi tako, da se bodo smeti pobirale vsaj dvakrat tedensko, kar bi bilo tudi dosti bolj higienično, kakor pa če smeti gnijejo v stanovanju, kar je neznosno zlasti v vročih poletnih mesecih.

— **Še malo vlomilské kronike.** Zadnjič smo poročali o aretaciji nevarnega prijatelja tuje lastnine Antona Srčnika, ki je bil svoj čas prav tako kakor njegov večji kolega Skapin ključavničarski pomočnik. Ko so na njegovem stanovanju napravili hišno preiskavo, so našli še precejšno zalogo raznovrstne moške in ženske obleke, med drugim tudi lep krznen plašč. Na vprašanje, odkod se mu je nabralo toliko blaga, je Srčnik na policiji odgovarjal, da je obleko kupil v mestu od nekega neznanca. Ko so listi poročali o aretaciji, pa se je zglašila na policiji ga. Slava Campova, soproga odvetnika z Aleksandrove ceste, in izjavila, da so vlomilci nedavno obiskali njeno poletno hišico v Podgori pri Dolu. Krzneni plašč, ki so ga bili našli pri Srčniku, je spoznala za svojega, obenem pa je povedala, da je pri vtomu izgignil iz hiše tudi več ur in drugih dragocenosti, nekaj sprogrove obleke in še nekaj drugih drobnarij, da je bilo vse skupaj vredno blizu 10.000 Din. Srčnik je imel tudi dva pomagata, nekega Anžurja in Marinka, ki sta prav tako že aretirana. Dragocenosti, ki so jih bili odnesli Campovim, so vlomilci najbrže razprodali, vendar nočejo priznati, kje in komu.

— **Začetniški plesni tečaj za vse družabne plesce se vrši vsak ponedeljek ob 20. v plesnem zavodu »Jenka« v Kazini.** Novinci-dame in gospodje se še sprejemajo. Vsako nedeljo ob 16. popoldanski ples. Vsak torek in četrtek ob 20. nadaljevalna tečaja. Posebne ure in informacije vsak dan od 11.—13. in 15.—19. ure. Dijaški popust.

— **Zatekel se je mlad jazbečar,** rujava barve z belo liso pod vratom. Lasnik naj se zglaši na Karlovski cesti 6. v 11. r. k. i.

Iz Celja

— **Novi mojstri.** V novembru in decembru so napravili pri Okrožnem odboru obrtniških združenj v Celju mojstri: zpit sledeči kandidati in kandidatinje: Pek Mihael Šipek iz Smarjete pri Rimekih toplicah; mesarji Jakob Golež z Grobelnega, Rudolf Ferder iz Soštanja, Franc Svetel iz Celja, Jakob Zime iz Hrasnjaka, Ivan Verbič iz Celja, Franjo Kreča iz Celja, Alojz Zakošek iz Celja, Leopold Korošec iz Petrovč, Alojz Pungartnik iz Luč in Albina Zerko iz Trbovelj; krojači Ivan Jevšek iz Celja, Janko Božič iz Sevnice, Franc Ramsak iz Braslovč, Jože Perše iz Slovenjegrada, Stefan Kührar iz Sevnice, Jože Mihelčič iz Celja, Lovro Hriberšek iz Celja in Friderik Kuzman iz Nove cerkve, mizarji Miloš Kortnik iz Soštanja, Jože Urešek iz Soštanja, Viljem Majer iz Soštanja, Josip Zajber iz Kostjanice in Franc Preve z Radne pri Sevnici; kovači Dragotin Ceraj iz Podčetrka in Aleksander Konec iz Meže; čevljarji Franc Wilfing iz Rajhenburga, Jakob Ojsteršek iz Laškega in Rudolf Gajšek iz St. Jurija ob juž. žel.; izdelovalec keksov Josip Kirbiš iz Celja; klepar Avgust Štok iz Celja; pasar Anton Filipič iz Celja, brivec Ivan Barl iz Slovenjegrada in Maks Petretič iz Trbovelj; krojači ženskih in otroških oblek Helena Selšnikova iz Braslovč, Marija Uranjekova iz Celja, Franjo Pešec iz Celja, Marija Hermanova iz Zaleca in Marija Rojninkova iz Braslovč. Čestitamo!

— **Predavanje o berlinski olimpiadi** bo jutri ob 20. na Ljudskem vseučilišču v risalnice meščanske šole. Predaval bo naš radiofonski poročevalec na berlinski olimpiadi g. sodnik Carl Soukal iz Ljubljane. Podal bo splošen pregled in kritično oceno berlinske olimpiade s krasnimi originalnimi posnetki.

Maturantski plesni venček 16. jan. 1937. Narodni dom

— **Javna mestna knjižnica** je lanj izposodila 29.391 knjig in sicer 17.919 slovenskih in srbohrvatskih, 9.857 nemških in 1.615 znanstvenih. Poslovnih dni je bilo 244, obiskov pa 14.713.

— **Umrla je v pelek v celjski bolnišnici** v 81. letu starosti zasebnica ga. Neža Šmidlova iz Drešnjeje vasi. Pogreb bo danes ob 16. iz mrtvašnice na okoliškem pokopališču. Pokojni bodi ohranjen blag spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

— **Kino Unjon.** Danes ob 10. matineja. Danes ob 16.15, 18.30 in 20.45 in jutri ob 16.30 in 20.30 vefilmi »Hrepenenje« z Marleno Dietrichovo in zvočni tednik.

— **KINO METROPOL,** prinaša danes ob 16.15, 18.15 in 20.30 »OSAMLJENO SRCE« (AVE MARIJA). V glavni vlogi slavni tenor Benjaminigilij. — Ob 10.15 in 14. matineja »GAVRAN«. Jutri predstava s a m o ob 18.15 »OSAMLJENO SRCE« (AVE MARIJA).

Iz Maribora

— **Mariborska publicista.** V preteklem letu je izkazala mariborska publicista: dva dnevnika, 3 dvotednike, 3 tednike, 15 mesečnikov ter po 1 do mesecnik in četrtletnik.

— **24 milijonov Din v zrak.** V preteklem letu so popušili Mariborčani v zrak duhana, cigarete in cigar za 24.168.713.50 dinarjev. Za cigaretni papir je šlo 259.325 Din. Mariborčani imajo očitno najrajši cigarete »Dravac«, katerih so pokadili preko 40 milijonov komadov. Cigarete »Zeta« so pokadili okoli 13 milijonov komadov. Od duhanskih vrst je pri Mariborčanih najbolj v čiših dunavski duhan, katerega so pokadili 14.000 kg. dočim je bilo najmanj povpraševanja po trebinjčanu, ki so ga pokadili komaj dva kg. Posebno všeč so jim bile med cigarnimi vrstami »kratke domače«, katerih so popušili 160.000 komadov, dočim so »Flo de Havana« pokadili komaj 280 komadov. Vžgalice je bilo porabljenih v preteklem letu v Mariboru za 1.600.000 dinarjev. So pa med Mariborčani precej številni žvečilci tobaka, ki so pospravili za 1713 kg tobaknih klobas.

— **Radnjačke motnje.** Direkcija pošte in telegrafa je sporazumno z radijsko oddajno postajo v Ljubljani delegirala v Maribor ugovajata radijskega strokovnjaka v svrhu ugotavljanja radijskih motilcev. Da se iskanje pospeši, so vabljeni vsi radijski naročniki k sodelovanju na ta način, da pošljejo svoje nekatikovane prijave o opaženih motnjah na naslov Pošte Maribor I, radijski oddelak.

— **Ker je vlomil v sodniško stanovanje.** Mali kazenski senat je večeraj obsodil 22letnega brezposelnega čevljarkega pomočnika Franca Arnuša iz Rogoznice, ker je 13. avgusta vlomil v etanovanje sodnika dr. Mirka Kežarja in mu odnesel razne obleke, čevlje in drugo v skupni vrednosti okoli 7.000 dinarjev.

— **Za 24 milijonov »bože travece«** v zrak. V preteklem letu so mariborski kadilci spravili 24 milijonov dinarjev v dim. Od tobaknih vrst so največ pokadili dunavskega duhana in sicer za 14.116 kg. Sledijo: savski duhan 8.272 kg, zetski 318, neretvanski 118, trebinjski 2, »Amerikanca« za pipo 253 kg. Od cigarete so najbolj cenili cigarete »Dravac«, ki so jih pokadili 40.510.800 komadov. Sledijo: Zeta 15 milj, 769.110, Ibar 13.276.400, Morava 5.910.800, Neretva 880 tisoč 900, Mirjana 509.800, Drina 792.000, Vardar 463.800, Šumadija 43.660, Minjon 17.460, Strumica 7.980, Kosovo 4.560, Jadran 7.080, Karadjordje 2.450, Vardar 139.600. Od cigar pa so pokadili Mariborčani: brazilika 242.200, »kratka domača« 163.700, portorika 141.100, viržinka 68.200, kuba 104.500, operas 88.760, britanik 5.470, trubuk 11.380, regalitas 8.960, Perla de Kuba 401, flor de Havana 280, razen tega še 163.708 komadov raznih mešanih inozemskih cigarnih vrst.

— **Požarni alarm.** V noči na soboto je pričelo goret v skladišču stavbne tvrdke inž. Jelenc in Šlajmer. Vnela se je smola in so pričele goret stranske lezene stene. Mariborski gasilci so pribrežli na mesto požara, ki so ga po 20 minutnem gašenju pogasili.

— **Kulturne novice.** V Ljudski univerzi je jutri pričel biologski cikla, Predava univ. prof. dr. Zarnik iz Zagreba o temi kedaj in kako je nastalo življenje na zemlji. V torek predava isti predavatelj o temi: Vzroki spreminjanja živih bitij.

— **Priključitev Mariborskega otoka mestu.** Kakor znano, je spadal doslej Mariborski otok na področje kamniške občine. V teku je akcija, da se otok priključi Mariboru in bo o tem razpravljaj mestni svet na svoji seji v petek 15. t. m. Razen tega je na dnevnem redu seje tudi izprememba statuta Mestnih podjetij.

— **Vznamenju strelskih odlikovanj.** Odbor Strelske družine na Tezmem je na svoji zadnji seji imenoval ravnatelja »Splašne« g. Franjo Babiča zaradi izredne »akcionosti in zaslug za strelski pokret za ustanovnega člana. Lična diploma mu bo izročena na občnem zboru v soboto 16. t. m. Pri tej priliki bo delegat Strelskega okrožja odlikoval ustanovitelja družin mariborskega strelskega okrožja upravnik »Jutra« in »Večernika« g. Slavka Rejo s spominsko medaljo generala B. Putnikovića. Naš prvak in odbornik br. Sinič Ivan pa prejme kolajno najboljšega strelca za leto 1936.

— **Jadranska straža.** Naprošajo se cenjene dame, da si prisrkbijo narodne noše za svečan ples »Jadranske noče«. Nagradile se bodo tri narodne noše: 1. nagrada po žuriji, 2. nagrada po listkih, 3. nagrada po žrebu.

Iz življenja na deželi Iz Kranja

— **Podružnica Društva sv. Cirila in Metoda** ima svoj redni letni občni zbor 16. t. m. ob 18. v gimnaziji. Člani in prijatelji CMD vladno vabljeni.

— **Kino Narodni dom** prikazuje danes krasen dramski film »Imenovala se je Nana«, ki je režiran po slovitem Zollajevem romanu.

— **Z Jesenic** — Mlekarska zadruga Rateče-Planica na znanja, da dostavlja mleko edinole za svojo poslovalnico v Lampetovi ulici 3, na Jesenicah ter nima z g. Princičem nikakih poslovnih stikov več.

— **Jesenice.** Zvočni kino Radio predvaja danes ob 15. in 20. vefilmi »Sužnji pohlepa po denarju«.

Iz Trbovelj

— **Lep koncertni večer** priredijo danes nedeljo ob 20. ljubljanski konzervatoristi v Sokolskem domu. Spored obsega solistično, komorno in orkestralno glasbo.

Iz Ptuja

— **Revizija volilnih imenikov** se vrši zdaj v januarju. Pri tej priliki se vpišejo v volilni imenik vse osebe, k imajo v občini volilno pravico, a še niso vpisane, in se črtajo one, ki so izgubile to pravico. Da bo revizija volilnih imenikov natančna in da se olajša zadevno poslovanje, naj se vse osebe, ki imajo volilno pravico v veaj občini Ptuj, prepričajo, ali so v volilnem imeniku vpisane. Vse nadaljnje informacije se dobijo tudi na magistratu pri tajniku najkasneje do 25. t. m.

— **Lanski tajski promet** v mestu Ptuj je nasproti letu 1935, znatno narasel. Iz statistike je posneli, da je poselilo Ptuj v letu 1936, 2285 tujevc. nočnine pa so znašale 10.014. Od teh je bilo inozemcev 706 s 6705 nočninami, (tuzemcev pa 1.579 s 3.249 nočninami). Glavni kontingent tujskega prometa so dale Avetrija 453, Cehoslovaška 59, Italija 39, Madžarska 34 in Nemčija 86. Ostali pa so iz Bolgarije, Poljske, Švice, Anglije, Francije, Bolgarske, Holandije in Rumunije. V letu 1935, je znašal tujski promet v Ptuj 2.103 oseb z 8.512 nočninami. Da se je tujski promet v letu 1936, v mestu Ptuj tako dvignil, gre zasluga v prvi vrsti aginemu Otepševalnemu in tujsko-prometnemu društvu v Ptuj.

— **Trgovski ples** se bo vršil ob priliki 50-letnice pomočniškega zbora 1. februarja zvečer v vseh prostorih Društvenega doma.

— **Zvišane cestne doliade.** Na seji sreskega cestnega odbora 7. t. m. se je sklenilo, da se bo v pokriju primanjkljaja za proračunsko leto 1937/38, pobirala 18odstotna doliada na vse državne neposredne davke. Cestna doliada je nasproti lansnemu letu zvišana za 8%, kar je za današnje gospodarske razmere precejšnja nova obremenitev.

— **RIBNICA.** Sokolski kino predvaja danes ob 15.15 in 20. urj film »Dolarski princ. Za dodatek nov Paramountov zvočni tednik. SEVNICA. Zvočni kino predvaja danes veseli film »Zene stajkajo« in običajne dodatke.

— **ZIDANI MOST.** Železničarji v Zidanem mostu ne spimo, temveč delamo in po svoje skrbimo za zabavo naših ljudi. Med poslednje dogočke moramo vsekakor šteti »Silvestrovo Sokolac«. Že zgodaj pred pričetkom se je zbralo polno občinstva v sokolski dvorani. Sokolska dvorana je bila prepolna, da bo v novem letu treba resno misliti na povečanje. Vabil je pester in bogat spored. Pri dobrem cvičku in postrežbi se je pričelo najprej na odru, nato v dvorani. Igra »Nezakonsko dete«, polna komičnih prizorov, je vžgala tako, da so se gledalci nasmejali do solz. Igro so predvajali iz prijaznosti člani »Dramskega studiac. Zatem cirкус: nastop direktorja, plesni balerin, Absjincev, gimnastika boks, vse tako prirodno in sijajno izvedeno, da je cirкус žel za svoja izvajanja vsesplošno priznanje. Zabava, kakor je že dolgo ni bilo in kakršne si Zidanmoščani večkrat želimo. Sokolsko društvo sklicuje za 24. t. m. ob 16. urbi občni zbor. Društveni funkcionarji se pripravljajo s sestavo čim izbrpnejših poročil.

Drevi nastopi v ljubljanski operi v vlogi Hannerl (Berthejeve spvoigre »Pri treh mladenkah«) pevka ga. Marica Lubejeva, dolgoletna članica zagrebške opere, ki si je pridobila tudi v Ljubljani že mnogo simpatij.

Napredek našega inženjerja v Ameriki

Prav simpatičen članek o našem rojaku inž. Ladku Alojziju Drašlerju je prinesla »Ameriška Domovina«, ki izhaja v Clevelandu, v decembriški številki 283. Članek navaja:

Zaradi svoje pridnosti in izjemne zmožnosti je guverner Davey imenoval za državnega inženirja našega rojaka Mr. Louisa Drašlerja, ki je vodja vseh državnih del v okrajih Cuyahogi, Lakeu in Geauzi in mu bo najbrže v kratkem dodeljen še okraj Lorain. Pri zadnjih predsedniških volitvah je bil Mr. Drašler načelnik narodnega odbora demokratske stranke za slovensko sekcijo za vse Zedinjene države. Te dni je dobil uradno povabilo, da prisostvuje inauguraciji predsednika Roosevelta v Washingtonu.

Inž. Drašler je sin uglednega posestnika in narodnega delavca Franceta Drašlerja iz Borovnice. Studiral je na II. gimnaziji v Ljubljani in odšel I. 1916. v Ameriko, kjer je tudi nadaljeval študije. Iskreno se veselimo njegovega uspeha in mu čestitamo k imenovanju.

MALISNICE
V Dretovo trgovino pridejo trije otroci. »Prosim za dinar malisnic« reče prvi Stari Dreta privleče iz kota lestvo in vzame z vrha omare težko škaflo, polno okusnih malisnic. Potem vzame spet škaflo zleze na lestvo, položi škaflo na omaro, zleze spet nazaj na tla in stopi za mizo: »No, kaj boš pa ti?« vpraša drugega. »Za dinar malisnic« se oglasi malček. Stari Dreta se popraska za ušesom in gre spet po škaflo. Pri tretjem pa je previdnejši in ga takoj vpraša: »Ali hočeš tudi ti za dinar malisnic?« »Ne!« odvrne mali otrok. Gospod Dreta nese spet škaflo pod strop in se vrne: »No, pa povej, kaj bi rad imel?« vpraša tretjega. »Za petdeset par malisnic, gospod, od vrne doček.

Kraljestvo mode

Nevesta v belem

Naj bodo kakršnikoli pomisleki praktičnega ali »finančnega« značaja zoper belo nevestino obleko — moda se ne zmenja zanj in nevesto v belem zopet močno forsira. Ni čuda: saj nudi slikovita bela obleka s pajčolanom in morebitno vlečko tolikanj možnosti modni fantaziji, da predstavlja pravo izkušnjo za vsakega modnega stvaritelja.

Pravijo tudi, da so leta najhujše gospodarske krize že v zatonu — vsaj drugod po svetu — da torej staršem ni več tako hudo malo globlje poseči v žep in nabaviti nevesti poleg drugih še belo poročno obleko, ki jo bo pozneje mlada žena vedno lahko uporabila kakor plesno ali večerno — z majhnimi izpremembami, seveda. In končno, po vsej verjetnosti se poročimo samo enkrat v življenju, zakaj bi torej edinstvene slavnosti tega dneva ne podčrtali še s svečanemu razpoloženju najboljšo ustrezajočo obleko? To pa je nedvomno bela nevestina obleka s pajčolanom, ki slikovito simbolizira misterij mlade žene.

V tem predpustu, ki mu je po kolektarju tako kratko odmerjen čas, je moda pohitela z novimi poročnimi oblekami. Najnovejši modeli so dolgi, spredaj ozki in se tesno oprijeajo postavu. Toda že v profilu se vidi takšne obleke povsem izpremenjene. Vlečka in pa vstavljena moderna širina hrbtne dela ji dajejo nekaj starinsko dostojanstvenega, kar še podčrta dolg, valujoč pajčolan iz tila ali svilene gaze. Vse te obleke imajo seveda dolge rokave in so zapete visoko ob vratu. Sicer so izdelane kolikor mogoče gladko in učinkujejo predvsem po dolgi, valoviti liniji in lepem tviru. Za poročno obleko pa izbira letos moda predvsem voljna, mehka tvoriva, ki se lepo oprime telesa in tudi padejo v mehkih in težkih gubah. Torej: saten, krep, klotek, siré in slično.

Poglavje zase tvorijo poročna pokrivala. Močno se razlikujejo med seboj in nešteto je variacij od tradicionalnega venčka pa do čepice iz srebrne bleščeče ali srednjeveško upognjene pokrivala iz svile. Posebno priljubljene so zavite proge iz blaga obleke, ki z njimi namesto z vencem pritrjeno pajčolan in celo diadem iz svile ali srebrnega laméja se nosijo.

Pa preidimo k oblekam, ki smo vam jih skicirali po najnovejših vzorcih letošnje mode:

Tu je predvsem bela poročna obleka iz klotéja, ki učinkuje v svoji rafinirani enostavnosti zares dostojanstveno. Ta

spredaj popolnoma gladka obleka ima že ob straneh v krilo vstavljene gube, ki se zadaj močno razširijo in podaljšajo krilo v vlečko. Pas tvori široka, dvojno zavita proga iz tvoriva obleke. Ob drapiranem izrezu je pritrjen širok oranžnega ali belega cvetja. Iz istega cvetja je spleten ljubek, okrogel venček, ki je na njem pritrjen dolgi pajčolan, ki tudi spredaj v zvončastih gubah zastira obraz (1. skica).

Koliko važnosti polaga moda tudi pri poročnih oblekah zlasti na hrbtni del, vidimo pri naslednjem modelu. Ta obleka je zapeta zadaj in ima pod pasom nekakšno imitacijo malega krilca, odkoder v zaokroženih šivih izhajajo gube, ki zadaj razširijo in podaljšajo krilo (2. skica).

Posebno za majhne postavice so bolj primerne poročne obleke brez vlečke, ki seveda učinkujejo mnogo bolj skromno in torej našim razmeram boljše ustrezajo. Tu je poročna obleka s prekrižano drapiranim vratnim izrezom in prav tako drapiranim životom. Mladostnost te neveste še poudarita dva šopka cvetja, ki ob vsaki strani namesto venca krasita priveski (3. skica).

Obleka iz bleščečega satena je ukrojena v starinskem slogu. To opažamo zlasti pri rokavih, ki so zgoraj še močno nabrani, a se že nad kolencem zožijo. Vratni izrez ima konicasto vstavljen vložek, ki ga zaključijo pokončen, zvončasto nabran volanček — tudi po starinskem vzorcu. Sicer se obleka tesno oprime života in šele spodaj razširi v bogate gube. Tudi originalno pokrivalo nas močno spominja na srednjeveške vzorce (zadnja skica).

Bleščeča moda

Ko gledamo vse te obleke iz srebrnega ali zlatega laméja, te male, bleščeče jopice, z zlatom posite bolere, smokinge iz bleščeče, lesketajoče se ovrtnike, pasove in rokave, se nam dozdeva, da nikdar še moda ni tako zelo ljubila bleščečega okrasja, kakor ravno letos. Celo klobuki, torbice in ovrtnice rube so letos posite z bleščečo ali malimi biseri in ne mine dan, da si ne bi moda izmislila še kaj bolj originalnega iz bleščečega tvoriva. Vse te malenkosti nenavadno poživijo temne zimate obleke in če ste potrpežljivi in imate kaj okusa, jih lahko izdelate same doma. Tudi najbolj skromen, majhen ovrtnik, pošit z biseri ali bleščico, bo

prijetno poživil vašo staro svilenko obleko. Poskusite!

Naša skica vam kaže nekaj vzorcev »bleščeče« mode. Tu je predvsem majhen bolero, ki ga lahko nosite k vsaki večerni ali gladki popoldanski obleki. Vedno vam pride prav tudi okrogel ovrtnik iz tila, ves okrašen z motivi iz bleščice. Jako zanimivi so tudi bleščiči rokavi na temni jopici vsakega popoldanskega ali večernega kostuma.

Zdravniška posvetovalnica

Janko: V razmerah, ki mi jih opisujete, je zdravljenje vaše bolezni, kar spada več ali manj v roke specialista, odnosno bolnice precej nerodna zadeva. Po mojem mnenju bi bila najboljša rešitev sledeča: Posvetujte se s kakim specialistom za te bolezni, ki naj v primerih obliki in na primeren način da vašemu domačemu zdravniku točna navodila glede zdravljenja. Mislim, da se bo ta stvar pri obojestranskem sporazumu, dala prav ugodno rešiti tako, da bo za vaše zdravje, kar najpovojneje. Vse drugo, glede ponovne preiskave krvi, vrste injekcij i.t.d. uređite istim potom. Opozorjam pa vas, da se točno držite navodil zdravnika, zlasti glede ponovitve posameznih kur. Nepopolno zdravljenje ima lahko zelo težke posledice.

Urška E.: Mislim, da ste lahko pomirjena. Kajti kožna bolezen, ki jo opisujete, ni prav v nobeni zvezi s kako notranjo boleznijo. Na daljavo ne morem presoditi, dali je kožna bolezen povzročena po glivcah, ali je tu posredi kak drug vzrok. Odsvetujem vam pa, da bi obolelo mesto umivali z vodo. Ravno tako ne bodo pomagala v vašem slučaju mazila, ki jih omenjate. Pojdite raje ob priliki k zdravniku, ki vam bo predpisal zdravilo i proti tej kožni bolezni, i proti ozeblinam. Receptov namreč na tem mestu ne prinašamo. Kot domače sredstvo proti ozeblinam priporočajo izmenične mrzle in tople kopeli nog.

Zagreb: Zdravljenje kapavice spada absolutno v roke zdravnika, odnosno vsaj pod kontrolo zdravnika. Vsi tedi tega je nemogoče, da bi se zdravili sami, ker ne morete presoditi, dali ste že ozdravljeni, ali ne. Vi, ne samo, da si lahko poslabšate stanje, lahko tudi okužite druge. Razumem vas, da ste nestrpni. Toda zaenkrat je treba samo počakati in se točno držati navodil zdravnika. Ako ste siromašni, se lahko zdravite brezplačno v tozadnjih ambulancah. Oddaljenost od zdravnika in pomanjkanje denarja vas ne sme zavesti do tega, dali bi mogoče zdravljenje predčasno prekinili.

Materinstvo B. G. e.: V slučaju, da ostanе zakon brez otrok, sta lahko kriva tako mož, kot žena in se morata eventualni zdravniški preiskavi torej podvrediti oba. Iz vaših težav, ki mi jih opisujete, bi sklepal, da imate kako vnetje okoli maternice, kar bi lahko bilo vzrok, da ne zanosite. Vprašujete za svet, dali naj greste k zdravniku? Mislim, da bi bilo umestno. Ob tej priliki se lahko še natančneje pogovorite o tej zadevi, kot je to mogoče meni, ki vam morem svetovati samo na daljavo.

J. S. Lj.: Priporočal vam bi uporabo žveplenege mila in pa uživanje kvasa. Sicer si pa ne delajte prevelikih skrbi, ker točasoma samo preide.

F. J.: Omenjeni preparati so za nastanek popolnoma žil brespomembni. Običajni znaki popolnjenja žil so vrtoglavica, hitro bitje srca, povečana množina seča, nesplošnost in se ravnanje predvsem po tem, kateri od organov je napaden. Krvni pritisk je lahko povečan, lahko pa je tudi zmanjšan, odnosno normalen. Priporočila se hrana, ki naj vsebuje čim manj mesa, in ki naj se vživa v malih obrokih. Ravnotako se je izogibati alkohola in nikotina. Od zdravil pridejo v poštev ona, ki vsebujejo jod. Iz istega razloga priporočajo čebulo in česen, ki imata mnogo joda. Poleg tega skrbite za redno odvajanje in primerno telesno gibanje.

ŠAH

Za danes napovedana seja širšega poslovnega odbora J. S. saveza v Zagrebu je radi obolenosti predsednika g. St. Čirića priložena za nedolgočas.

Božični turnir v Hastingsu je bil v sredo zaključen. Končno stanje je: I. dr. Aljehin 8 (iz 9), II. Fine 7½, III. Eliskases 5½, IV.—V. Feigin in dr. Vidmar 4½; slede Tylor in Winter 3½, Koltanowski 3, Menčikova in Thomas 2½. Turnir je dal izredno napeto borbo za prvo mesto. Fine je dobil zaporedoma prvih 7 partij, dr. Aljehin je med tem oddal samo en remis, z Eliskasesom. V 8. kolu pa je dr. Aljehin z zmago nad Fineom odločil turnir v svojo korist. V zadnjem kolu so obema konkurentoma potem še malo popustili živci: dr. Aljehin je mesto pričakovane zmage komaj rešil proti Koltanowskemu remis in tudi Fine se je moral boriti z dr. Vidmarjem za pol točke. — Dr. Aljehin pa je vsakokrat zabeležil zopet sijajen uspeh, ki spominja na njegove najboljše čase. Izgleda, da si je končno vendarle opomogel od depresije, ki se ga je držala vse od nesrečnega matcha z dr. Euwejem. Rezultat iz Hastingsa, kakor tudi odlična kvaliteta njegovih partij mu dajejo zopet zelo dobre šanse za revanšni match z dr. Euwejem, ki se bo vršil letos jeseni. Tudi Fine se je seveda zelo dobro odrezal, čeravno se mu je izmuznila že skoro sigurna zmaga. Za izredne zmoglosti 23 letnega Američana govori dejstvo, da je od lanske zmage v Hastingsu naprej izgubil skupno samo 2 partiji ter na vseh mednarodnih turnirjih, ki se jih je udeležil, zasedel prva mesta. Dr. Aljehin in Fine sta z izredno visokim dosegom procentom in veliko razliko točk, ki ju loči od ostalih udeležencev, v Hastingsu vsakokrat dala občutiti, da tvorita razred zase. Na 3. mesto se je plasiral avstrijski prvak Eliskases. Po nesrečnem startu — izgubil je remis-pozicijo s Fineom — se je čisto dobro popravil in dosegel mesto, ki približno odgovarja njegovim moči. Naš vemojster dr. Vidmar se je skupno s Feiginom tudi še plasiral v zgornjo polovico tabele. Da pa menda ni bil v najboljši formi dokazuje dejstvo, da je kljub mesani sestavi turnirja dosegel samo 50 odst. točk. Feigin se kot novinec na mednarodnih turnirjih kljub častnemu mestu ni posebno dobro uveljavil. Mnogo točk si je namreč nabral z izrazito srečo. Izmed Angležev sta se Tylor in Winter tokrat dokaj dobro držala, slednji je imel še celo precej smole. Belgijec Koltanowski je vskočil v zadnjem trenutku v turnir za Angleža Reynoldsa. V rezervnih mojstrskih turnirjih v Hastingsu je že ponovno zasedel prvo mesto, v neprimerno močnejšem prvem pa se je moral zadovoljiti z zelo skromno tretjino točk. Gdč. Menčikova in Thomas sta ostala pod tretjino na zadnjem mestu. Menčikova pa je bila marsikomu le tri oreh; tudi Eliskasesu, dr. Vidmarju in Feiginu je odvzela po pol točke.

Ena najzanimivejših partij turnirja je sledeča Fine-ova zmaga iz 6. kola.

NIMCOVIČEVA OBRAMBA

Beli: Feigin	Črni: Fine
1. d2—d4	Sg8—f6
2. c2—c4	e7—e6
3. Sb1—c3	Lf8—b4
4. Dd1—c2	d7—d5

Fine se zadnje čase vedno z velikim uspehom poslužuje zopet te stare poteze v Nimcovičevi obrambi »švicarska varianta« Sc6 mo čividno ne ugaja.

Drugo zelo običajno nadaljevanje je, kar kono znano, 5) cd5:

5.	Lb4 : c3+

6. Dc2 : c3
7. Dc3—c2
Vse doslej je iz številnih mojstrskih partij dobro znano.
Sb8—c6
Mesto tega igrajo tukaj tudi c7—c5. Po izkušnjah te partije bo treba smatrati najbrž c5 celo za boljše nadaljevanje.
8. e2—c3
Tako je igral dr. Vidmar proti dr. Aljehinu I. 1930 v San Remu. Radi neugodnega izida partije so teoretiki potem nepravilno proglasili 8) Sf3 kot boljše potezo za belega. Feigin pa se očividno drži dobro pripravljenih analiz in se zato spušča v sledeče divje komplikacije.
e6—e5
9. e4 : d5!
Poteza ni ravno nova, toda mojstri so se ji v turnirski igri doslej vedno izogibali, ker vodi do prav nepregledne, izredno divje igre.
Dd8 : d5
Dd5—a5+
Kakor prejšnja poteza črnega je seveda tudi ta izsiljena, ker visi Sc4
11. b2—b4
Zopet edino »Divjstva« se pričenujo.
12. Dc2 : e4!
Tudi beli nima izbire. Po 12) ab4: bi seveda črni igral Dal: in Dc4. ne bi bilo več možno, ker bi Lc1 obvsel. Sedaj pa ima črni na razpolago nevaren dvojni šah, ki osvoo kvaliteto
Sb4—c2+
13. Ke1—c2
Slabše je očividno 13) Kd1. Sa1 : z grožnjo Dd4+.
Da5—e1+
14. Ke2—f3
Kralj mora na eksponirano mesto 14) Kd3 bi nevarnost še najbrž povečalo, ker bi imela črna dama možnost šahov na fl. d1 in eventualno bl.
Se2 : a1
15. Lc1—b2

Beli je torej žrtvoval kvaliteto in kmets ter še povrh eksponiral svojega kralja. Kljub temu pa je pozicija najbrž za belega dobljena. Direktnega napada na belega kralja za enkrat ni videti. nasprotno pa celo črni kralj stoji nesigurno ogroženo ga dva bela lovca in dama. Povrh ob še bel vedno grozil osvooiti skakač: a1. Iz tega vzroka sedaj beli bi hotel igrati 15) Dc5+; da dama varuje polje c2.
Lc8—e6!
Na videz je to napaka v resnici pa najboljša taktična šansa za črnega. Če bi bil namreč črni tu rohiral, bi se izpostavil silnemu napadu, na pr.: 0—0, 16) Kg3, Kh8, 17) Sf3, Dh1., 18) Sg5, f5, 19) Dc5+ z grožnjama Sf7+ in d5
0—0!
To žrtve figure je moral seveda črni že pri prejšnji potezi točno preračunati, saj bi bilo sedaj na potezo z lovцем sledilo 17) Dc5+ ter Lal.:
17) d5 : e6
17 : e6
Smisel žrtve je bil torej, da je črni odprl svojim trdnjavam f-linijo za napad na kralja.
18. Kf3—g4?
Vse doslej je igral beli dobro šele ta poteza omogoči črnemu odločilni napad. Pravilno je bilo, kakor je dr. Aljehin pokazal, 18) Kg3. Na Thf8 igra potem beli 19) Le5: (da zaščiti polje t6). Df2+ : 20) Kh3 in mora s svojo materialno premočjo preji ali slej zmagati. Slabo pa bi bilo tudi 18) Le6+?; ker bi pozneje črni s Td6 lahko dobil trcipo za napad. Na igrano potezo je pripravil Fine krasno kombinacijo:
Del : f2!!
Žrtvuje še eno figuro za neubranljiv matni napad. Beli bo imel sedaj materialno ogromno premoč: 3 lahke figure za trdnjavo.
19. Lb2 : a1
Ni šlo 19) Sh3, h5+; 20) Kg5, Df6 mat.
h7—h5+
20. Kg4—h3
Na 20) Kg5 pride seveda Df6 mat.
g7—g5
Proti grožnji g5—g4+ beli nima več leka.
21. Lc4 : e6+
Kc8—b8
22. Sg1—f3
Ali 22) g3, g4+, 23) Kh4, Df6 mat. Na 22) g4 izgubi beli damo: hg4+ ter Th4+.
22.
g5—g4+
23. Le6 : g4
h5 : g4+
24. Kh3 : g4
Df2 : g2+
25. Kg4—f5
Th8—h5+
Dobro je seveda že tudi Dh1., toda črni ima sedaj že možnost, da forsira mat.
26. Kf5—f6
Td8—f8+
27. Kf6—e6
Dg2—g8+
beli se vda, saj sledi v naslednji potezi vsakokrat Df7 mat.
Vasja Pir.

Cvetko Golár:

Premeteni Marko

»Ali tak je? Pa vendar — pobožen mož, skrben, — seveda, svoje slabosti ima.«

»In kake slabosti ima! Okradel bi te stari Jeremija, do golega bi te ssel, ako mu daš priliko. Dobro ga poznam. — Še tale kozarec!«

Sunkoma ga je izlil v grlo in se potem globoko oddihaval. S topimi očmi se je zagledal v dekleta, ki so plesala po izbi. Resno so se držale in se tesno naslanjale na fante, včasih jim je zablisnilo v očeh, in radost je dahnila na kipeča lica. Pri peči je sedel godec, Jerin Jaka, in vlek harmoniko, a se mu je poznalo, da ni vajen instrumenta.

»Na, tu imaš«, je zavpil nad njim korenjaški fant in mu vrgeł groš.

»Ureži hitro polko, pokaži se, da znaš še bolje ko Bostonov Miklavž!«

»Le ne dolgočasni, sicer gremo po Matetovega Gašperja!«

Godec je potegnil meh in poskočne viže so se razlegle po izbi. Fantje so se razmajali in se hitreje zasukali z razgretimi plesalkami, ki so hitro sople in si brisale potne obraze.

»Micka, trdno drži Toneta, da ga ne izgubiš«, je zaklical Matiček pegasti deklini, ki je vlačila s seboj pjanega fanta.

»Nikar jih ne ogovaraj! Lehko nastane prepir, hribovci ne poznajo šale«. Marko je prižgal cigaro in jo ponudil tudi Matičku. »Prižgi, da bodo videli, da znaš kaditi. Sedaj že moraš, ko si

ženin. Povej mi no, kako je bilo na Limbarski gori!«

»Še mislim nerad na to! Uh, taka žens, pa me nihče ni povabil v hišo, kjer so točili. O, bilo je dosti ljudstva, pa malo deklet. Na tešče sem hodil z Jeremijo, pa se ni spomnil skopuh, da bi mi dal kapljo vina.«

»Slabo govoriš o Lucijinem očetu. Ali je nimaš nič rad?«

»Premalo jo poznam, zato mi ni posebno do nje. Previsoka je, tako se nosi, kakor bi bila vsa vas njena. Kar zdi se mi, da me ne mara, ne privoči mi lepe besede. Vidva sta bolj znana, saj pravili so tako. O, pa bo že drugačna, saj znam ure navijati! Ha ha! Še tale kozarec izpijem!«

»Le izpij, saj ga še nisva skupaj! Luciji na zdravje in tistemu, ki bo njen ženin!«

»Pa dajva, že dolgo ga nisem! E, e, Lucija, vrag z njo!«

Matičku se je zatikal jesik in oči so se mu zapirale. Krčma se je izpraznila, le gost dim se je valil pod stropom, da več ni vedel, kje sedi. Z motnimi očmi je pijano gledal okoli sebe, potegnji je klobuk z glave ter se zvrnil po klopi.

Ti samo leži, če si zaspan. In sunkno deni pod glavo! O, saj to ni nič, Matiček, nič se ne boj!«

Mrak se je delal, v izbi se je hitro stemnilo, da ni bilo videti drugega razen kozarcev na mizi. Od zunaj se je

razlegalo fantovsko petje, ki se je počasi oddaljevalo.

»Pa zares ne vem, kaj misli stari Jeremija. — Ne dom se, bo že kako. Hudiča, kar zaspaš bom, kaj mi mar!«

»Matiček le zaspi, kaj bi se bal, Marijo pojdem jaz zvonit namesto tebe, bodi brez skrbi! O, kdaj sem že zvonil, v zvoniku sem pritkaval, ko si ti pasel ovce gori v hribih!«

»Ali boš res?« Kar malo požvenkljaj, saj je vseeno!«

»Kje imaš ključ od cerkve, daj mi ga! Saj si ga imel prej v rokah —«

»O, ti pošast, kje pa je ključ — Glej no, kam sem ga dejal! Za srajco, o ti neroda! Vzeml ga, i, kje pa si, le brž! Malo me primi, glej vraga, oh, oh —«

»Matiček, ali ti je slabo? — Kar v zd se obrni! Že grem, le pozdravi se, brž pridem nazaj!«

»Ali slišiš — že zvonil na Suhu, za hlevi steci, saj ni treba, da bi te vsak videl!«

Marko je hitel v cerkev. Radost je zarajala v njegovem srcu, poskočil je, zavihel klobuk in najrajši bi bil zaviskal, steno bi zaviskal, da bi ga stisnala Lucija tam v drugi vasi, kjer zdajle gotovo misli nanj. Že so peli zvonovi na oltar po cerkvenih pobožno in pohlevno večerno molitev, ko je stopil Marko v cerkev. Zaprl je za seboj težke duri in prijel za vrvi, ki je visela od velikega zvona. Potegnji je, v zvoniku se je zamajalo in zadonelo.

»Le veselo, le veselo, zdaj gre za velike stvari, je mislil in močno zasovnil. Ko da je bilo veselje od njega in v zvonik, so peli zvonovi jasno in čisto, kakor bi stisnili zvono. Velikostna ge-

sem je lila iz njih in se razlegala po vasi in telka čez njive in travnike. Marko se je zdelo, da so se angelci, razposajeni in razigrani, objeli in razvrstili okoli in okoli zvona. Nekaj jih je zlezlo celo v veliki zvon, in so se gugalji in zibali in peli rajsko pesem. V belih haljicah so vriskali in skakali na donečih glasovih skozi line, da zlete po beli cesti naravnost k Luciji in ji oznanijo lepo novico.

»Le veselo, veselo«, se je smehljaj Marko.

»Pomagajte, angelci in svetniki! Stoj mi na strani, sveti Marko, moj patron, ne zapusti me, sveta Lucija! Tvoje ime nosi moje dekle, zato nama pomagaj! Še nočaj se bo odločilo, ko bom govoril veliko besedo. Saj si moj prijatelj, sveti Janez gori v velikem oltarju, o, mnogokrat sem zvonil tebi v čast, zato mi odpusti moje delo, spreglej, ako ti ne bo po volji! Tudi ti mi ne zameri, sveta Ana, ki kraljuješ v stranskem oltarju, in ti me milostno poglej, sveta Katarina, ki si stopila v desni oltar!«

In Marko je zvonil z velikim zvonom, in ko ga je ustavil, je prijel drugo vrvi in potegnji za srednji zvon. Zazvenelo je še bolj veselo in čisto, kakor bi se zasmajale svete device.

»Le naprej, glasno in lepo, gotovo posluša Lucija, in njeno srce je polno radosti, in molj za najino srečo. Poj, zvonček, oznanjaj veliko veselje, ki se nama mora izpolniti!«

Ko so odzpel zvonovi, je stopil naprej v cerkev in šel pred veliki oltar. Priponil je koleno, z glavo se je priklonil in potem je odprl duri in zamahnil

jo. Tam je odprl dolgo omaro, prislonjeno k steni, in je vzel iz srednjega predala najlepši mašni plašč, v katerega je bil vsit zlat kelih na hrbtu, ter si ga oblekel.

»Oj, da me vidi župnik, to bi me pogledal in mi zagrozil z debelim prstom! Ali saj ne izve, saj mora ostati skrito, kar se bo zgodilo nočaj. Kar vidim njegove velike obrvi in hude oči!«

Vzravnal se je in pogledal po prsih, stopil je bliže k rumeni lučki, plavajoči na olju.

»Saj se mi poda, saj sem tak kakor mladi gospod kaplan, kadar se priklanja pred oltarjem. Ali vendar ne delam prava, in mogoče je celo greh, pa saj gre za Lucijo! Lej, skoraj bi bil pozabil!«

Segel je v suknjo in potegnji iz žepa sivo čestitljivo brado, kakor jo slikajo po cerkvah Bogu očetu, in si jo obesil okoli obraza, da se mu je zgrinjala po prsih. Vzel je v roke debele, v usnje vezane mašne bukve,

»Oj, da bi se dobro izteklo! Moli, Lucija, zdaj gre zate! Cui, kako mi bije srce, ne vem, kaj bi dal, da je že vse opravljeno!«

Zapustil je zakristijo in se zopet pripognil pred tabernakljem, ki ga je obvela večna luč

»Sveti Janez ne bodo hud, ako sem si izposodil plašč našega gospoda, ki je tvoj služabnik. Saj ti je gotovo znano, da ne morem dobiti Lucije za svojo nevesto.«

Poslovil se je od cerkvenega gospodarja in njegovih prijateljev ter zaklenil duri za seboj.

(Dalje prihodnje nedelje)

Zimske bolezni

Medicinska in koledarska zima — Nedostajanje ultravioletnih žarkov

Marsikateri bolezni dosežejo v zimskem času svoj višek, in to je umljivo. Vzroki za to so delno posledice narave, n. pr. v spremembah našega življenjskega načina v hladni letni dobi in v čistem bivanju ljudem

v zaprtih prostorih, kar olajšuje okužitev. Večših so zimske vplive in vplive mraza istovetili. Zima zmernege pasu je bila vedno »mrzli letni čas«. Toda danes vemo, da je zima nekaj več, da pomeni popolno spremembo meteoroloških in klimatoloških vrednosti, počenši od zračne vlage do vetrovnih smeri, električnega stanja v zraku in žarlnih pojavov. Zima je pri nas, posebno v nižinah letni čas, ko je

najmanj ultravioletne svetlobe.

Medicinska zima se ne krije popolnoma s koledarsko zimo. Zima, kakor jo čutimo ljudje, traja nekako od sredine novembra do sredine februarja. Glede hrane se poznozimski čas odlikuje pred vsem po pomanjkanju vitaminov v nasprotju s preobilico teh snovi v poletnem času. Že dolgo vemo, da mraz na

živalsko zimsko spanje nima posebnega vpliva. Pred kratkim so zanimivi poskusi pokazali, da je mogoče z antirahitičnim vitaminom preprečiti zimsko spanje. Zimsko spanje bi bilo tedaj delno v zvezi s pomanjkanjem ultravioletnih

žarkov, ki so, kakor znano, graditelji tega vitamina.

Med tipične zimske bolezni spadajo poleg ozebin, opeklin zavojito zimskega sonca in plinmah in snežne slepote pred vsem prehladne bolezni, nahodi, vnetja v vratu, bronhialni katarji, pljučnice, hripa, vsakovrstni revmatizem, trganje v kolkih, vnetja žilcev, nevralgije, katarji v mehuru, vnetja v obistih. V januarju do aprila dosežejo te

bolezni svoj višek. Dolgoletna opazovanja uče, da imajo tudi druge bolezni svoj zimski višek. Napadi nahuhe, ki pričnejo v novembru napredovati, pojenjujejo s koncem februarja. Davica in škrlatinka razsajata najbolj

od decembra do marca, epidemično vnetje možganskih mren opazuje najbolj od sredine januarja do konca aprila. Norice in ospice dajejo isto tako prednost mrzlemu letnemu času.

Rahitis ima svoj višek od začetka februarja do konca aprila, kar je po tem, kar smo rekli prej, zelo umljivo. Angine, ki pričnejo naraščati že ob koncu novembra, se držijo na neveselem višku skoraj do konca aprila.

Ta spoznanja so zelo zanimiva, imajo pa praktičen pomen.

Po takšnih spoznanjih je mogoče usmeriti zdravljenje in obrambo zoper »sezonske bolezni«.

Polja Negri kot gospa Bovaryjeva

Polja Negri nekoliko let ni nastopala v filmu. Do prvih poskusov z zvočnim filmom je bila skeptična in se mu je hotela posvetiti šele tedaj, ko bi postala reprodukcija naravna. Ko se ji je videlo, da je zvočni film to stopnjo dosegel, je stopila iz rezerve in že s svojim prvim filmom te vrste, z »Mazurko« je imela velik uspeh, ki ga je čakala tudi s svojim drugim zvočnim filmom »Sanghajski ekspres«.

Sedaj so jo povabili, da bi prevzela glavno vlogo v novi dramatisaciji Flaubertove »Gospa Bovaryjeva«. Ta roman je pariški dramatik Gaston Baty predelal za oder in ta priredba je imela v pretekli jeseni velik uspeh v Parizu. Že tedaj je kritika poudarjala, da bi bila stvar v obliki zvočnega filma še učinkovitejša. Režiser Gerhart Lambert je potem ustvaril scenarij za »Gospo Bovaryjevo« in Polja Negri je z navdušenjem sprejela ponudbo, da bi to vlogo utesilila.

Gramofonska plošča namesto pisem

Moskovskima inženjerjema Schorru in Gavrilovu je uspel izum, ki omogoča reproducirati besedilo v desetih minutah na gramofonski plošči, ki jo je mogoče potem takoj uporabljati. Forma teh plošč je tako priročen, da jih dostavlja ruska pošta kakor pisma in s portom navadnih pisem. Tekst je mogoče odigrati stokrat. Naprava takšne plošče stane 5 rubljev.

Kupujte domače blago!

Dva virtuoza v plesu na ledu

Nemška drsalca Maxie Herberjeva in Ernest Baier, znana z zimske olimpijade v Garmisch-Partenkirchenu, trenirata tudi letos, da ne zaostaneta v svoji stroki.

Dvakrat poročeni samec

je imel pogum še tretjič stopiti pred oltar ...

Avstrijsko vrhovno sodišče je pravkar izreklo dokončno sodbo o nenavadnem procesu, po katerem je bil neki možakar navzlic temu, da se je dvakrat poročil po katoliškem obredu, proglašen za samca.

Sedaj 38-letni Anton F. je začel l. 1920. razmerje z nekim dekletom. Ker razmerje ni ostalo brez posledic, se je poročil z njo še pred porodom. Zakon pa ni bil srečen in že po kratkem času sta se dala ločiti. Nekoliko mesecev pozneje se je F. z dispansom poročil v drugi in sicer s hčerjo nekega znanega dunajskega zdravnika. Tudi ta zakon je sklenil po katoliškem obredu. Čez nekaj časa se je dal spet ločiti, toda veselje do zakona ga ni mini-

lo. Preden bi se v tretjič poročil, je hotel biti popolnoma prost in tako je dal po nekem odvjetniku drugi zakon zavoljo dispense proglasiti za neveljavnega. Ko je to dosegel, je odvjetnik skušal razveljaviti prvi zakon. V tožbi je navedel, da so svoji prve žene moža prisilili, da se je poročil z njo. Dejansko sta dve sodni instanci izjavili, da je bil tudi ta prvi zakon neveljaven, ker ni bil sklenjen iz proste močve volje. Tretja in zadnja instanca je to razsodbo sedaj potrdila. F. pa ni ostal dolgo samec navzlic dvakratnemu zakonu. Čim je razsodbo prejel, je stopil v tretjič pred altar.

Razdedinjena milijonarka

Pobeg od imovitih staršev v zakon iz ljubezni

Kaufmanov: spadajo med najodličnejše neworske družine. Njih glava je Louis Graverat Kaufman, bivši predsednik velike banke in ravnatelj Empire State Buildinga. Ena njegovih hčera je poročena z nekim grofom, toda najmlajša, Marija Luiza, mu je prizadejala že mnogo skrbi.

Pred letom dni se je tedaj 19letno dekle zaljubila v nekega Karla Tonella iz mesta Marquettea v Michiganu, čigar starši imajo tam majhen penzion. Marija Luiza je prebila počitnice na posestvu svojih staršev v bližini Marquettea. Starši obeh mladih ljudi niso radi videli, da tujca Marija in Karel vedno skupaj. Ko je dekle sprevidelo, da ji bodo starši nasprotnovali, je svojemu Karlu predlagala, naj bi pobegnila.

Karlu je naert ugajal in z gotovino desetih dolarjev v žepu sta jo popihala v Green Bay. Karel je začel takoj iskati dela, pa ga ni našel. Marija Luiza pa se ni vdala. Prodala je svojo platnasto cigareto in z izkupičkom sta odšla v New York. Tam sta se poročila in preživela medene tedne v majhni hotelski sobi za Brooklynom, odkoder sta lahko opazovala ladje, ki so prihajale in odhajale. Prav za prav sta čakala na blagoslov svojih staršev. Toda tega blagoslova ni bilo. Tonellovi bi bili morda še popustili, toda Kaufmanovi so bili ogorčeni.

Tedaj je Marija Luiza nekega dne celo brala, da jo je oče razdedinil. S tem so ji ušli štirje milijoni dolarjev. Toda to žalostno vest so brali tudi impresarije, ki so se spomnili, da je mlada žena obiskovala najboljšo šole v Ameriki in Evropi in se učila na Dunaju ter v Milanu petja. Prvi, ki se je javil pri njej, jo je spravil kot pevko refrenov v orkester hotela Ritz Carlton. Naslednji ji je omogočil še skušnjo za nastop v zvočnem filmu. Istočasno je glavni ravnatelj nekega velikega hotela predlagal njenemu možu, da bi se pri njem zúčil hotelske obrti. Seve-

da je Tonella z veseljem sprejel ta predlog in dobiva sedaj kot začelnik 20 dolarjev tedenske plače. Zdi se, da se bo moral stari Kaufman pred to žilavo ljubeznijo nazadnje je vdati.

Plošča angleških kraljev

George III	1760-1820
George IV	1760-1830
William IV	1830-1837
Victoria	1837-1901
Edward VII	1901-1910
George V	1910-1936
Edward VIII	1936
George VI	1936

V neki stari londonski gostilni v Fleet Streetu imajo ploščo, ki pove vsakemu gostu vrstni red angleških kraljev in leta vladanja

A NEKDOTA

Napoleon je bil zelo ogorčen na stare aristokrate, ki so se izogibali njegovemu dvoru. Pri nekem velikem sprejemu je opazil veleplemenitaško damo, ki je prihajala vsako leto enkrat, dvakrat na dvor, da se pokloni cesarju in cesarici. Imela je namreč sina v cesarjevi službi. Napoleon je bil tega dne zelo slabe volje in ji je dejal: »Saj vme, da me ne ljubite!« — »Veličanstvo, oprostitelj, je menila dama priebno, »toda doslej sem napredovala res samo do občudovanja.«

VSAK DAN ENA

»Kaj, čudite se temu balončku? Mar ne vidite, da si brez njega moj mož ne more zavezati samovoznjice.« — Cosmopolitana

Ljubka princesa

Je mala, štiri letna hčerka bolgarskega kralja Borisa in kraljice Ivane, princesa Marija Luiza

Živa bitja na Martu in Veneri

Sir Jeans je razočaral sanjače

Pred nekoliko dnevi se je v Londonu ustanovila študijska družba za proučevanje možnosti medplanetarnega prometa. Popolnoma resni ljudje so se zvezali s sanjači, ki na podlagi nekaterih uspešnih eksperimentov z raketa mi v Ameriki trdno verjamejo, da pride kmalu čas ko bo mogoče prodreti v vesoljni prostor. Že danes se je treba pripravljati na ta čas.

Kakor mrzla prha je moralo vplivati na te sanjače predavanje, ki ga je imel v istih dneh slovit angleški astronom sir James Jeans. V tem predavanju se je učenjak bavil posebno z možnostjo obljudenosti in naseljavitve daljnih zvezd, kakor Venera in Marsa. S tema dvema premišljenima se je sir Jeans bavil zato, ker so tudi mnogi trezni astronomi bili doslej mišljenja, da bi mogli biti obljudeni ali vsaj prjmerni za bivanje ljudem podobnih bitij.

Glede Marsa so se pristihi takšnih teorij sklicevali vedno znova na raziskovanja Percivala Lowella, ki je kot prvi resno govoril o »prekopih« na tej premišljeni in vegetacij-

skih lisah, ki se pojavljajo vedno znova na njenih površini. Pozneje so začeli misliti tudi o Veneri zavoljo njenege obilnega bogastva dušika, da je sposobna dajati življenje silno bohotnemu, cvečnemu rastlinskemu življenju. Kjer so rastline, pa morajo biti tudi živali. Rastline na Marsu in Veneri pa naj bi oddajale ozračju na teh planetih mnogo kisika.

Z najmodernejšimi pripravami so sedaj ugotovili ponovno, da je prostega kisika v ozračju Marsa in Venera neprimerno manj nego v zemeljskem ozračju. Če znaša na zemlji ta plast kakanih deset kilometrov, tedaj bi znašala na Marsu komaj 100 m, na Veneri pa še dosti manj, namreč 30 m.

To nedostajanje prostega kisika pa je po mnenju sira Jeansa eden izmed dokazov za to, da ne more biti na teh dveh premišljenih nobenega govora o živalskem svetu in človeštvu, ki bi bila razmeram na zemlji kolikaj podobna. Če dopuščamo možnost neke vegetacije, tedaj mora biti ta zelo skopna in takšna, da bi nikakor ne mogla vabiti na posej v niste dele veselosti.

Da bi ga ljubila, se je zabodel

Fakir si je javno porinil nož v srce

V Metzju je v nekem varietéju prvič nastopil nov čarovnik in fakir po imenu Müller, ki je pokazal občinstvu vsakovrstne presenetljive umetnije. Tako si je zabadal v roke in lica žeblice, pa je trdil, da ne čuti nobenih bolečin. Na zadnje si je potisnil v prsi velik nož in je dejal, da ga nič ne boli.

Po tej točki je res mirno odšel z odra.

toda komaj je bil za kulisami, se je zgrudil mrtev. Preiskava je dognala, da si je bil nož zabodel naravnost v srce in je neumljivo, da je mogel sploh še toliko časa živeti. Kakor poročajo, je hotel mož s takšnimi produkcijami učinkovati na mlado, lepo dekle bogatih staršev, ki je bila med gledalci in ki ga njeni starši niso marali za zeta.

Vsaj štiri otroke!

»Rasno politični urad« nemške narodno socialistične stranke je državno zbornico za upodabljajočo umetnost opozoril, da se pojavljajo v zadnjem času vedno znova umetniške slike, ki predstavljajo nemške družine, toda z enim ali dvema otrokoma. To je obzato lovati, pravj omenjeni urad v svoji uložkajti narodni socializem pobija sistem dveh otrok in zahteva vsaj štiri otroke v vsaki družini. Zato e sedaj tudi zbornica za upodabljajočo umetnost naslovila na slikarje poziv, naj bi slikali le družine z vsaj štirimi otroki.

Šest milijonov prebivalcev

Ima po najnovejših poročilih japonska prestolnica Tokio, ki bo, če pojde tako naprej, kmalu največje mesto sveta

Obramba proti napadom iz zraka

Vsaka nova hiša, ki jo zgradijo v Milanu, ima tudi skrivni rezervoar za vodo, tako da ne bodo ostali prebivalci v primeru porušenega vodovoda brez pitjače

Zločini v cirkusu

Konkurenca zastuplja živali s strihninom

Že tri mesece obiskuje francoski cirkus bratov Bouglionov nesreča. Začelo se je s poginom sedmih tigrov, ki jim je po nekoliko dneh sledil najbolj izdresirani konj. Lastnika sta menila, da gre za zločin in sta stvar ovadila, toda preiskava ni našla nobenega potrdila za to domnevo. Pred nekoliko tedni je poginil lev, baš v trenutku, ko bi moral nastopiti. In pred nekoliko dnevi je poginila spet Mary.

Mary je bila krasna nosorožica, edina, ki je iz svojega plemena postala cirkuška zvezda. Nosorogi so namreč neverjetno trmast v pogledu dresure, namreč. In Mary, ki je bila izjema, je sedaj tudi mrtva. Njena smrt pa je živinozdravnika živo spominjala na tisto poglavje iz farmakologije, ki obravnava — strihnin. Z njo je cirkus izgubil najmanj 100.000 frankov. In istočasno z njo je umrl tudi dražesten, deset mesecev star tiger.

Toda sedaj hočejo stvari do dna. Truplo Mary je kupil pariški naravoslovni muzej, da ga nagati, in ob tej priliki bodo natančno pogledali v njegovo notranjost glede sledov strupa. In ker skoraj ni dvoma, da je bila žival res zastupljena in z njo vse druge, bodo potem začeli iskati krivce. Po mnenju lastnikov cirkusa se ti ne bodo našli v vrstah tistih prijateljev živali, ki bi hoteli na ta način protestirati proti sistemu cirkusov, temveč v vrstah — konkurenca.

Blago za smučarske drese, zimske suknje i. t. d. v bogati izbiri nudil
DRAGO SCHWAB
Ljubljana, Aleksandrova 7
VELIKA ZALOGA KONFEKCIJE
ZA GOSPODE IN DEČKE

CENE MALIM OGLASOM
 Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo ost, ki želijo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.— Dopolni za zvešnje za zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.— Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Mali oglasi
 Ponudbam na šifro se prilagajajo znanje! La. če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.— v znakih**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, ostrova jih je vpsolati v pisnu obnemem z naročilom, ali pa po poštni polončnici na čekovni račun, Ljubljana šte. 11.942, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—
Vsa naročila in vprašanja, tičeča se malih oglasov, je naslavljati na: Ogladni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Za ljubitelje zgodovinskih del je založba
„HRAM“
 IZDALA SLEDEČE PREVODE IZ SVE-TOVNE LITERATURE:
 Jehušid: CEZAR.
 A. Tolstoj: PETER VELIKI, I. in II. del.
 Zweig: MARJA STUART
 Pravdin: PODRL SE JE SVET
 Čošić: POKOSENO POLJE
 Benjamin: CUDOVITO ZVILJENJE HONO-REJA BALZACA
 Mann: SYMPHONIE PATHETIQUE
 Croce: ZGODOVINA EVROPE V 19. STOL.

Knjige se lahko dobe tudi na odplačila v mesečnih obrokih. Naročajo se pri upravi založbe
„HRAM“
 LJUBLJANA
 Florjanska ul. 14

Kampa, kam?
 Beseda: Din. Javka 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Službo dobi
 Beseda: Din. Javka 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Staroznana gostilna pri »Panju«
 soči izborni dolenski cvček in fina štajerska naravnost vina. ob vsa kem času razna gorika in mračna jedla vsak ve der izgraje klavirja in druge razne domače zabave. tako da se vsak gost najbolje in naj ce neje zabava le v gostilni pri Panju. Vesova 10. Zato še danes ved v vse Nasvidenje! Se priporoča Tone Huč. 409-18

Prehrana
 Beseda: Din. Javka 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Nižješolca
 sprejme na stanovanje in dobro hrano profesor aka družina. Naslov v vseh posl. Jutra. 48-14.

Sprejem
 na prvotratno domačo hrano več oseb oddam lepo sobo z vse oskrbo po ugodni ceni Resljeva 3 II. desno. 535-14

Na dobro domačo hrano
 sprejem več oseb Per me. Gosposvetka 1. 611-14

Vdova
 v gotovino 2000 Din do bi doživljenjsko oskrbo. Ponudbe pod »Osamljenost« na ogl. odd. Jutra. 655-14

G. Th. Rothman: Gospod Kozamurnik gre na letovanje

115
 Ker se pa gospod Kozamurnik se ni bil do dobrega odpočij na naporih letovanja in ga je nemara tudi čad svetilke nekoliko omotil, se mu je kmalu zvrtilo v glavi. Ob zibanju fotografij, ki jih je napravil, se mu je zbledelo, da je še majhen in leži v zibelki, in nazadnje je trdno zaspal.

116
 V tem, ko je spal, je prišla skozi kuhinjo dekla Mina. Imela je prost večer in je hotela iti doma. Prej je se pogledala, ali je vse lepo zaprto. Aha, omara ni bila zaklenjena! Tih je obrnila ključ in odšla. Gospodu Kozamurniku se ni sanjalo, kaj je bila storila!

Slaščičarski pomočnik
 dobi stalno službo. Dopolni na ogl. odd. Jutra pod šifro »Vešč«. 367-1

Mizarji, tesarji.
 klesarji vodovodari, gradbeniki Delo ljubite lahko sedaj pozimi, ako vamste za plačilo gradbeno parolo v letoviskem trajno na Goronjem informacije pri »Prosvetni zvezi, Miklošičeva cesta 71. 367-1

Damskega frizerja
 perfektnega sprejem. — Obri dam tudi v zakup ali prodam. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Perfektni«. 479-1

Potrebujemo takoj
 81 dobrih deklet za vsa hišna dela, 70 perfektnih kuharic v dobi 17 do 35 let, 30 sobaric, 30 mladih natakaric, 10 vzgojiteljic z perfektnim znanjem nemškega in francoskega jezika, 30 inteligentnih mladih gospodinj. »Humani« inštitucija odovica I samostojnih gospodinj. Zavrta, Ilca 20/1. Telefon 73-74. Za odgovor poslati Din 3 v znakih. 488-1

Mladenko - gospodinjio
 zdrave, lepe znanosti, velikost 161, sprejme samostojno gospod. izvestil. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Topoludar«. 487-1

Knjigovodja - bilancist
 z večletno prakso, z znanjem srbokrovske korencije, sprejme stalno nameščenje. Naslov v vseh posl. odd. Jutra. 461-1

Mizarskega pomočnika
 sprejemem takoj za fino pohištvo. Zelim tobnega naslova in kje je bil zaposlen. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalno delo«. 461-1

Pisarniška moč
 zmožna slovenske in srbohrvatske prevajanje, sprejme stalno nameščenje. Naslov v vseh posl. odd. Jutra pod »Stalno delo«. 461-1

Poročnica
 brez otrok, zmožna posredovanja stanovanja, dobi za to brezplačno stanovanje Zelašče: Kapljiška ulica 7/1. mod 14.—16. ur. 478-1

Kuharica
 marljiva, poštena, čista in zdrava, ki samostojno kuha in druge hišne posle opravlja. stara 40 do 45 let, dobi službo z 1. ali 15. februarjem. Pača po dogovoru in pogodbeno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalno nameščenje«. 396-1

Kuharico
 pošteno, snažno, dobro, ki bi opravljala tudi vsa druga hišna dela in zna lepo prati perilo sprejemem. Ponudbe na P. Volk, Holmece, Prevalle 448-1

Sobarja
 z večletnimi sprejavili, ki samostojno dela tudi v vrtni ter je veče vrtnarskega dela, sprejme Vlado Radan, Zagreb. Mi hanovičeva ul. 14/1. 441-1

Natakarico
 pridno, pošteno, simpatično in prikujujive znanosti, zmožna v gostinstvenem obratovanju, ki zna tudi nekaj kuhati. 20—25 let staro sprejemem takoj. Ponudbe poslati pod »20 do 25 let« s šifro in navedbo višine kavelje na ogl. odd. Jutra. 438-1

Kovaškega pomočnika
 ki je zmožen izdelava nja orodja (ojstrice), takoj sprejemem. Juhant Jože, Sp. Jarske 14, p. Domašče. 428-1

Viničarja
 majšnega, ki je občenjen, bistro otrok s sprejavili vinogradske krole, sprejemem takoj. Plača po svo godbi; ponudbe poslati na: Franjo Brkič, Gilina Hrvatska. 449-1

Izurjeno pletiljo
 sprejme Accetto. Trnovski pristan 14. 414-1

Postrežnico
 pošteno in usojno, hitro na ves dan. Naslov v vseh posl. odd. Jutra. 390-1

Mlajšega upokoje-nega železniškega uradnika
 ki je inteligent, ima lep nastop, je podjeten in bi sprejemem v kakoj službi, sprejemem na Goronjem ali v Ljubljani. Naslov v vseh posl. odd. Jutra pod »Dober in trudnik«. 368-1

Nemškega korespondenta
 ki piše na stroju in ste nozografija. Iščemo. Obriir ne pisarne ponudbe pod »DOKTAT« na Publilitas, Zagreb. 520-1

Frizerka
 dobra delavka dobi stalno službo. Bari Ivan, Fri ser. Slovenjgradec. 523-1

Natakarico
 z znanjem nemškega je zika sprejme kol. ročaj ravnika Pragerko. Pisarne ponudbe s šifro. 521-1

Služkinjo
 pridno ki zna nekaj kuhati in ljubiti otroka, sprejemem. Gaberšek, Pu harjeva 5-1. 613-1

Sivilja
 ki se je v petek zglasila v Devinski ulici naj se takoj javi istotam. 663-1

Hlapca
 za vsa dela, sprejme takoj Filip Bobinč, Medvode. 656-1

Natakarico
 pridno, pošteno, mlado in čedno iščem Predpogoj znanje nemščine in nekaj kavelje. Gočulina »Stari Mayr«. Kranj. 554-1

Mlado dekle
 prikupe znanosti, varčno, pošteno, ki enotav no kuha sprejemem takoj Ponudbe na Franjo Po spšilj, frizer Srem. Mitrovia. 544-1

Deklico
 strojno, 16—18 let, pridno, sprejemem za stalno. Popoln na okrbu, učila bi se tudi šivanja. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Rečna deklica«. 631-1

Vežiljo
 vajeno zvezica na stroji z električnim pogonom, sprejemem takoj tovarna Vidmar, Savlje pri Ljubljani. 615-1

Prodajalca ali prodajalko
 močne stroke rabimo za samostojno vodstvo podružnice v Zagrebu ali Novem Sadu. Znanje srbokrovske in nemščine potrebni. Jamste potrebne. Pisarne ponudbe na tovarno Vidmar, Savlje pri Ljubljani. 616-1

Samostojne delavke
 za iskavanje močnih volnenih tkanin (Australmerin) in krpice (Stoperline) išče za takoj tovarna volnenih tkanin Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod »Nastop takoj«. 706-1

Spretnega vrtnarja
 iščem. Zelašče: je pri Renati, Maribor, Slovenski trg. 700-1

Gospodično ali gospo
 simpatično znanosti in vodstvo gostilne in fine kuhne po možnosti z dovoljenji in nekaj gotovine sprejemem. Poudbe s šifro pod »Harmoni- nija 1937.« na ogl. odd. Jutra. 678-1

Mesarski pomočnik
 dober prakajevalec in ta delovatelj mesnih izdelkov, dobi delo. Istotam sprejemem tudi dobrega sekača. Naslov v vseh posl. odd. Jutra. 661-1

Samostojne kuharice
 delavke za vsa hišna dela dobe službe v postredovniški. Wožova in Bregovska dekleta dobe prenočišče. Naroča se list »Gospodinjstva pomočnica«. 657-1

Postrežnico
 iščem za par ur na dan Informacije: Dravska ul. 7-1. 735-1

Modne risarice
 grafič. Viskarji dobi in v vsakem znanju. Ponudbe pod »Oktus in spretnost« na ogl. odd. Jutra. 730-1

Soferja
 mehanika, sprejemem takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Plin«. 712-1

Kuharico ali kuharja
 perfektnega, sprejme za svoje restavracije A. Vl oelj, Maribor. 710-1

Službe išče
 vsaka beseda 50 par. Javka 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Brivski pomočnik
 dober lesavec, vajnik, prost, zmožen nemščine, išče službe. Nastopi lahko takoj. Naslov: Rudolf Tempic Pošta. 889-1

Trgovski pomočnik
 mladi, zeli promenišči, zmožen nemščine, najmanjši v kakem mestu se Goronjem ali v Ljubljani. Naslov v vseh posl. odd. Jutra pod »Dober in trudnik«. 490-1

20letno dekle
 pridno, pošteno, varčno, z gospodinjstvom in letnimi sprejavili, zeli premoči službo kamorkoli k dobrih ljudem. Ponudbe za podružnico Jutra Maribor pod »Pomočnica odgovarjane«. 508-1

Prodajalka
 verzirana v modni, galan keriji in konfekciji išče mesto. Poštena, dobra moč gre tudi na deško. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Januar«. 601-1

Mlada postrežnica
 vajena vseh hišnih del zeli rabljenja sprejme tudi rabljenja ali pranje. Umjarska ul. 1. 674-1

Trgovski pomočnik
 dobro vseh, zeli samostojno, izvešnje v spektoriji, galanterijski in manufakturni stroki. Naslov v vseh posl. odd. Jutra. 493-1

Samostojno knjigovodja
 organizator, bilancist, rač. išče za 2—3 ure povojlaške zapeljive pri trgovski trditvi zaposliliv. Naslov v vseh posl. odd. Jutra pod »Knjigovodja«. 473-1

Izprašan kurjač
 išče ključavnikar, tressan in zanesljiv, ve vse po pravil. Išč. samostojna. Gre tudi kurjač central. kurjav. Naslov v vseh posl. odd. Jutra. 450-1

Prodajalka
 z večletno prakso v modni in galanterijski trgovini. Iščo mesto. Naslov v vseh posl. odd. Jutra. 456-1

Inteligentna gospa
 verzirana v vseh posredniških blagajniških delih, nemški stenografski konverzični (počk) gre k boljšemu gospodu ali biroju. k potrebujejo samostojno zvezo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Inteligentna«. 491-1

Krojač
 z mošnjastim izpitom išče stalno službo kot krojačevalec, verziran v najnovjših in najmoj dnerjših krojih v modski ženski in vojaški garderobi. Gre tudi na »enomečno poskušano in brezplačno 14 dni. Ponudbe na podr. Jutra, Maribor pod šifro »Pri krojačevalec«. 377-1

Oskrbnik
 s pooblastvom veselim do sadjarstva in vrtnarstva vajen dela z vsemi gospodarskimi stroji, z odličnimi sprejavili, marljiv in truden želi namestitve kjerkoli. Naslov v vseh posl. Jutra. 242-1

Trgov. pomočnik - aranžer
 s soferkim izpitom, zmožna v vseh posredniških delih. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »56-mo tojstvo«. 435-1

Kuharica
 zmožna voditi večje ali manjše gospodinjstvo, sprejme službo kjerkoli. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Potrdiljiva«. 595-1

Mizar
 veče tudi »plošno strojno« deča želi stalno mesto. Gre tudi za bilnika Naslov v vseh posl. Jutra. 542-1

Absolvent
 trgovskega tečaja star 26 let, ki popolnoma obvlada slovensčino in nemščino v govoru in pisanju ter nemško in slovensko »enografijo, išče namestitve kot začetnik. Cenjene ponudbe na og. odd. Jutra pod »Vestno«. 634-1

Mlada prodajalka
 z večletno prakso, zeli mesto v vseh trgovskih stroki in v Ljubljani. Naslov v vseh posl. odd. Jutra. 619-1

Dekle
 trgovsko izobrazeno, bi se žela priditi k gospo, da bi se pripravila na delo. Gre tudi zelo mali plači za dobo tresh mesecev. — Lipovec Valentina Obrtni valeniški dom. Lipičeva ul. 646-1

Mesto kuharice
 želi dekle, vajena bojske kuhinje. Ponudbe pod »Pridno in snažno« na ogl. odd. Jutra. 553-1

V pisarni
 ali knjigovodstvu išče službo absolventka trg. šole z 10letno prakso in popolnim znanjem nemščine. Ponudbe pod šifro »Zanesljiva moč« na ogl. odd. Jutra. 552-1

Gospodična
 s šestletno prakso v velikem tekstilnem podjetju, popolnoma samostojna na vseh pisarniških poslih, veče sprejemil službo. Cenj. doplne na ogl. odd. Jutra pod šifro »Zmožna kavelje«. 543-1

Organizator in akviziter
 v vseh panogah zavaro- vanja popolnoma verziran in v Sloveniji vpe- Jan. išče stalno službo kot zunanji uradnik pri večji domači zavarovalni družbi. Cenj. ponudbe pod »Zunanji uradnik« na ogl. odd. Jutra. 32437-1

Prodajalka
 verzirana v modni, galan keriji in konfekciji išče mesto. Poštena, dobra moč gre tudi na deško. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Januar«. 601-1

Mlada postrežnica
 vajena vseh hišnih del zeli rabljenja sprejme tudi rabljenja ali pranje. Umjarska ul. 1. 674-1

Učena
 sprejme renomirani fototečaj v Ljubljani. Na sor v vseh posl. Jutra. 639-44

Učena ali učenko
 sprejemem v manufakturno in modno trgovino. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »V Ljubljani«. 635-44

Vajenca
 posredna in postredna. — sprejemem takoj. Hrane, stanovanje in hiš. Preostalo ima, kdor se je iste obrti nekaj časa učil. Kreft Viktor, splošno krojačstvo, Brašlovce pri Celju. 706-44

Vsako prepisovanje
 na stroji prevzamem na dom. Naslov poslati v og. odd. Jutra. 393-5

Pouk
 Beseda: Din. Javka 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Agilne zastopnike
 rabimo za izredno novost. Vsakomur potrebno in za- željeno. Nuine ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalni zaslužek«. 209-1

Zastopstva tekstilnih strok
 za Skopje in Vardarsko bazarino sprejme zelo do- bro prejavna trgovska agentura D. TRAJKOVIC & SIN Skopje. 333-5

Potniki!
 Beseda: Din. Javka 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

3.000 Din
 dam onemu, ki mal pre- sardi stalno, dobro služ- bo. Dopolni na ogi. odd. Jutra pod »Vse pritrha- nek«. 608-2

Kuharica
 zmožna dobre meščan- ske kuhne ter veče hiš- nih del. čista in zelo na- tančna išče službo pri manjši boljši družini. e 1. februarjem. Ponudbe pod »Zelo natančna« na ogi. odd. Jutra. 562-2

Gospod
 star 36 let, vestransko posten in zanesljiv, zmožen slovensčino in francosčino ter vsakovrst- nega dela, zeli kakirokoli zaposlivo, svetovno na- vestrarja v kakem hotelu. Naslov: Postkrovnik Bezd, Zabukova ul. 126, p. Griže pri Celju. 707-2

Lesni manipulant
 z večletno prakso, šol- sko izobrazbo, veče vseh manipulacij in kalkulacij mehkega in trdega lesa ter vseh pisarniških del, zmožen samostojno ga vodstva večje obra- ta želi stalno mesto kot posredovja. manipulant ali uradnik pri večji in- dustriji. Ponudbe na ogi. odd. Jutra pod »Maj«. 674-2

Absolventka
 dvoraz. trgovske šole išče zaposlivo v pisarni obnemem je tudi pomoč v gospodinjstvu ali pri otrocih. Ponudbe pod »Domača« na ogi. odd. Jutra. 729-2

Plačilna natakarica
 želi moniat službo v boljši hotel ali restavraciji. Naslov v vseh posl. odd. Jutra. 717-2

Perfektna kuharica
 z daljšimi sprejavili, z znanjem nemščine, sprejima hišna dela, išče mesto, tu ali izven Ljubljane. Ponudbe pod »Srednjih let.« na ogi. odd. Jutra. 717-8

Zakonski par
 srednjih let, veče mesto hišnika k boljšo hišo. Po- nudbe na ogi. odd. Jutra pod »Vpokojenec«. 600-2

Brivski pomočnik
 dober delavec, veče ne- kaj težnje ondulacije. iščem službo. Franjo Vito kovič pri g. Komar. Po- ljanska cesta 13. 355-2

Potniki
 Beseda: Din. Javka 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Agilne zastopnike
 rabimo za izredno novost. Vsakomur potrebno in za- željeno. Nuine ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalni zaslužek«. 209-1

Zastopstva tekstilnih strok
 za Skopje in Vardarsko bazarino sprejme zelo do- bro prejavna trgovska agentura D. TRAJKOVIC & SIN Skopje. 333-5

Potniki!
 Avto voznje za vse drav- sko banovino po najnižji ceni. Ponudbe na ogi. odd. Jutra pod »Čista znanost«. 475-5

Dva agilna potnika
 za prodajo strojev, kole- tin ališnih predmetov za obknavanje privatnih strok za Goronjsko, sta- jersko in Ljubljana-oko- lica išče večja engros fir- ma. Prednost imajo ul- tiki, ki sta no obknavljejo v tej stroki z »ven. ga- rancijo. Obširne ponud- be z referencami na ogi. odd. Jutra pod »Dober zaslužek«. 459-5

K auto potniku
 išče za štajersko pokraj- no mesto na ogi. odd. Jutra pod »Htra tura«. 377-5

Zastopnika
 na prodajo dobrih konsum- nih predmetov v trgovskih in gostilnah. Mesto na Ljubljani in okolici. Na- slov v vseh posl. odd. Jutra. 673-5

Potniku
 z avtom potujočemu, se pridrušim. Dopolne na ogi. odd. Jutra pod »Dnev- na plača«. 550-5

Zastopnike
 išče v vseh krajih za prodajo patentiranih šev- ninskih odličjih plaček. Velik zaslužek. Tokatli. Savlja, Maribor, Kralja Petra trg. 711-3

Dajenci (ko)
 Beseda: Din. Javka 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Išleten fant
 se želi izročiti ševjarstvo obrti ali ministrarja pri do- brim mojestu. Naslov v vseh posl. odd. Jutra. 495-6

Učena
 za manufakturno takoj sprej- ma. Naslov poslati v ogi. odd. Jutra pod »Inteligent- nost«. 397-6

COTY
 VAS POTRJUJE O VEČNI MLADOSTI

... za katero se imate zahvaliti glad- kemu, baržunastemu in svežemu tenu, tenu, ki Vam ga daje puder COTY.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: Hinko Mayer i drug, Zagreb.

Učena
 sprejme renomirani fototečaj v Ljubljani. Na sor v vseh posl. Jutra. 639-44

Učena ali učenko
 sprejemem v manufakturno in modno trgovino. Ponudbe na ogi. odd. Jutra pod »V Ljubljani«. 635-44

Vajenca
 posredna in postredna. — sprejemem takoj. Hrane, stanovanje in hiš. Preostalo ima, kdor se je iste obrti nekaj časa učil. Kreft Viktor, splošno krojačstvo, Brašlovce pri Celju. 706-44

Več izumov
 za tu in izumstvo prod- am. Primerno za uvedeno metalno industrijo ali fi- nancnika. — Ponudbe na ogi. odd. Jutra pod »Izredna novost«.

BREZPLAČEN POUK V IGRANJU!

MEINEL & HEROLD

ZAHTEVAJTE BREZPLAČEN CENIK

A.Z.O.Z. ZAL. MARIBOR št. 01

Kapital

za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Hranilne vloge

kupite ali prodajte potom moje pisarne na Jutru

Rudolf Zore

Ljubljana, Gledalska 12
Telefon 38-10 973-16

Ureditelj dolgov

potom sodnih in zvezo sodnih poravnave. Nasveti v konkurznih in jevalih in vseh drugih trgovsko običajnih poslih. Strokovne knjigovodske revizije, sestava in sprobovanje bičane. Preskrbe kreditov, nasveti glede hranilnih vlog in plaštanje istih. — Vs posli kmetiče očitete. Edina koncesionarna ko mercialna pisarna **LOJZE ZAJC** Ljubljana, Gledalska ul. 7. Telefon 38-18 32-36

Ratno štetje

večji znesek, kupim. Na sloj v vseh posl. Jutra. 677-16

50—70.000 Din

stare vloge Kmetiče posojilnice ljubljanske knj. pin. Ponudbe do 15. Jan. narija na ogl. odd. Jutra. 658-16

Knjižico

Obrtne banke Ljubljana za kakih 15.000 kupim in plačam takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ratno štetje«. 691-16

Hranilne knjižice

Kmetiče posojilnice ljubljanske knj. pin. Ponudbe do 15. Jan. narija na ogl. odd. Jutra pod »Ratno štetje«. 673-16

Trgovino.

prodam v večjem mestu na jako prometnem kraju. ali pa sprejemam druž. zbirka. Potrebna gotovina cca 25.000 Din. Ponudbe pod šifro »Na trg«. na ogl. odd. Jutra. 434-19

Lokal

za trgovino na prometnem kraju, na dobri prometni točki. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Trgovino«. na ogl. odd. Jutra. 423-19

Stara trgovina

dobro dočeta z meš. blagom in gostilna z večjo dvorano, vrtom in kegljiščem, na zelo prometnem kraju, na protibučniški ulici, 20 minut od kolodvoza vodo. napredaj zaradi bolezni. Naslov v vseh posl. Jutra. 533-19

Prodaj vilo

z velikim vrtom, solinca lega. Področje, Večna pot 5, Jozef Hara. 490-20

Hiša

10 stanovanjska z gostilniškim lokalom v sredini dveh vrtov in klesani prodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 507-30

Parcelo

ob Vodovodni cesti, velikost cca 1200 kv. m, prodaj. Cena Din 80.000. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Denar«. 495-30

Hišo z lokalom

lepimi gospodarskimi prostori, pripravno za vsako obrt, ugodno prodam na Glinah, Tržaška cesta. Informacije Fr. Zupančič, Rožna dolina, Cesta VIII. št. 10, Ljubljana. 477-30

Hišica

stara z tremi stanovanji v centru mesta ugodno prodaj. Ponudbe pod šifro »Sv. Jakob« na ogl. odd. Jutra. 607-30

Hiša z gostilno

trafiko, lep prostori, vrt, prometna točka, nasproti na knjižice Mestne hranilnice ljubljanske. Nekeji hišni lokali. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mestna«. 738-30

Hišo z vrtom

in njivo, na zelo lepem kraju, ugodno dam v najem takoj, event. tudi prodaj. Savje 58. Je zica pri Ljubljani. 713-20

Dvosob. stanovanje

počni odjem, vilo, Cesta na Brojo 165. Informacije tudi v trgovini Kaiser 144. 546-21

Stirisobno stanovanje

celo prvo nadstropje, ko palinca, plin, ugodno prodaj. Informacije Sturm Stari trg 28 III. 640-21

Sobo in kuhinjo

event. opremljeno, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 692-21

No memo čaj... **Naš čaj**

je najboljša domača različica krepilna pijača. NAŠ ČAJ dobiti v spec. trgovinah.

KMETIJSKA DRUŽBA V LJUBLJANI

Prodaj

5 taburnskih inštrumentov po ugodni ceni. Ponudbe na podruž. Jutra Jesenice pod Novim. 526-26

Diatonično harmoniko

tritonsko, a celodolno, najnovjšega tipa, ugodno prodaj, vrtanum kolo. Mirko Ogorec, Škofljica. 558-26

Auto, moto

za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Automobil

lahki, dobavni, originalni, prodaj ali zamenjam protiva, ključni in dodatke, Maribor, Lattenbachova 31. 506-10

Sportno prikolico

popolnoma novo lahko prodaj za Din 1600.—, Franjo Gans, tov. Mark Domžale. 407-10

V najem

za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Gostilno z mesarijo

na prometnem kraju v zvezi s turizmom, ugodno prodaj na ogl. odd. Jutra pod »Dobro prodaj«. 503-17

Pekarno

z velikim prometom v zvezi s turizmom, ugodno prodaj na ogl. odd. Jutra pod »Dobro prodaj«. 443-17

Speerijsko trgovino

vpljeno na prometni točki iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Speerijska«. 519-19

Mlekarno

dobro dočeta, na prometni točki, prodaj takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 648-19

Obsežne prostore

lepe, svetle, s stanovanjem in poseno, primerno za mehanikarja ali kleparja, oddam za daljšo dobo v najem na prometnem kraju v Ljubljani. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 670-19

Trgovino

dobro dočeta z knjigami, papirjem in pisarniškim priborom, ugodno prodaj. Ponudbe pod »Centers«. na ogl. odd. Jutra. 560-19

Čitatelji inserenti!

Samo za Din 38.000

prodajam lepo, novo hišo ob glavni cesti v Celju. Informacije pri Hrberček, Kr. Petra cesta 28, Celje. 511-30

Dvostanovanjsko hišo

v solnihi legi, prodaj. — Studenci pri Mariboru, Radvanjska c. 47. 498-30

Ljubljana - Moste:

takoj prodaj večje posestvo, ki ima več stavbenih parcel, je na prometni točki, zelo pripravnost za obrt, trgovino, posebno pa za pekarni. Prevzame lahko hišopisni plani, 130000 Din. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nezamudite prilike«. 565-20

Prilagodljivo stanovanje

VILO, tridružinsko, 1400 kv. m vrt, mesto, Din 350.000.—, HIŠO, novozidano, šeststanovanjsko, 500 kv. m vrt, Šiška, Din 200.000.—, HIŠO, tristanovanjsko, 600 kv. m vrt, Kolesarjeva, Din 250.000.—, HIŠO, tristanovanjsko, 500 kv. m vrt, Bežigrad, Din 195.000.—, HIŠO, tristanovanjsko, 1000 kv. m vrt, Moste, Din 95.000.—, HIŠO, dvodružinsko, 600 kv. m vrt, Šiška, Din 145.000.—, HIŠO, štiristanovanjsko, 750 kv. m vrt, Šiška, Din 200.000.—, HIŠO, dvodružinsko, 500 kv. m vrt, Rožna dolina, Din 95.000.—, HIŠO, enodružinsko, 500 kv. m vrt, Ježica, Din 85.000.—, HIŠOPKA, Din 15.000.—, GOSTILNO, 2 gostilni, 500 kv. m vrt, mesto, Din 300.000.—, HIŠOPKA, Din 70.000.—, VILO, letovišče, za penzion, lastna kopalnica, vsa oprema, 3800 kv. metrov zemljišča, letoviški kraj Gorenjske, Din 260.000.—, HIŠO, enodružinsko, 800 kv. m vrt, pri Škofljici, Din 65.000.—, HIŠOPKA, Din 16.000.—, HIŠO, enodružinsko, 5800 kv. m zemljišča, 20 minut od travmaja, Din 50.000.—, HIŠO, novozidano, dvodružinsko, št. Vid, 500 kv. m vrt, Din 180.000.—, HIŠO, dvodružinsko, 750 kv. m vrt, pri Polju, Din 68.000.—, DVE HIŠI, več stanovanj, 1200 kv. m zemljišča v mestu na Gorenjskem, primerno za industrijo, Din 450.000.—, POSESTVO 4 orole, novozidana hiša, okolica Ljubljane, Din 65.000.—, HOTEL na Štajerskem, 300 kv. m zemljišča, Din 480.000.—, PARCELA 1400 kv. m vrt, Tržaška cesta, po Din 45.—, PARCELA, 600 kv. m, Področje km po Din 80, PARCELA 584 kv. m, mesto, po Din 250.—, Naslove prodajalcev in vsa podrobna pojasnila daje »POSEST« Realiteta pisarna, Ljubljana, Miklošičeva 4./II. 642-20

Dvosob. stanovanje

lepo, oddam na takoj ali pozneje. Vprašati Zlatko, Dolenjska c. 50. 641-31

Dvosob. stanovanje

solinca, s kopalnico in pritlikami, oddam v sredini mesta. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 631-31

Dvosob. stanovanje

v vsemem pritličju s pritlikami, oddam takoj. Naslov v vseh posl. Jutra. 502-31

2 stanovanji

pritlični in I. nadstropje — po 2 sobi, kuhinja in pritlikaj. Za februar. Večna pot 15. 573-21

Stirisobno stanovanje

s kopalnico in šišcem v vili ali noviški hiši blizu centra za maj ali avgust. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Brez otrok«. 617-31

Moderno stanovanje

dva ali tri sobe, šišcem v bližini centra. Ponudbe s ceno pod šifro »Tobena« na ogl. odd. Jutra. 437-31a

Dvosob. stanovanje

suhob in pritlikami v bližini centra išče starejši par za maj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »R-dno plačujemo«. 731-21a

2 prazni veliki sobi

za pisarno, takoj oddam. Stari trg 6/I. 697-31

Opremljeno sobo

oddam takoj. Maistrova ul. Slj. št. 6. 650-31

Sobo

oddam mirnemu gospodu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 640-31

Opremljeno sobo

s vhodom iz stopnišča, oddam 1-2 osebam. Naslov v vseh posl. Jutra. 551-21

Elegantno sobo

v modernih zgradbi, strojni center, mirna, solinca, elegantna seprarna, v konfor. oddam s 15. januarjem samo bojšemu gospodu. Vse Miklošičeva 14 (trafika). 570-21

2 opremljeni sobi

zra. ni, čisti, popoln vzhodom v Ciri Meteljevi ul. 19 I. nad. do 20. oddam. 571-21

Stroji

zvezo Din 1000.— do 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Sivalni stroj

popolnoma nov, nemški prvotni fabrikat, ki šiva najprej in nazaj, šiška in šlopa, poceni na prodaj v Novi trgovini, Lysenska 36. 447-39

Pisalni stroj

dobro ohranjen, kupim. — Dopeje na ogl. odd. Jutra pod »Plačamo«. 390-29

4-sedežni avto

znane »Delabaye« poceni prodaj. Vzam in račun motorno kolo do 200 evrov. Prodaj pri Janko Orestič, Vogova ul. 8, Ljubljana. 737-10

Avtomobili

malo rabljeni tovorni od 1 do 4 tone, osebni od 1 do 2 tone, najceneje pri O. Zuzek Krupp za stopova. Ljubljana, Tatarska 11. 693-10

5.000 Din posojila

iščem. Za obresti dam v novi hiš lokal za buto in stanovanje brezplačno za po 100 evrov. Posojila na ogl. odd. Jutra pod »Plačamo«. 490-16

Stodolarski ček

amerikanski prodaj naj boljšemu ponudniku. Naslov: poštno ležaje Sv. Jurij ob Ščavnici. 446-16

Hranilne knjižice

LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE Vam vzročim takoj pe najvišji ceni. Izposujem tudi po eojilo na hranilne knjižice. **Al. Planinšek** trg. ag. za bančne in kreditne posle. Ljubljana, Beethovnova ul. 14/I. Telefon 38-10 734-16

Knjižico

Ljudske posojilnice Celje 12.000 Din prodaj za 10.000 Din. Ponudbe na podruž. Jutra v Celju pod značko »10.000«. 432-16

Lokal s sobo

prilagodljivo za bivačo krojača in ali oddam. Ponudbe pod »Za mirno obrt« na ogl. odd. Jutra. 628-19

Lokal

z brivsko opremo ugodno oddam v najem. Pečar Anton, Udmata, Zaloška cesta 16. 569-19

Lokal

manjši primeren za frizerja, krotišča ali slično, takoj oddam. Naslov v vseh posl. Jutra. 605-19

Lepo posstvo

blizu Celja, 20 orav zemlje, lepa hišica, velika posojila, vodna moč, kopalnica, tehnična napredaj za Din 230.000. Ponudbe na podruž. Jutra v Celju pod značko »Lepo posstvo«. 436-20

Trgovska hiša

v sredini ljubljane napredaj, ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Na prometni«. 381-20

Hišo

za Bežigradom ali naj bližnji okolici Bežigrada, od 200.000 Din. Kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Te koj gotovina«. 545-20

Stanovanje v centru Ljubljane

1. februarjem na razpolago. Pojasnila Blewitel sava 20-I. 293-21

Stanovanje v novi vili

dva sobe, kabinet, sprta, vrt, pritlikaj, vrt, Mostar, 7 minut od elektr. mesečna oplačnina Din 60.— oddam takoj; ali februarja. Poziv se pri Paterstorcu, trgovka, Prešernova 40. 278-31

Stanovanje

eno oz. dvosobno, parketirano, s pritlikami in vrtom, oddam v Šiški v bližini zelenega parka. Na temeljeje v Zvonarski ulici št. 1. 385-31

Dvosob. stanovanje

oddam, Zg. Šiška 472, Končigajeva pot. 579-31

Trisob. stanovanje

s kopalnico oddam s februarjem v centru mesta. Naslov v vseh posl. Jutra. 381-31

Stirisobno stanovanje

z vsemi pritlikami oddam s februarjem. Informacije daje hišna lastnica med 13 in 15 uro na Kongresnem trgu št. 15-II. 537-21

2 sobi

prazni in opremljeno s posebnim vzhodom oddam. Prilokce 6. 526-31

Enosob. stanovanje

mirno, s pritlikami tu di z velikim vrtom, ugodno oddam. Cesta na Loko 22, Trnovo. 688-21

Dvosob. stanovanje

emamo, komfortno s pritlikami, poleg banovine oddam februarja. Dr. Jemec, Tobočna 6. 689-21

Dvosob. stanovanje

s kabinetom, prostorno, takoj poceni oddam. Trub. Glinca, Tržaška 6, telefon 2605. 687-21

Stanovanje

soba, kuhinja, takoj oddam. Šmarčinska 21. 696-21

Elektromotor

300-watt, tok 220 V, 6,7 HP, prodaj ali zamenjam za motorno kolo, po dogovoru. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Danimo«. 463-29

Čevljarji!

Nove in malo rabljene čevljarke stroji raznih vrst in znamk dobiti na hranilne vloge vseh za vodov po ugodnih cenah. Ponudbe pod »Za oga«. na ogl. odd. Jutra. 409-29

2 roloja

rabljeni v dobrem stanju, srednje veličine, kupim. Naslov v vseh posl. Jutra. 454-7

Otroški voziček

dobro ohranjen, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Modern«. 733-7

Posojilo

dobro državnih in samoupravnih uradnih na delu, tisk po ugodnih pogojih. — prof. znanstvi na predjme. Radlo Felbacher, zastopnik Gradjanskega inštituta, Trzavska, od odgovor znamko 3 Din. 607-16

Poravnave

plačanja dolgov osredstveno kreditov na hranilne knjižice, natožbe kapitala, tudi hranilnih vlog, kasnine uredite, davčne napovedi, knjigovodstvene revizije, bilance in vse druge trgovsko gospodarske posle. Trzavska, izvedenska menja oddaja Koncesionarna poslovalnica v Ljubljani, Cesta 29. oktobra (Rimska cesta) št. 7. Za pisarne pojasnila znanke. 681-16

Večje lokale

prilagodljivo za obrt in trgovino, oddam. Poziv se pri Oražem, Predovičeva 3. 338-19

Dva lokala

skupno ali posamično, oddam. Cena mesečno Din 500.—, vprašati: Koložvska ul. 35. 54-31

Trgovino

dobro vpljeno, manufakturno in konfekcijsko, prodaj na konfekcijsko, prodaj na podružnico Jutra Maribor pod »Maribor«. 503-31

Lokal

prilagodljivo za delavnico ali skladišče, oddam Sv. Petra nasp 29. 470-31

Lokal

prilagodljivo za mlekarno ali frizerijo, oddam. Srediska ul. 8, Zelena jama. 476-19

Posstvo

22 Johov s prijetno poiznoma opremjeno, ugodno oddam v Trzinovi ulici (okolica) ugodno napredaj. Naslov v vseh posl. Jutra. 296-20

Veliko hišo

z go-podajnim posopjenjem velik vrt (parce) dobro dočeta pekarna, 2 lokala na prometni točki, ugodno prodaj. Prevzem hišopisne in vse druge papirje. Naslov v vseh posl. Jutra. 633-20

Stavbeno parcelo

ob 12 kv. m v neposredni bližini reke, za stanovanjsko ali poslovno hišo ob Celovski cesti tik travajvske postaje, prodaj za gotovino. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 698-31

Enodružinsko hišico

4 sobe, kuhinja, vodovod elektrika, prodaj. Cena 36.000 Din. Gmeiner, Škoflje 89. 557-30

Več lepih travniških parcel

v izmeri 7500 do 8000 m² stih na lepem prostoru v bližini glavne ceste, spadajoče v Ljubljano, zelo poceni napredaj. Naslov v vseh posl. Jutra. 567-20

2 sobi

oddam, s posebnim vzhodom, oddam v vseh posl. Jutra. 682-21

2 sobi

oddam, s posebnim vzhodom, oddam v vseh posl. Jutra. 682-21

2 sobi

oddam, s posebnim vzhodom, oddam v vseh posl. Jutra. 682-21

2 sobi

oddam, s posebnim vzhodom, oddam v vseh posl. Jutra. 682-21

2 sobi

oddam, s posebnim vzhodom, oddam v vseh posl. Jutra. 682-21

2 sobi

oddam, s posebnim vzhodom, oddam v vseh posl. Jutra. 682-21

Plinski generator

60-70 HP in dinamom 220-380 v-ovot kupim. Ponudbe na Josoško Povrh, predinica Novo mesto. 388-29

Mizarji!

Vsak moj odjemalca je in bo zadovoljen. Šk. abeljni posli vseh vrst krojača, šiške in vse drugo rezalno orodje, v neprekosljivi kakovosti vedno na zalogi. Dvoletni Ivan Trgovina stroje, strojni delov. Za prodaja Ljubljana, Pranciškova 4. 706-29

Plinirniško mizo

omamo in stoli, kupim. Ponudbe s navodno »ene pod »Rabljen« na ogl. odd. Jutra. 408-29

2 roloja

rabljeni v dobrem stanju, srednje veličine, kupim. Naslov v vseh posl. Jutra. 454-7

Knjižico

Ljudske posojilnice Celje 12.000 Din prodaj za 10.000 Din. Ponudbe na podruž. Jutra v Celju pod značko »10.000«. 432-16

Najboljšemu ponudniku

prodaj knjižice »Hranilne knjižice občin v Ljubljani« vloga 30.000. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »30.000«. 382-16

Večje lokale

prilagodljivo za obrt in trgovino, oddam. Poziv se pri Oražem, Predovičeva 3. 338-19

Dva lokala

skupno ali posamično, oddam. Cena mesečno Din 500.—, vprašati: Koložvska ul. 35. 54-31

Trgovino

dobro vpljeno, manufakturno in konfekcijsko, prodaj na konfekcijsko, prodaj na podružnico Jutra Maribor pod »Maribor«. 503-31

Lokal

prilagodljivo za delavnico ali skladišče, oddam Sv. Petra nasp 29. 470-31

Lokal

prilagodljivo za mlekarno ali frizerijo, oddam. Srediska ul. 8, Zelena jama. 476-19

Posstvo

22 Johov s prijetno poiznoma opremjeno, ugodno oddam v Trzinovi ulici (okolica) ugodno napredaj. Naslov v vseh posl. Jutra. 296-20

Veliko hišo

z go-podajnim posopjenjem velik vrt (parce) dobro dočeta pekarna, 2 lokala na prometni točki, ugodno prodaj. Prevzem hišopisne in vse druge papirje. Naslov v vseh posl. Jutra. 633-20

Stavbeno parcelo

ob 12 kv. m v neposredni bližini reke, za stanovanjsko ali poslovno hišo ob Celovski cesti tik travajvske postaje, prodaj za gotovino. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 698-31

Enodružinsko hišico

4 sobe, kuhinja, vodovod elektrika, prodaj. Cena 36.000 Din. Gmeiner, Škoflje 89. 557-30

Več lepih travniških parcel

v izmeri 7500 do 8000 m² stih na lepem prostoru v bližini glavne ceste, spadajoče v Ljubljano, zelo poceni napredaj. Naslov v vseh posl. Jutra. 567-20

2 sobi

oddam, s posebnim vzhodom, oddam v vseh posl. Jutra. 682-21

2 sobi

oddam, s posebnim vzhodom, oddam v vseh posl. Jutra. 682-21

2 sobi

oddam, s posebnim vzhodom, oddam v vseh posl. Jutra. 682-21

2 sobi

oddam, s posebnim vzhodom, oddam v vseh posl. Jutra. 682-21

2 sobi

oddam, s posebnim vzhodom, oddam v vseh posl. Jutra. 682-21

2 sobi

oddam, s posebnim vzhodom, oddam v vseh posl. Jutra. 682-21

Plinski generator

60-70 HP in dinamom 220-380 v-ovot kupim. Ponudbe na Josoško Povrh, predinica Novo mesto. 388-29

Mizarji!

Vsak moj odjemalca je in bo zadovoljen. Šk. abeljni posli vseh vrst krojača, šiške in vse drugo rezalno orodje, v neprekosljivi kakovosti vedno na zalogi. Dvoletni Ivan Trgovina stroje, strojni delov. Za prodaja Ljubljana, Pranciškova 4. 706-29

Plinirniško mizo

omamo in stoli, kupim. Ponudbe s navodno »ene pod »Rabljen« na ogl. odd. Jutra. 408-29

2 roloja

rabljeni v dobrem stanju, srednje veličine, kupim. Naslov v vseh posl. Jutra. 454-7

Knjižico

Ljudske posojilnice Celje 12.000 Din prodaj za 10.000 Din. Ponudbe na podruž. Jutra v Celju pod značko »10.000«. 432-16

Najboljšemu ponudniku

prodaj knjižice »Hranilne knjižice občin v Ljubljani« vloga 30.000. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »30.000«. 382-16

Večje lokale

prilagodljivo za obrt in trgovino, oddam. Poziv se pri Oražem, Predovičeva 3. 338-19

Dva lokala

skupno ali posamično, oddam. Cena mesečno Din 500.—, vprašati: Koložvska ul. 35. 54-31

Trgovino

dobro vpljeno, manufakturno in konfekcijsko, prodaj na konfekcijsko, prodaj na podružnico Jutra Maribor pod »Maribor«. 503-31

Lokal

prilagodljivo za delavnico ali skladišče, oddam Sv. Petra nasp 29. 470-31

Lokal

prilagodljivo za mlekarno ali frizerijo, oddam. Srediska ul. 8, Zelena jama. 476-19

Posstvo

22 Johov s prijetno poiznoma opremjeno, ugodno oddam v Trzinovi ulici (okolica) ugodno napredaj. Naslov v vseh posl. Jutra. 296-20

Veliko hišo

z go-podajnim posopjenjem velik vrt (parce) dobro dočeta pekarna, 2 lokala na prometni točki, ugodno prodaj. Prevzem hišopisne in vse druge papirje. Naslov v vseh posl. Jutra. 633-20

Stavbeno parcelo

ob 12 kv. m v neposredni bližini reke, za stanovanjsko ali poslovno hišo ob Celovski cesti tik travajvske postaje, prodaj za gotovino. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 698-31

Enodružinsko hišico

4 sobe, kuhinja, vodovod elektrika, prodaj. Cena 36.000 Din. Gmeiner, Škoflje 89. 557-30

Več lepih travniških parcel

v izmeri 7500 do 8000 m² stih na lepem prostoru v bližini glavne ceste, spadajoče v Ljubljano, zelo poceni napredaj. Naslov v vseh posl. Jutra. 567-20

2 sobi

oddam, s posebnim vzhodom, oddam v vseh posl. Jutra. 682-21

2 sobi

oddam, s posebnim vzhodom, oddam v vseh posl. Jutra. 682-21

2 sobi

oddam, s posebnim vzhodom, oddam v vseh posl. Jutra. 682-21

2 sobi

oddam, s posebnim vzhodom, oddam v vseh posl. Jutra. 682-21

2 sobi

oddam, s posebnim vzhodom, oddam v vseh posl. Jutra. 682-21

2 sobi

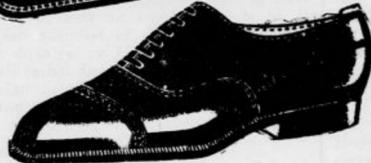
oddam, s posebnim vzhodom, oddam v vseh posl. Jutra. 682-21

Udobnost nog in lepota čevljev sta združeni samo v

Moški čevlji

Din 195.—
Din 145.—, 165.—
Din 99.—, 125.—

Otroški čevlji črni in rujavi

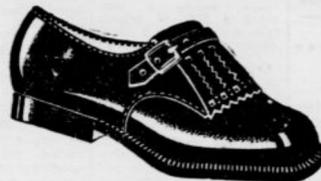
št. 18-22 Din 38.—
št. 23-28 Din 45.—
št. 29-30 Din 50.—

lakasti

št. 18-22 Din 50.—
št. 23-25 Din 55.—
št. 26-28 Din 65.—
št. 29-30 Din 75.—

čevlji

Otroški čevlji, sportni

št. 26-28 Din 65.—
št. 29-30 Din 85.—
št. 31-35 Din 95.—
št. 36-39 Din 125.—

ORIGINAL GOODYEAR WELT

Maribor Slovenska ul. 12
Kranj, Prešernova ul. 12
Bled, Vinko Savnik
Jesenice, Vinko Savnik
Radovljica, Vinko Savnik

Otroški visoki

št. 22-25 Din 75.—
št. 26-28 Din 85.—
št. 29-30 Din 95.—
št. 31-35 Din 115.—

Aleksandrova 1 Ljubljana Miklošičeva 14

Celje Kocenova pl. 2.
Zagreb, Ilica 15
Trbovlje, Konzum TPD
Novo mesto, Ivan Šmač
Murska Sobota, Cerkvena 6

R. URBAN:

Vstajenje gospoda Treeja

Roman

»Če bi me bil zdajle kdo poslušal,« je končal, »bi me ta odkritost proti vam stala službo. Vidite torej, da vam zaupam in da sem trdno prepričan o vaši nedolžnosti. Prosim vas pa, da mi tudi vi zaupate, ker bi vam rad pomagal.«

»Kaj hočete vedeti?« je vprašala gospodična Adlercreuzova, ki je le s težavo brzdala svojo razburjenost. »In zakaj bi mi radi pomagali?«

Barton se je v zadregi ugriznil v ustnico, saj ni mogel videti, da je gospodična pri teh besedah zardela kakor mak. Kakor da bi bil prestal obe vprašanji, je naglo prišel: »Zdi se mi, da vem, kaj vas je napotilo, da ste prikrili razne dogodke v usodni noči in zaradi tega tudi neresnično izpovedali. Rekli ste, da ste šli tisto noč ob devetih spat in vas je ob enajstih zbudil nekakšen krik. Nato ste o polnoči slišali šum; šli ste venkaj in zagledali med odprtimi vrati delovne sobe gospoda Treeja postavo moža, ki ste ga imeli za dr. Taylorja. Kmalu potem ste slišali nočni zvonec iz slu-

39

žabniške sobe, in zdelo se vam je, kakor da bi šel Stone na vrh. Izmed teh podatkov nekateri niso resnični.«

»Ne, in sicer tisti, ki zadevajo mojo osebo,« je tiho pritrčila gospodična.

»Vem,« je nadaljeval Barton, »da ste imeli v noči umora snidenje s človekom, ki mu je ime Nils. Zakaj niste o tem nič povedali in zakaj ste tajili to tudi prej, ko vas je zasliševal višji nadzornik Robin?«

»Ker — ker nisem smela povedati,« je obnavljaje se priznala gospodična Adlercreuzova.

»Dobro, če imate vzroke, da molčite o tem, tudi jaz ne bom silil v vas, da bi mi jih razodeli. Prosim vas pa, da mi vsaj poveste, ali so moje domneve zastran dogodkov v usodni noči, kolikor jih vi poznate, pravilne. Vso reč si predstavljam takole: v noči umora niste šli spat niti ob devetih niti o polnoči, ampak mnogo pozneje ali pa vobče ne. Po razgovoru s tistim možem ste bili veliko prerazburjeni, da bi bili mogli iti spat; samo zaradi nedolžnega pogovora ne hodi nihče o polnoči v park na domenek. K tej poti vas je prisililo nujno pismo, ki ste ga dobili tisti dan zjutraj. To sem zvedel od pismonoše, ki se ga zanesljivo spominja. O vašem snidenju ni smel nihče nič vedeti, zato ste se splazili iz hiše, in sicer po enajstih. Ali je tako ali ni?«

»Da, je!« je z jasnim glasom potrdila gospodična.

»Ceprav ste pri tem zelo pravilno ravnali,« je Barton nadaljeval svoja izvajanja, »vas je sluga vendarle slišal, ko ste odklepali hišna vrata; a mislil je, da je dr. Taylor, ki odhaja iz Porters Halla. Iz tega sledi, da je govoril Stone v tej točki resnico. Kje ste bili, ko ste slišali krik?«

»Pravkar sem vtikala ključ v ključavnico, ko sem začula tisti krik in takoj nato padec v zgornji sobi. Krik pa ni bil Bog ve kako glasan, slišati je bilo, kakor da bi se kdo ustrašil in pri tem vzkliknil. Zato se tudi nisem zmenila zanj, ampak sem mislila, da je padlo dr. Taylorju kaj na tla.«

»Sodim, gospodična Adlercreuzova, da ste se šele tik pred polnočjo vrnili v hišo. Ali ste takrat videli postavo na pragu delovne sobe?«

»Da! Ravno ko sem spat odklepala hišna vrata, sem slišala, kako je bila ura v wembleyskem zvoniku polnoči. Komaj sem jih pa od znotraj zaklenila, so se zgoraj odprla vrata delovne sobe, in v svetlobo, ki je planila čez prag, sem videla moža, ki sem ga imela za dr. Taylorja, ker je bil podobne postave. Mož me je menda slišal, zakaj po njegovih drži je bilo videti, da vleče na uho, toda opaziti me ni mogel, ker sem stala v temi. Čez nekaj časa se je vrnil v sobo in tiho zaprl za seboj. Tedaj sem se hitro splazila na vrh in šla v svojo sobo. Komaj sem bila tam, sem razločno začula glas zvonca v služabniški sobi. Kmalu nato sem slišala, kako so se vrata služabniške sobe odprla in kako se je nekdo vzpenjal po stopnicah.

Meni se je zdelo vsa reč čudna, zato sem previdno odprla in pogledala venkaj. Ker je bila veža vsa v temi, nisem mogla ničesar videti, a razločno se mislila slugove korake; Stone se ni niti potrudil, da bi bil tiho hodil.«

»To je zelo važno,« se je oglasil Barton, »ob tem času je moral biti dr. Taylor že mrtev. Umrili so ga v tistem trenutku, ko ste vi slišali krik. Kaj se je potem zgodilo?«

»Potem sem slišala, kako so se odprla vrata delovne sobe. Soba pa tedaj ni mogla biti razsvetljena, ker nisem videla nobene svetlobe, ko sem slišala odpiranje. Zdelo se mi je tudi, da slišim hlasten, zaklinjajoč šepet. Potem je bilo spet vse tiho kakor v grobu. Stopila sem k hodniški ograji in čakala. Ker se nič več gani, sem se vrnila v svojo sobo, a vrata sem pustila odprta. Kaki dve uri sta bili minili, ko sem slišala, da so se vrata delovne sobe odprla in takoj spet zaprla, in kako je nekdo dvakrat obrnil ključ. Lesene stopnice so škripale pod koraki, ki so odhajali nizdol, a Stone — ali kdor je že bil — se je to pot skušal ogniti vsakršnega šuma. Ze me je mikalo, da bi ga poklicala. A v tem me je pograbila taka tesnoba, da sem se premislila. Tudi nisem marala, da bi kdo vedel, da še bedim. Slišala sem še, kako so se vrata v služabniško sobo tiho odprla in zaprla. Od tistega trenutka je bilo v hiši vse mirno.«

Barton je že nekaj časa z dolgimi koraki begal po sobi sem ter tja.

Podaljšaj si življenje!

Življenje moramo podaljšati, boleznim preprečiti, boleznim odpraviti, slabosti ojačiti, ostaline moramo uvrstiti in neresne napraviti srečne!

Kaj je vzrok vsake bolezni? Oslabljenost živcev, potrtost, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja in mnogo drugih razlogov.

Zadovoljstvo

Je najboljši zdravnik! So poti, ki te morejo dovesti do dobrega razpoloženja, ostati tvoj značaj, napolniti te s novim upanjem; ta pot je pa opisana v razpravi, ki jo je moral vsakdo, ki jo zahteva, dobiti takoj in povsem brezplačno!

V tej mali priročni knjižici je raztolmačeno, kako morete v kratkem času in brez ovir, med delom ojačiti živce, imati odpravi slabo razpoloženje, trudi se, raztresenost, oslabljenje spomina, ne razpoloženje za delo in nebroj drugih bolezenskih pojavov. Zahtevajte to razpravo, ki vam bo nudila mnogo prijetnih ur.

Pošto zbiralništvo:

Ernst Pasternack, Berlin SO
Michaelkirchplatz 13, Abt. 87

Otroški vozički najnovejših modelov

Dvokolesa, motorji, tricikliji

Sivni stroji pogreznitvi

Po zelo nizki ceni! Ceniki franco!

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4.
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26.

ZAHVALA

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem našega ljubljenega

Ludvika Dolničarja posestnika in gostilničarja v Hrastju

ki so ga obiskali in tolažili v bolezni ter ga tako častno spremlili na zadnji poti, izrekamo tem potom najtoplejšo zahvalo. Zlasti se zahvalujemo vsem p. n. društvom, ki so se korporativno ali po zastopstvu udeležila pogreba in poklonila cvetje.

Redbine:

DOLNIČAR — ŠISKA — TOMŠIČ

KLIŠEJE
ENO
VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

Naročniki 'Jutra' so zavarovani za 10.000 Din.

PIONIR radiotehnike

PHILIPS RADIO

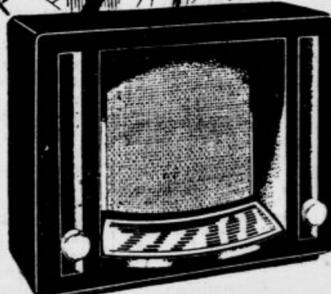
Je napravil revolucijo v radiofoniji s svojimi poslednjimi iznajdbami.

Samo PHILIPS ima:
STEREOFONSKO REPRODUKCIJO
ADAPTOVIZOR SKALO
MAGICNO OKO
SVETLOBNO KONTROLO POSTAJ
POPULARNE CENE.

5-CEVNI SUPER PREJEMA VSE VALOVE.

Samo Din 193.— mesečno

H. SUTTNER — Ljubljana.
Aleksandrova 6.

ZAHVALA

Podpisanemu JANEZU ADAMČIČ iz Šmartna 47 pri Litiiji je pogorel 3. januarja 1937. nov kozolec. Zavarovanje sem ponudil zavarovalnici JUGOSLAVIJA par dni poprej, tako da vsled kratkega roka se ni moglo stopiti v veljavo. Vendar mi je kulantna družba izplačala takoj celo zavarovano vsoto.

Čutim se dolžnega da se

Zavarovalnici

»Jugoslavija«

najiskrenejše zahvaljujem in jo vsakomur prav toplo priporočam.

Šmartno pri Litiiji, 8. januarja 1937.

JANEZ ADAMČIČ posestnik

Naznanjamo žalostno vest, da je včeraj zjutraj ob 7.30. uri preminula naša dobra soproga, sestra in teta, gospa

STANA FAČINI roj. VEROVŠEK

Pogreb predrage rajinke se bo vršil v ponedeljek, dne 11. t. m. ob 9. uri dopoldne iz hiše žalosti Ivančna-gorica na farno pokopališče v Stični.

IVANČNA-GORICA, dne 10. januarja 1937.

VALDI FAČINI, soprog in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob težki izgubi ljubljene in nepozabnega brata, oziroma strica, gospođa

Müller Karla

smo bili deležni tolikega iskrenega sočustva, da nam je bilo trpljenje ob krutem udarcu, ki nas je zadel in nam vzel iz naše srede njega, ki je znal tako ljubiti in ki je bil toliko ljubljen, zelo olajšano. Vsem vam, ki ste v tolikem številu prihitali, da se še zadnji poslovite od njega, ko je spal na mrliškem odru, vsem vam, ki ste prihitali od blizu in daleč da ga spremita na njegovi zadnji poti, tako č. gospodom duhovnikom, pevcem, govornikom, društvom, ki so prihitali, da se poslednjič poslovite od svojega nekdanjega blagega člana, vsem darovalcem številnih vencev in cvetja, ki ga je bil deležen ob svoji poslednji poti, vsem odposlancem raznih korporacij in organizacij, mladini in učitelstvu drž. meščanske in narodne šole, ki je spremljala svojega predsednika šolskih odborov na njegovi poslednji poti, gospođu zdravniku, ki je nudil pokojniku ob njegovi najtežji uri telesnega zdravlja, in gospođu, ki je tolažila njegovo odhajajočo blago dušo in nazadnje vsem onim, ki ste kjerkoli čutili z nami, ko nam je bilo najtežje, vsem: Bog plačaj! Svetel naj vam ostane spomin nanj, kot je bil on sam v življenju in svojem delovanju. Večni pa naj mu lepša življenje tam, kamor je odšel po trdem nesebičnem delu v zasluženi sladki pokoj.

V CRNOMLJU, dne 7. januarja 1937.

Zalujoči svojci.